

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina: mala mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Mati zmaguje...

Vsako pomlad, ko se priroda odene z novim zelenjem in cvetjem, se spominjamo matere, materinstva. Druga nedelja v majniku je posvečena vidnim poudarkom ljubezni do naših mater. Zmagoslavje skrivnostno snujoče prirode in misterij materinstva prijetna v naših srcih. Prizadevanje socialno usmerjenega ženstva zapadnih držav rodi vedno več uspeha, praznik materinstva se praznuje sleherni leto radostneje, svečanije. Toda ne se povsod enako prirsčeno. Prav mi Slovenci si lahko potrkamo na prsi: še vse premalo prisrčnosti je pri nas ta dan. Oddolžimo se mimogrede s prispevkom, ki ga od nas proseče terjajo zbirke milodarov za dober namen, kupimo morda vstopnico za slavnostno prireditev na čast materam, toda privedite same se niti ne udeležimo. Tako brezskrbno in nepremišljeno izpolnimo svojo »dolžnost«. In to je naš greh, naš veliki greh, ki vpije po poboljšanju, po temeljiti izpreobrnitvi, po preprosti človeški kulturnosti.

Materinski dan nam mora biti praznik, ko mirno obrnemo oči stran od vseh morečih problemov in pristopimo k svojim materam s tiho vdanostjo, da nas njihove predobro oči blagoslovijo s svojim milim pogledom. Besede nikoli ne morejo izraziti tistega, kar pove en sam spogledljaj matere z otrokom. Zanosna lirika in sentimentalno razglabljanje ne moreta določene dopovedati svetu, kaj je mati svojemu rodu.

Mati je izhodišče naroda, države, človeštva. Z materjo živi družina, osnovna celica človeške skupnosti. S sokovi materinstva se razpletajo korenine vsega dobrega. Dobra mati je možu najzvestejša družabnica, otroku negovalka in skrbnica tudi še potem, ko je že krenil svoja pota. Staro spoznanje, da dobra mati in žena podpira tri oglednice, še nikdar ni bilo tako zmagovito, kakor dandanašnji, ko so za nami najburnejša in najtežja leta, kar se jih je kdaj zapisalo v zgodovino človeštva.

V strohovitem razkroju, ki je nastopil s koncem svetovne vojne, je nastopila tudi kriza družine. Toda iz vseh krčev, ki jih dandanašnji preživlja človeška družba, bo zmagovito izšlo — materinstvo. Materinstvo v svojem najširšem obsegu in veljavi, večna zakladnica ljubezni, požrtvovalnosti, plemenitosti. Prav noben družinski sistem ne bo imel obstanka in trdnosti, marveč bo zašel v anarhijo in ruševine, ako ne bo temeljil na spoštovanju in izpolnjevanju materinstva. Da, na izpolnjevanju! Kajti ne le s slavospevi, marveč z gospodarsko in socialno zaščito, pa s poglobljeno vzgojo za materinstvo bo človeška družba morala poslej izpolnjevati svoje dolžnosti nasproti svojim največjim in najstanovitnejšim opornicam — materam.

Mater so bile vedno živa dobrota, z zlatom jih ne bi preplačali v nobeni dobi. Toda novi čas zahteva tudi novo mater: široko razgledano prvo učiteljico novega pokolenja, prvo in najskrbnejšo negovalko občne higijene, najodločnejšo in najrazsodnejšo besednico socialne pravičnosti in svetovnega miru.

Nam, ki smo šli nekoč skozi ogenj in brezmejno gorje svetovne vojne, ostaneta v neizbrisnem spominu dva dogodka: ko smo se poslavljali od svojih mater in ko smo se — kolikor nas je bilo deležnih te sreče — vrnili v njihov objem. Ko so nam pripravljale poprtico, so prikrivale solze in se z brezmejnimi junaštvom tajile, dokler nas ni vlak odnesel v metej. In ko smo se vrnili, je bilo ob njih pozabljen vse, vse, kar smo v tistih letih groze preživeli... Herojsko samozatajevanje naših mater v svetovni vojni in njihovo trpljenje in skrb za življenje in preživljanje lastnih otrok ne sme ostati nikoli pozabljeno. Živeti mora kakor najsvetejša legenda v spominu vseh današnjih in bodočih mater, da bodo na teh zgledih črpale dovolj volje in odločnosti za borbo proti družabnemu razkroju, proti barbarstvu. Potem bodo vedno zmagovite. Zakaj na svoji strani bodo imele vso pošteno družbo, ki je prežarjena s pravo ljubeznijo in globokim spoštovanjem materinstva.

Za poglobljanje take ljubezni moramo skrbeti, da bo vsakoletni materinski dan postal velik, vsenaroden, svetovni praznik treznega, spoštljivega kulta, s katerim bomo izpovedovali svoje zvesto prepričanje: materinstvo pobje zmagovito preko vseh zablod posameznih dob, treba je samo, da za naše matere storimo, kar le moremo dobrega storiti. Vrniti jih moramo k najbolj vzvišenemu poklicu, k materinstvu. Materinski dan nas vsako leto opominja, da moramo materam zagotoviti čim boljši obstanek in jim omogočiti čim večjo, sodobno vzgojo. Po njih se bo potem razlival blagoslov na nova pokolenja.

Tudi nam, ki smo majhni in skromni, se želi, da rodijo velike moše, a

AVSTRIJA NA NOVI POTI

Avstrijski zunanji minister pojde v London in Pariz — Avstrija noče pretrgati vezi z Veliko Britanijo in Francijo

Dunaj, 8. maja. b. Iz uradnega vira poročajo, da odpotuje danes avstrijski državni podtajnik v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Schmidt na čelu avstrijske delegacije na svečanosti kronanja v London. Obisk je v prvi vrsti reprezentativnega značaja in bo trajal do zaključka uradnih svečanosti kronanja, verjetno pa je, da bo državni podtajnik dr. Schmidt uporabil svoj uradni obisk tudi za razgovore z angleškimi državniki o avstrijskem vprašanju. Na povratku iz Londona se bo dr. Schmidt ustavil tudi v Parizu, kamor dosepe dne 19. t. m. k otvoritvi avstrijskega paviljona na prvi svetovni razstavi. Dr. Schmidt bo obenem uradno obiskal francoskega zunanjega ministra Delbosa, s katerim bosta izmenjala misli o splošnem mednarodnem položaju, pa tudi o nekaterih posebnih vprašanjih. Dne 20. t. m. se bo dr. Schmidt vrnil na Dunaj.

V tukajšnjih političnih krogih je izmed najnovejših avstrijskih komentarjev k sedanjemu razvoju dogodkov v Podunavju zbudil posebno pozornost članek, ki napoveduje velike izpremembe avstrijske zunanje politike. Izšel je v tedniku »Sturm über Österreich«, ki se splošno smatra za organ zveznega kancelarja dr. Schuschnigga.

ga, ker velja uradno kot glasilo udarnih oddelkov vzhodne marke, torej formacij domovinske fronte, ustanovljenih od samoga dr. Schuschnigga. Pomen članka je še toliko večji, ker ga je napisal avstrijski poročevalec v Rimu, ki je bil navzoč tudi na konferenci v Benetkah. Smisel članka je v tem, da napoveduje avstrijsko odločanje političnih ravnateljev, da se zavzema za zblizanje Avstrije z obema zapadnima velesilama, ki naj vzameta Avstrijo v zaščito namesto Italije.

V podrobnosti navaja list, da je bila Avstrija leta 1933. prisiljena iskati pred vedno jačim nacističnim pritiskom zašolombe v Italiji, kar je storila v nadi, da se bosta tako Rim kakor Pariz na eni strani Fešta in Mala antanta na drugi strani sporazumeli. Zaradi Abesinije je ta položaj padla v vodo. Novejši dogodki so položaj še bolj poslabšali. Danes je vsakemu Avstrijcu jasno, da je za Italijo Dunaj bolj oddaljen od Berlina. Ta položaj narekuje sedaj Avstriji, da se nasloni na vse tiste države, ki se v enaki meri boje nemške nevarnosti. Treba je izkoristiti to zlato priliko. Anglija in Francija, danes do bre vesta, kaj pomeni za svetovni in evropski mir nacizem. Razen tega ni nobe

večje sile, da bi angleško-francoska kooperacija v zaščiti Avstrije pred Nemčijo napravila na Berlin neprimerno uspešnejši učinek kakor Mussolinijeva grožnja pest na Brennerju. Avstrijski diplomati naj se potrudijo, da to ugodnost, ki se jim nudi, v polni meri izkoristijo zase.

'Temps' o neuspehu nemške kampanje proti ČSR

Pariz, 8. maja. b. Oficiozni »Temps« obavlja uvodnik, ki ga posveča samo češkoslovaškemu položaju v srednji Evropi po najnovejših napadih na češkoslovaško varnost, ki so se koncentrirali izjavljali iz Rima in Berlina. List opozarja najprej na kampanjo nacističnega časopisa, ki je pod pretežno češkoslovaške navezanosti na Moskvu hotelo izolirati Prago v srednji Evropi. Jo iztrgati iz zveze Male antante in ji preprečiti zblizanje z Avstrijo. Konferenca Male antante v Beogradu je tej kampanji odvzela eno ost, drugo ost pa ji je odvzel sam avstrijski kancelar dr. Schuschnig. ki tudi po beneškem sestanku z Mussolinijem še vedno nadaljuje akcijo zblizanja med Avstrijo in Češkoslovaško. Novo vznemirjenje za Berlin predstavlja

nenadni odhod češkoslovaškega ministrskega predsednika dr. Milana Hodže v London, kamor se je v funkciji izrednega poslanca s posebno misijo podal dober teden pred samim kronanjem, katerega se udeležil na čelu češkoslovaške delegacije.

»Temps« prehaja nato na nič manj prazno kampanjo italijanskega časopisa proti češkoslovaški republiki, ki se je začela, kakor na povelje, čim so nemški kalibri izstreljali vse svoje strele na Prago. Tedaj je smatral Rim, da mora priskočiti Berlinu na pomoč in tako vzporediti tudi v tej smeri italijansko in nemško akcijo. Rim je začel napadati Češkoslovaško predvsem zaradi njene zveze z Moskvu in ji naprtil očitke, ki je seveda brez vsake resne podlage, da je Češkoslovaška postala s svojo pogodbo s Sovjeti predstava boljše svizma v Evropi. S tem se je tudi Praga skušala prikazati kot skupni sovražnik vse evropske civilizacije. Seveda ni po mnenju »Tempsa« nič bolj zgrešena kakor taktika, ki sta se je proti Češkoslovaški poslužili Italija in Nemčija. Danes ve že vsakdo, da so vsi češkoslovaški državniiki brez razlike samo za mir in za sporazum z vsemi, prav z vsemi državami, tudi z Nemčijo, kakor je pravkar močno poudaril tudi sam prezident republike dr. Beneš na svojem potovanju po južnem Češkem. Seveda si takega sporazuma noben razsoden človek ne more zamisliti tako, da bi se zaradi njega Češkoslovaška morala odnehati svoji samostojnosti in neodvisnosti. ki je dejstvo, katerega nobena tuja volja ne more izpremeniti.

Schacht za zblizanje s Sovjetsko unijo

Politika osi Rim—Berlin nasproti Moskvi se bo najbrže že v kratkem izpremenila

Pariz, 8. maja. b. Pariško časopisje posveča še vedno daljša razmatrivanja italijansko-nemškemu sodelovanju, kakor se kaže pri nekaterih najnovejših manifestacijah medsebojne vzajemnosti evropskih akcij obeh velesil. »Figaro« poudarja, da se po mnenju informiranih krogov nikakor še ne pripravlja kaka vojaška zveza med Italijo in Nemčijo, dasi bo verjetno tudi o tem govora o priliki obiska nemškega vojne ministra maršala Blomberga v Rimu. Kakor se sedaj doznavajo, je ta obisk napovedan šele po londonskih svečanostih, katerih se bo v zastopstvu tretjega rajha udeležil tudi Blomberg.

Edino osnovo za domneve in ugibanja nekaterih informiranih krogov o možnosti vojaškega sodelovanja med Italijo in Nemčijo tvorijo samo stiki generalnih štabov obeh armad, ki pa niso doslej zavzeli nobene konkretne oblike. V glavnem, se ti stiki omejujejo samo na teoretična razmišljanja o načinih kooperacije za primer, da bi razvoj dogodkov pokazal tako potrebo.

Izredno pozornost je zbudila vest »Excelsiora«, ki zatrjuje, da zbujajo sedanje razdruženje Rima in Berlina vtis, da želita v bodoče Italija in Nemčija strogo ločiti med sovjetsko vlado in državo na eni ter tretjo internacionalo na drugi strani. Po mnenju lista vpliva sedanja italijansko-nemška kampanja proti komunizmu zelo neugodno na sam notranjepolitični položaj obeh avtoritativnih držav. Zato se zdaj zelo verjetno, da bo skupna politika osi Rim — Berlin nasproti Moskvi v kratkem izpremenila.

V Nemčiji je po zatrjevanju lista že javna tajnost, da je predsednik nemške narodne banke dr. Schacht odločen pristati zopetnega zblizanja s Sovjetsko unijo, in to iz čisto gospodarskih razlogov, ki so za obe državi, Italijo in Nemčijo, danes približno enaki. Rusija je bogata država, kateri zlasti ne primanjkuje surovine, te pa so danes živo potrebne tako Nemčiji kakor Italiji. saj je brez nje vsa njihova nacionalna industrija in z njo zvezana gospodarska avtarkija brez vsake podlage in obsojena na životarjenje.

Dasi v Parizu nikjer ne prikrivajo dejstva, da se je italijansko-nemško sodelovanje v zadnjih tednih iz same nujnosti, v katero sta pahnjeni obe državi v splošnem mednarodnem položaju, zares še bolj poglabilo, je na drugi strani prav tako res, da se obe državi prav sedaj nahajata na težkem razpotju.

Oster nemški ton proti Edenu

Berlin, 8. maja. b. Nemško časopisje je zavzelo napram znanim izjavam angleškega zunanjega ministra Edena v angleški spodnji zbornici o zadnjih dogodkih na biskajski fronti zelo oster polemichen ton. Predvsem se spušta v ostre kritike njegove tako zvane nevtralne politike in označuje njegove izjave o obstreljevanju Guernice kot zelo pripraven material za španske hujskače. Konkretnih protinavedb seveda listi ne prinašajo.

Vatikan za demokracijo?

Pariz, 8. maja. p. Po informacijah, ki jih je davi objavil »Matine«, pripravljajo v Vatikanu novo encikliko, ki bo po mnenju vatičanskih političnih krogov zelo velikega političnega pomena. V tej encikliki se bo obravnaval položaj katolikov po raznih državah na svetu. Končno bo v encikliki naglašeno, da so demokratski režimi v posameznih državah najboljše jamstvo za mir in svobodo ter za razvoj katoliških cerkvenih zajednic. Vatičanski krogi pravijo, da bo z objavo te enciklike izvršen velik preokret v vatičanski politiki napram režimom v posameznih državah.

Vatikan, 8. maja. AA. V dobro poučenih vatičanskih krogih ne pripisujejo nikakega pomena glasovom, ki se že nekaj časa širijo, da pripravljajo pape novo encikliko o duhovnem življenju katoličanov.

Avtobusna stavka v Angliji
London, 8. maja. AA. Dočim v Londonu avtobusi še ne vozijo, se je položaj na deželi zboljšal. V kentski grofiji se je vrnilo na delo 3.000 uslužbencev avtobusnih podjetij.

mogoče, bi rada prevzela še večjo mero, še bridkejšo kupo zanj, za dete, za bodočnost... Prav je, da praznujemo dan v dobi, ko vse živo brsti in vse sili v cvet. Zakaj v materah pozdravljamo nežno cvetje človeškega mesa in duha, ki je priklilo iz njih, in vse še nerodno človeštvo bodočih dni...»

Mati zmaguje.
Iz nje je bil davni začetek, z njo je naša sedanost, po njej, le po njej se lahko človeštvo veseli bodočnosti in obstanka. Maloštevilnim, kakor smo mi, mora biti mati tem dražja, tem večje spoštovanja deležna. Poglebimo praznovanje materinskega dne! Z ničemer ne moremo pravično in v polni meri poplačati materam, kar so nam one dale. V naših močeh pa je, v naši ljubezni, ki lahko gore prestavlja, da pomoremo materam zmagovati nad zlom in krivico, s srcem in poštenostjo.

SOKOLI!

Pričetek zbiranja danes ob 9.30 na zbirališču

v TRNOVEM

Konec zbiranja ob 10. uri.

ZDRAVO!

SOKOLSKA ŽUPA LJUBLJANA

Pogajanja za premirje

Angleška akcija za zaščito neutrjenih mest

London, 8. maja. br. Na pobudo angleške vlade so v teku pogajanja, ki naj bi dovedla do sklenitve premirja med obema španskima taboroma. Povod za uvedbo teh pogajanj je dala evakuacija Bilbae. Izkazalo se je namreč, da ne bo mogoče v kratkem času spraviti na varno nad 100.000 žensk in otrok, ki še vedno čakajo v mestu. Angleška vlada je zaradi tega predlagala generalu Francu in valencijski vladi, naj bi se med Bilbom in Santandrom dojel poseben nevtralni pas, v katerega bi se zatekli begunci. Obenem je v londonskem odboru sprožila akcija, po kateri naj bi se oba tabora v Španiji odpovedala bombardiranju nezaščitenih mest iz zraka. General Franco je v načelu na to že pristal, izjavil pa je, da smatra vsako mesto, v katerem so utaboreni republikanci, za vojaški objekt, ki ne more biti izvezt od bombardiranja. Sprčo dejstva, da so Italija, Nemčija in Portugalska podprli ta angleški predlog in ga še dopolnili s predlogom, naj bi se vse velesile zavzele za humanizacijo španske državljanske vojne, upajo v londonskih krogih, da ta akcija ne bo ostala brez uspeha. Če pride do popuščanja v tem vprašanju, do lažje doseči popolno premirje, zlasti če, če se Italija in Nemčija, kakor kaže, umakneta iz Španije, ki se to zgodi, je sprčo velike izpranosti. Če je to opaziti že v obeh španskih taborih, dokaj verjetno, da bo posredovalna akcija, ki naj bi jo vodil mednarodni Rdeči križ, naposled vendarlo uspeša.

Poročila z bojišč

Pariz, 8. maja. br. Na španskih bojiščih danes ni bilo posebnih dogodkov. Razen na baskovski fronti, kjer so bili večji boji, vlada na ostalih frontah relativno tišina. Na obeh straneh se omejujejo v glavnem na topniško obstreljevanje in na bombardiranje iz zraka. Vlado letalstvo je bombardiralo ralo zlasti zaledje frankovcev na baskovski fronti. Posebno hudo je bila prizadeta Saragossa, nadalje Burgos in nekateri severnejši kraji ob glavnih prometnih cestah frankovcev.

Frankovci so se zopet vrgli na obstreljevanje Madrida. Bombardiranje se je pričelo kmalu po polnoči in je trajalo danes ves dan. Več bomb je padlo tudi v središču mesta. Več poslopij je bilo popolnoma porušeni. Po uradnem poročilu madridskega odbora je bilo danes v Madridu 60 smrtnih žrtev in okrog 100 ranjenih.

Na skrajnem severnem krilu baskovske fronte so frankovci začeli novo ofenzivo. Po hudi topniški pripravi so ob podpori letal in tankov napadli baskovske postojanke na hribu Truende, bili pa so po večurni krvavi bitki odbiti. Izgubili so pet tankov in mnogo mrtvih. Tudi izgube Baskov so bile velike.

Tudi pri Toledu je prišlo do večjega spopada, ki pa ni izpremenil položaja.

Boji pri Madridu

Madrid, 8. maja. AA. Na severu pokrajine Guadalañare so se morale uporniške čete, presenečene nad uspehom republikanskega topništva, umakniti proti Cogolludu, zahodno od aragonske ceste. Napad vladnih čet se je začel s celo vrsto naskokov na sovražne järke. Republikanske patrulje so trlele ob upornike, ki so se takoj umaknili. Republikansko letalstvo je spremljalo gibanje čet in gledalo, da se lahko gibanje sovražnika. Republikanska letala so obstreljevala tudi zaledje uporniških čet. Operacije na tej fronti se nadaljujejo še danes popoldne v odsekih blizu prestolnice so vladne čete z lahkoto zavrnile uporniške napade v odseku Francoskega mesta in Serode Aguilie.

V Kataloniji se upor anarhistov vedno bolj širi

Pariz, 8. maja. o. Po vesteh iz Katalonije, ki jih prinašajo listi »Echo de Paris« v Barceloni sami se vendar ni miru in se krvave borbe nadaljujejo. Valencijska vlada je poslala v Barcelono pod vodstvom generala Pozasa več novih batalijon vojaštva, oboroženih s strojnimi in drugim orožjem. Anarhisti so jim pri Tortori postavili v bran ter jih po kratki luti borbi premagali. Po poslednjih vesteh se je anarhistični upor razširil že na vso Katalonijo. Tudi »Jour« poroča o novih pobilčnih borbah v Barceloni.

V Barceloni počiva vse delo

Gibraltar, 8. maja. o. Po vesteh iz Barcelone se anarhistični neredi nadaljujejo. Nihče ne ve, kdo v Barceloni prav za prav gospodari. Vsekakor terorizirajo anarhisti

pretežno večino meščanov. Po ulicah odmevajo vedno znova strel. Tudi luka je v rokah anarhistov. V mestu so vse trgovine že nekaj dni zaprte. Delavci se še vedno nočejo vrniti na delo. Tovarne so prekinile obrat za pet dni. Tudi pozivi vlade vojaštvu, naj se vrne v vojašnice odnoemo na fronto, so bili doselej zaman.

Zahteve anarhistov

Barcelona, 8. maja. o. V svojem ultimatu generalu dala so anarhisti postavili naslednje pogoje za sporazum: 1. Anarhistična vojska ne sme imeti za poveljnike republikanskih generalov, nego je potrebna njena samostojna ureditev ne samo v Kataloniji, nego tudi drugod po Španiji. 2. Vso oblast morajo prevzeti delavski sindikati. 3. Nemudoma se mora realizirati anarhistovski gospodarski in politični sistem. 4. Socialisti in komunisti se morajo umakniti iz vlade, saj jih pred državljansko vojno v Kataloniji aplah ni bilo.

Atmosfera pomirjenja v Franciji

Predsednik francoske vlade o notranji politiki ljudske fronte v Franciji

Pariz, 8. maja. b. Spritno uspeha, ki ga je vlada dosegla na osebno posredovanje ministrskega predsednika Bluma v sporu med organizacijo delodajalcev in delavcev zaradi podaljšanja kolektivnih delavskih pogodb, sklenjenih lanek poletje proti volji delodajalcev, je včerajšnja seja francoskega parlamenta izgubila petat vroče notranjepolitične debate, ki so ga v nekaterih parlamentarnih krogih že v naprej priškaljale na prvo zasedanje poslanske zbornice po prvem maju. S tem, da je Blum dosegel kompromis med delodajalci in delavci v okviru podaljšanja sedanjih kolektivnih pogodb za nadaljnjih šest mesecev, je odvzel opoziciji glavno orodje proti vladi iz rok. Sicer je nekaj manj pomembnih vprašanj še vedno nerešenih, vendar na potek parlamentarne debate, kakor je že včerajšnja seja zgornjo pokazala, te malenkosti ne morejo več vplivati.

K včerajšnji razpravi se je javilo skupno 37 govornikov. Kritika desnice je bila zelo zmerna. Zunanje politike se je dotaknil samo radikaleški poslanec Margaine, ki je zahteval, naj bi se Francija in Anglija s svojo odločitvijo zavzeli za ohranitev miru ne le na evropskem zapadu, temveč tudi v srednji in vzhodni Evropi.

Šele po govorih vseh prijavljenih govornikov je prišel za besedo ministrijski predsednik Blum. V svojem zagovoru vladne politike je poudaril med drugim, da so se še pred samo sejo parlamenta izkazale za neosnovane vse govorice o razstavljeni starševske gibanja in popolnem državnem bankrotu. Fond za valutno izenačenje postaja zelo dobro, valuta politika vlade pa ostaja v celoti zvesta trojnemu sporazumu z Anglijo in Ameriko. Prizna sicer, da je v vladnem programu še vedno polno praznin, toda kritiki naj pomislijo, da je bil program napravljen za več let, izvaja pa se komaj eno leto.

Spiritno sedanjega finančnega položaja smatra vlada, da je odhiti v izvrševanju socialne zakonodaje nujno potreben, toda previdnost in uvidnost še nikakor ne pomenja, da se je vlada svojemu programu odpovedala. Novo notranje posojilo za sedaj ni mogoče, ker je vlada obljubila državljanom, da ne bo zahtevala za sedaj od

njih nobene nove žrtve. Vendar pa bo samo v tem letu namenjenih za zaposlitev delavstva novih osem milijard frankov. Prav tako vlada tudi ni zavrgla načrta o starostnem zavarovanju vseh Francozov. Prišel bo na vrsto, čim bo vlada smatrala, da državne finance to dopuščajo.

Na koncu svojega govora se je Blum s posebnim pozivom obrnil na francoske delodajalce in delavce in pozval prve, naj v interesu naroda, varnosti in položaja, ki ga francoska demokracija zavzema v svetu, podpre vse svoje posebne interese državnim, skupnim interesom, druge pa posvari, naj se zavedajo svojih dolžnosti. Oblast je danes v rokah delodajalcev, toda s posebnim zakonom bo vlada v kratkem uredno regulirala odpuščaj iz službe in nastavitve. Prav tako upa, da bo še v tem letu izglasovan zakon o ustanovitvi posebnega pokojninskega fonda za onemogle delavce. Še pred zaključkom sedanjega parlamentarnega zasedanja bo vlada predložila tudi zakon o davčni reformi, in v kratkem pa bo zahtevala zase posebna carinska pooblastila. S tem bo mogoče polagoma postaviti vse državne finance na trdno in trajno podlago.

Velika zaupnica vladi

Razprava o splošni politiki vlade, se je danes nadaljevala ves dan in je bila zaključena z večerjem zaupnice vladi. Zbornišča in vsa politična javnost je pod vtisom govora Leona Bluma, ki je naglasil, da hoče njegova vlada voditi na eni strani politiko previdnosti, na drugi strani pa politiko odločnosti povsod, kjerkoli gre za interese Francije.

Ob zaključku debate je vladna večina predlagala naslednji prehod na dnevni red: Poslanska zbornica se pridruži izvajanjem min. predsednika Leona Bluma in v celoti odobrava delo vlade. ki ji izraža popolno zaupanje tudi v pogledu njenega nadaljnjega dela za okrepitev notranjega reda in miru.

Zaupnica vladi je bila sprejeta s 390 glasovi proti 199. Seja je bila nato zaključena.

Beleške

Dalmatinska Hrvatska

Oni Hrvati, ki so svoj separatizem nekada opirali na hrvatsko državno pravo, so bili nad vse ponosni na službeni naziv svoje ožje domovine, ki se je glasil: Hrvatska, Slavonija i Dalmacija. Človek bi mislil, da je s tem vendar že dovolj poudarjen hrvatski značaj Dalmacije. Toda nekaterim prenapetostem v taboru dr. Mačka je to očitno preprečilo, ali pa se boje, da bi se utegnili Dalmatinci kdaj začeti sklicevati na to, da so — pač Dalmatinci. Zato v mačkovskih listih že mesece sem ne naletite več na besedo Dalmacija, niti v obliki Hrvatske Dalmacije. Ta lepa pokrajina je definitivno prenehala biti Dalmacija in je odslej le še »Dalmatinska Hrvatska«. Ta izraz se ponavlja v mačkovskih listih s tako doslednostjo, da se vidi, da je izšlo povelje za to z najvišjega mesta.

Po tem receptu imamo tudi samo še Hrvatski Jadran, da je misljen ves Jadran, je razvidno iz opazke v »Hrvatskem dnevniku«, ki pravi, da brez Hrvatske Jugoslavija ne bi bila primorska država. Pod Hrvatski Jadran spadajo torej tudi očitno Kotor in črnogorsko obrežje, čeprav so tam Hrvati le neznatna manjšina.

Proglas radičevskih kulturnih delavcev

V nedeljo je imela v Zagrebu svoj občni zbor zadruga Dom Stjepana Radića, ki je organizacija radičevskih kulturnih delavcev. Predsednik je znani kmečki pisatelj in narodni poslanec Mihovil Pavlek Miškina, ki je zelo slabo zapisan pri »Hrvatski straži«, ker baje ob vsaki priliki napada hrvatsko duhovščino in jo podi iz politike. Na glavni skupščini so sprejeli proglas za hrvatsko javnost. V njem pravijo, da mora vsa hrvatska kultura temeljiti na kulturi hrvatskega kmeta, da mora biti torej prava kmečka kultura. Hudo grše oni, ki v imenu napredka prinašajo med Hrvate elemente tujih kultur. Hrvatski kmečki narod je že sam obogatil svoje kulturno življenje, ko mu je pridobil vrednosti iz zapadnoevropske krščanske in iz vzhodne islamske kulture, ne da bi pri tem zmanjšal svojo lastno kulturno samobitnost. Proglas končno obsoja znane spopade med hrvatskimi akademiki in obojaki, ki vidijo v hrvatski pravoslavju, v hrvatsku pa katolicizmu.

Snubljenje muslimanov se opaža tudi v raznih ideoloških izjavah bivše HSS, kjer se redno vpoštevajo »Hrvatski Muhamedove vere«. Tako je občni zbor zadruge »Dom Stjepana Radića« prošle nedelje sprejel resolucijo o hrvatski kmetijski kulturi in v resoluciji se pasus o muslimanih glasi takole: »Ponosni smo, da je hrvatski narod, pridodavši svoji narodni kulturi deloma vrednote zapadnega krščanstva, deloma pa islama, znal očuvati obeležje samostojnega kulturnega življenja...« To je eno izmed prvih priznanj o oploditvi hrvatske narodne kulture s islamom.

Muslimani in hrvatski pokret

V Zagrebu se že dolgo trudijo, da bi bosanske muslimane pritegnili k hrvatski narodnosti. V tem pogledu so prizadevanja Srbov starejša in uspešnejša, kar smatrat Hrvati za svojo narodno izgubo. Strnjeno maso naših muslimanov je težko pripraviti, da bi se odločili za eno ali drugo skupino, kajti pri nji je duh verske pripadnosti jačji nego narodna zavest. Edino misel jugoslovenskega narodnega edinstva bi mogla zadovoljiti muslimane, ki vidijo v hrvatski pravoslavju, v hrvatsku pa katolicizmu.

Snubljenje muslimanov se opaža tudi v raznih ideoloških izjavah bivše HSS, kjer se redno vpoštevajo »Hrvatski Muhamedove vere«. Tako je občni zbor zadruge »Dom Stjepana Radića« prošle nedelje sprejel resolucijo o hrvatski kmetijski kulturi in v resoluciji se pasus o muslimanih glasi takole: »Ponosni smo, da je hrvatski narod, pridodavši svoji narodni kulturi deloma vrednote zapadnega krščanstva, deloma pa islama, znal očuvati obeležje samostojnega kulturnega življenja...« To je eno izmed prvih priznanj o oploditvi hrvatske narodne kulture s islamom.

Prijateljstvo z Bolgarijo

V zadnji številki »Europäische Revue« je dr. Vojta Janjič objavil članek o našem prijateljstvu s Bolgarijo. Uvodoma je pisec poudaril ozko krvno, jezikovno in kulturno sorodnost med Srbi in Bolgari, ki s tem neprecenljivo izboljša, kar smatra Srbe in Bolgare za dva medsebojno popolnoma tuja naroda, podal pravo sliko balkanskih prilik. Nato je opisal zgodovino zbiranja ter ocenil zlasti poudaril pokojnega kralja Aleksandra Uedi-niteja ter pripravljenost carja Borisa za zblizanje. Osnovne linije za sporazum je kralj Aleksander določil takole: Na Balkanu je dovolj prostora za dva slovanska bratska naroda in za njihovi državi. Zato je treba pustiti nedotaknjene vse institucije ene in druge. Dve državi, dve dinastiji, dve vladni, dve narodni skupščini in dve vojski, ali vse te institucije bi morale biti navdahnjene z edinstvenim bratskim duhom, bi morale voditi enotno znanje politiko ter bi morale gledati, da se v gospodarskem pogledu bolj zblizata. V ta namen bo treba ustvariti carinsko unijo med Jugoslavijo in Bolgarijo, ki jo je l. 1905 preprečila Avstrija. Kar se tiče združenja obeh kraljevin v enotno državo, ne omenja, se mora to prepustiti nadaljnemu razvoju, ki bo gotovo šel v smer zedinjenja, ako bo to volja obeh narodov.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Te liberalne smernice je dal pokojni vladar svojim sodelavcem, ki so bili po-verjeni, da tehnično pripravljajo zblizanje, in po tem navodilih se je tudi dosegel velik uspeh, ki obeta najlepšega razvoja v odnosih obeh držav.

Povratek Nj. V. kralja v Beograd

Beograd, 8. maja. AA. Nj. kralj Peter II. se je davi ob 9. vrnili v Beograd s svojih velikonočnih počitnic, ki jih je prebil na Jadranu.

Konferenca poslancev in senatorjev JNS

Beograd, 8. maja. p. Pod vodstvom načelnika poslanskega kluba JNS Jeremije Protića je bila včeraj v Beogradu v prostorih glavnega odbora JNS konferenca stranknih narodnih poslancev in senatorjev. Konferenco je vodil predsednik stranke g. Peter Zivković, navzoč je bil tudi generalni tajnik g. dr. Kramer. Razpravljali so o splošnem političnem položaju o nadaljnjem delu v narodnem predstavništvu in o organizacijskih zadevah stranke.

Odlikovanja

Beograd, 8. maja. p. Z redom Jugoslovenske krone 4. stopnje je odlikovan šef ljubljanskega letališča dr. Slane Rape, z redom Belegra orla 4. stopnje ban primorske banovine dr. Josip Jablanović.

Zemljoradniški savez ali Srbska zemljoradniška stranka

Banjaški zemljoradniški so s svojim predlogom, da naj se zemljoradniški savez prekrsti v Srbsko zemljoradniško stranko, izzvali hude debate. G. Djordjević minister brez listnice, smatra, da bi bilo preimenovanje škodljivo za savez, ker bi s tem ustanova dobila izrazito plemenski značaj, ko je bila vendar ustanovljena na socialno-gospodarskem programu brez poudaranja plemenske pripadnosti članov. S tako prekrstitvijo bi se ponovila napaka, ki se je zagrabilo ob ustanavljanju Hrvatske seljačke stranke. Namesto, da bi se bili hrvatski kmetje pridružili sodnemu pokretu med Srbi in ustanovili nekaj sličnega, kakor so v Rumuniji caranisti, so krenili na pot ozke plemenske politike. Ako bi ne bilo te usodne napake, bi bila namesto 6. januarja prišla na krmi lo zemljoradniška vlada, v kateri bi ravno hrvatski kmet imel premoč ob znatni podpori srbskega kmeta. Ta rešitev je še danes edino prava za obe strani.

Dr. Čubrilović, ki govori v imenu banjaških skupine, iz katere je tudi prišel predlog za preimenovanje, pa je mnenja, da je treba zemljoradniškemu savezu dopustiti srbsko ime, ker je prepričan, da bi po ustanovitvi Srbske zemljoradniške stranke bilo dovolj tri minute, da si podasta roko srbski in hrvatski kmet. Nova stranka bi sklenila sporazum z dr. Mačkem, ki ga radikali in demokrati nečejo. Glavni Čubrilovićev argument pa je: »Če se Hrvatje zbirajo v Hrvatsko seljačko stranko, zakaj bi se Srbi ne smeli v Srbski zemljoradniški stranki. To je odgovoril dr. Čubrilović banjaškim Hrvatim, ki so se bili izjavili proti preimenovanju saveza.

»Hrvatski dnevniki pa priznava, da ima jo srbski kmetje pravico, da svoji stranki nadenejo srbsko ime. Stranka bi s tem dokazala, da želi biti stranka, preko katere bi govorila duša srbskega naroda.

Pozno spoznanje

»Neues Wiener Tagblatt« se v svoji številki z dne 6. t. m. bavi s političnim položajem v Evropi in sicer z vestmi, da se v Rimu dogovarjajo Nemci in Italijani o razdelitvi srednje in vzhodne Evrope na interese področja. List se sprašuje, dali obe pogajalci se veselijo res misli, da je Evropa padla na nivo kakega temnega in odjudnega kota zemeljske oble. Zgo-dovna dokazuje, da so narodi proti temu, da bi se z njimi postopalo kakor bi se zljubilo kakim trenutnim političnim motogcem, marveč hočejo sami odločiti o svoji usodi. V tej ugotovitvi vidimo razveseljevo dejstvo, da so se na Dunaju morda le nečesa naučili iz nedavne zgodovine. Dolgo so namreč dunajski politični mogotci postopali z narodi avstrijske monarhije, kakor da vladajo nad brezpravnimi kolonialci. Dunaj se dolgo ni

mogel privaditi misli, da ne sme več gospodariti nad Čehoslovaki in Jugoslovenci, po 19 letih izkustva pa se zdi, da tudi tam prodira pametna uvidenost.

List dalje pravi: »Kar ni bilo mogoče provesti proti Srbom, Bolgarom in Albanom, bo tem manj mogoče proti Čehoslovakom in Avstrijcem, ki imajo za seboj tisoletno kulturo.« V tem stavku vidimo še ostanek starega omalovaževanja »Balkanovce«, ki so po mnenju dunajskega lista le še nekoliko nižji, vidimo pa tudi, da na Dunaju Čehoslovakov ne smatrajo več za podrejenih sebi, marveč jih stavljajo v isto vrsto. Ako se spomnimo, kako so Avstrijci nekoč gledali na Čeha in Slovence, se naenjamo, da bodo s časom tudi Jugoslovenci in Bolgare prišli med sebi enake. Spoznanje prihaja sicer pozno, toda boljše pozno, ko prepozno.

Izmet Ineni v Parizu

Pariz, 8. maja. AA. Davi ob 8.55 je prišel v Pariz predsednik turške vlade Ineni. Na postaji sta ga pozdravljala francoski zunanji minister Delbos in turskijski turški poslanec. Izmet Ineni je imel daljši razgovor z min. predsednikom Blumom in zunanjim ministrom Delbosom.

Maršal Jegorov pride na Češkoslovaško

Praga, 8. maja. k. Iz Moskve poročajo, da bo v kratkem prišel na Češkoslovaško ruski maršal Jegorov, načelnik glavnega generalnega štaba ruske vojske. Jegorov, ki se bo prišel v Češkoslovaško zdraviti, bo porabil to priliko tudi za sestanek z zastopniki češkoslovaške vojske.

Noben žid doktor

Berlin, 8. maja. b. Nemški prosvetni minister je v sporazumu z drugimi državnimi instancami (imenuje se celo zunanje ministristvo) izdal odredbo, da ne smejo biti v bodoče več pripuščeni k doktorskim izpitom nemški državljani židovske rase. Preprečena je tudi navadna obnovev doktorskih diplom. Vsak, kdor se želi javiti k doktorskemu izpitu, mora odslej predložiti poseben dokument, iz katerega je razvidno, da je arijskega pokolenja. Le za dijake medicine in zobozdravništva je določeno miljeje postopanje. Ti lahko postanejo doktorji tudi, če so židje, toda le pod pogojem, da takoj po doktoratu zapuste Nemčijo in gredo izvrševati svojo prakso v tujino.

Letalska tekma

Amerika—Pariz

Pariz, 8. maja. AA. Letalski minister Pierre Cot je določil kot pričetek letalske tekme iz Newyorika v Pariz 1. avgusta. Če bi ameriške oblasti odpovedale svoje sodelovanje, bo start za polet preko Atlantika v Kanadi.

Iz upravne službe

Beograd, 8. maja. p. Sreski načelnik Ivan Mašić je premeščen iz Prevalj v Dravograd. Za sreskega podnačelnika v Radovljici je imenovan Andrej Bizjak, doslej politično-upravni tajnik pri istem sreskem načelniku.

jo v teh narodih pač pokrajine z najmanjšim tehničnim napredkom in z najmanjšo civilizacijo. Tudi za našo državo velja to pravilo, ki ga seveda včasih znatno modificirajo še druge komponente. Po vsej priliki pa ni krščanska duhovnost ona sila, ki zadržuje biološki propad narodov. Tragika je v tem, da sta višja kulturna stopnja in višja civilizacija, za dosego katerih si vsi narodi močno prizadevajo, prva kal za nazadovanje narodov. Politični, verski in socialni vzroki so v tem pogledu podrejenega pogoja. Tako bi geslo »Zgradi moč zopet krščansko družbo!« ne moglo zaustaviti neugodnega razvoja, da bi ga morda lahko nekoliko zadržalo.

Iščem zastopnike proti proviziji. Generalno zastop. in tovarniško skladišče: AGENCIJA OZMO, Zagreb, Vlaška 72a. Tel. 52-80.

Po nesreči „Hindenburga“

Med smrtnimi žrtvami je 9 potnikov in 22 članov posadke — Kapitan Lehmann podleget poškodbam

Berlin, 8. maja. br. Vodstvo tvornice zrakoplovov v Friedrichshafnu je opoldne prejelo iz Lakehursta uradno obvestilo o žrtvah katastrofe ponesrečenega zrakoplova »Hindenburg«. Po tem poročilu je pri nesreči našlo smrt 9 potnikov in 22 mož posadke ter en član posadke letališča. Razen tega je danes umrl v bolnici kapitan Lehmann, ki je podleget poškodbam. Še včeraj so imeli zdravniki upanje, da ga bodo rešili, ponoči pa se je njegovo stanje naglo poslabšalo in je proti jutru izdihnil.

Ameriško trgovsko ministrstvo, ki nadzira letalski promet, je uvedlo ločeno preiskavo, ki naj ugotovi, kako se je nesreča zgodila. Pri preiskavi bo dobro služil zvočni film, ki ga je o vsej katastrofi nekateri newyorški filmski operater. Film so snoči predvajali v nekem newyorškem kinu. Film podrobno prikazuje ves potek dogodkov in je tako pretresljiv, da so ženske padale v nezavest, ko so čule obupne krike potnikov v gorečem zrakoplovu.

Sporedno s to preiskavo se bo vršila še posebna tehnična preiskava, ki jo bodo vodili nemški in ameriški strokovnjaki. Nemški strokovnjaki so danes pod vodstvom dr. Eckenerja z brzim parnikom »Europa« odpotovali iz Cherbourga v Newyork. Ta preiskava bo morala predvsem ugotoviti, kakšne so bile tehnične in atmosferske razmere, ki bi utegnile povzročiti nesrečo.

Ne glede na preiskavo je zavladalo v ameriški javnosti veliko začudenje, ko se je zvedelo, da je bil »Hindenburg« polnjen z vodikom in ne s helijem. V Ameriki so bili namreč do zadnjega prepričani, da so nemški zrakoplovi polnjeni z negorljivim helijem. Ameriške oblasti stvar sedaj tudi s te strani preiskujejo. Prvi ukrep, ki ga bodo v zvezi s to nesrečo odredile, bo prepoved potniškega prometa z zrakoplovi, ki niso polnjeni s helijem. Amerika je pripravljena dobaviti Nemčiji vso potrebno količino helija za promet zrakoplovov med Nemčijo in Ameriko.

količino helija za promet zrakoplovov med Nemčijo in Ameriko.

Nemci zbirajo medtem prispevke za zgraditev novega zrakoplova, ki bo nosil ime »Hindenburg«. Pri letalskem ministrstvu je bil za to osnovan poseben fond, v katerega se stekajo vse zbirke. Doslej so zbrali že več sto tisoč mark. Industrijska podjetja pokrenila akcijo, da bi zbrala sama ves potreben znesek, tako da bi Nemčija namesto izgubljenega dobila dva nova zrakoplova. Letalski minister Göring je odredil, naj se zgradi dve novega zrakoplova, ki je že v delu, čim bolj pospeši. Danes se je vrnil s svojega prvega ameriškega poleta zrakoplov »Zeppelin«. V Friedrichshafnu ga je pričakovala velika množica. Ta zrakoplov je bil na povratku iz Južne Amerike že polnjen s helijem, na pot pa je šel prav tako kakor »Hindenburg« z vodikom.

Lehmannova smrt je povzročila veliko žalost v vsej Nemčiji. Poleg Eckenerja je bil Lehmann največji strokovnjak za zrakoplove. Rodil se je 12. III. 1886 v Ludwigshafnu, diplomiral pa je za inženjerja leta 1912. V svetovni vojni je poveljeval zrakoplovu »Sachsen«. L. 1917. je postal voditelj odseka za grajenje zrakoplovov v Friedrichshafnu. Od l. 1928. je večkrat potoval s »Zeppelinom«, od l. 1936 pa je poveljeval »Hindenburgu«.

34 žrtev

Lakehurst, 8. maja. AA. Zastopstvo je-talske družbe »Zeppelin« je objavilo sporočilo, da se je število smrtnih žrtev dvignilo na 34. Mrtvih je 11 potnikov, 21 članov posadke, 1 član letališke posadke in ena oseba iz občinstva.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Zdravstveno stanje ranjenih kapitanov Prussa in Samta kakor tudi zdravstveno stanje radijskega oficirja Specka se je toliko zboljšalo, da so mogli vse tri prepe-ljati v newyorško bolnico.

Tiskovna vojna med Italijo in Anglijo

Prepoved angleških listov v Italiji — Odpoklic italijanskih novinarjev iz Anglije

Rim, 8. maja. br. Za odnošaje med Ita-lijo in Anglijo je izdala danes italijanska vlada zelo značilen ukrep. Razen treh konservativnih listov in sicer »Daily Mail«, »Evening News« in »Observer« je namreč prepovedala uvoz in prodajo vseh ostalih angleških listov. Italijanske vlada utemeljuje svoj ukrep s tem, da angleški listi sovražno pišejo o Italiji, zlasti pa o italijanski vojski.

Med italijanskimi in angleškimi tiskom so bile že precej časa napete razmere. Zlasti glede spanije, so si bili italijanski in angleški listi hudo v laseh. Angleški listi so hudo kritizirali italijanska poročila o Spaniji in so čisto dokazali njihovo ne-točnost ali celo popolno potvarjanje dej-stev. Ta polemika je dosegla višek v raz-pravah o bombardiranju Guernice. Poročevalci angleških listov, ki so sami opo-važali dogodke, so ugotovili, da so Guer-nico bombardirali nemški letalci, čemur so Italijani trdili, da so porušili mesto Baski sami, preden so ga prepustili frankovcem. V zvezi s tem so objavili angleški listi tudi več podrobnih poročil o akcijah in uspehih italijanskih čet, ki se bore na strani generala Franca. Po splošnem mne-nju je bilo to povod za ta ukrep italijan-ske

NOVA VAŽNA ODKRITJA O ROPARSKEM UMORU NA JAVORU

Zločinec je po umoru tudi vlomil v župnišče — Odnesele je vse dokumente ter zasebno korespondenco pokojne Jožefe Martinčičeve

Ljubljana, 8. maja
Preiskava o skrivnostnem umoru v hlevu javorskega župnišča, ki je bil izvršen prav pred mesecem dni, se razvija brez konca in kraja in ni prinesla doslej še nobenih vidnih rezultatov. Vsa znamenja kažejo, da je imel morilec medtem dovolj časa, da je zabil za sabo skoraj vse sledi, in roka pravice ga najbrž ne bo dosegla, čeprav smo s poročili v »Jutru«, ki so jih pisali resda ljudje, katerim je do kriminala in policije kot stroke neznansko daleč, predložili javnosti in preiskovalnim organom dobrošno kopo precej prijemljivega gradiva.

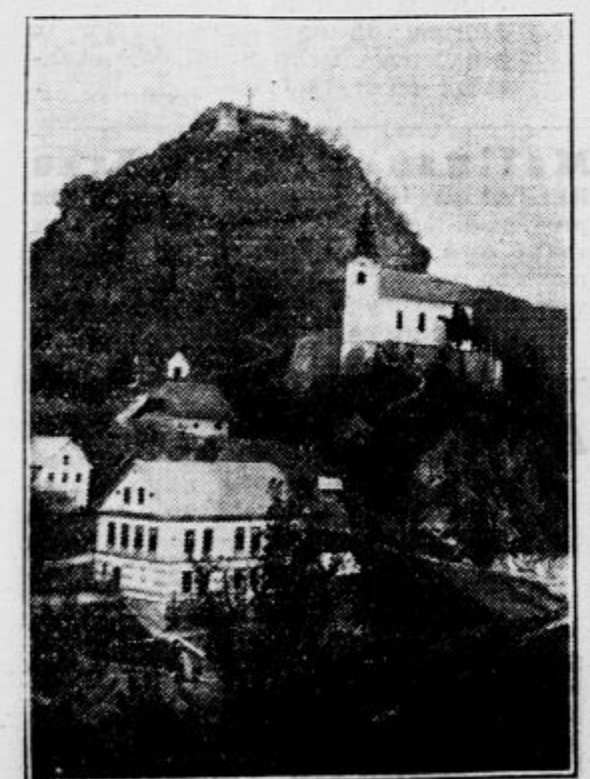

Mladostna slika Jožefe Martinčičeve. Bila je zalo, brhko in krepko slovensko dekle, ko je nastopila službo v kraju svoje nesreče, v župnišču na Javoru

Orožniki iz Sp. Hrušice imajo čez glavo dela. Po navodilih, ki jih prejemale od nadrejenih instanc, so opravili čim vestnejše poizvedbe na vse strani. Morila so iskali na osnovi nekega župnikovega suma najprej med kmeti na Javoru, potem nekega okrog Domžal, nato so vzeli na piko neke klateže, ki so zadnji čas baje hodili po javorskih hribih, nazadnje pa so začeli zagometnega neznanca v pumparicah iskati med sorodniki pokojne Jožefe Martinčičeve. Sumnjenja v to smer najbrž ni izrazil javorski župnik, ki je dal sicer toku preiskave največ pobude, temveč se je po vsej priliki izleglo na podlagi držnih, civilnih govoric, ki so jih zadnji čas raznašali po ljubljanskih krmah razni ljudje, med njimi tudi neki javni uradniki, ki so skušali uveljaviti to čenčo na povsem prostaki način. Poklicanim instancam pa ne bi mogel nihče očitati, da so v tej aferi opustile kakršnokoli možnost, da potem, ko so bile prve prilike usodno zamujene, za vsako ceno izlede morilca. Tako so orožniki iz Sp. Hrušice dobili ukaz, da obiščejo tudi družino brata pokojne Jožefe Martinčičeve, posestnika Janeza Martinčiča v Svibnem pri Radečah in vprašajo, ali ne nosi morda kdo izmed domačih fantov onih proslulih pumparic. Lahko si mislimo, da se je Martinčičevim, ki jih je neznani morilec oropal sestre in tete, a po vsej priliki tudi dedičine po nji, tako sumnjenje zamalo zdelo. Orožnikom so samo prijazno pojasnili, da ima eden izmed sinov resda pumparice, ki vse doma spravljene v omari, on sam pa je nekaj mesecev zaposlen v Radečah, in orožniki so se lahko prepričali o njegovem alibiju. Tako se je v slepi ulici izgubila tudi ta sled, kakor vse druge doslej in sum se zmerom bolj konkretizira.

V dolini Sopote

Ko smo v prejšnjih člankih že tako izčrpno prikazali vse okoliščine, v katerih je pokojna Jožefa Martinčičeva živela in umrla na Javoru, bo naše čitatelje gotovo zanimal tudi milje, iz katerega je bila pokojnica doma in iz katerega bi bilo brez dvoma tudi mogoče vsaj deloma osvetliti njeno življenje in umor. Dolina Sopote, iz katere štrli sredi poti od Radeč do St. Jurja pod Kumom strma skala z razvalinami starega svibenskega gradu, s cerkvijo, prilepljeno ob steno, pa s šolo in vasio pod njo, spada med najlepše in najzanimivejše koticke slovenske zemlje. Svibenški gospodje so s svojega orlovskega gnezda imeli na dlani pred sabo vse Komljanško, s svojo oblastjo pa so obvladovali še velik kos sveta, ki z njihovega vrha ni bil viden. Na tihem so baje kot finančni magnatje igrali važno vlogo v bojih med Habsburžani in češkim Otokarjem. Nekaj časa pa je bil grad tudi v posesti Valvazorjev.

Pogled na Svibno z razvalinami Ostrega vrha, z župno cerkvijo in šolo, zgrajeno na temeljih nekdanje pristave viteзов Ostrovrharjev.

jev in veliki slavitelj dežele kranjske je v svojem delu posvetil kraju lep kos pozornosti. Med drugim je zapisal, da leži Svibno tako visoko v strmini nad Sopoto, da morajo golobi dvakrat počivati, preden prilete iz doline na vrh.

Kumljanci so sijajni ljudje

Pa kakor je Svibno v starih časih zavzemalo važno mesto v deželi in državi, tako so njegovi kmetje rešeni tlake in tujih gospodov, tudi danes vzor kmetovalcev in gospodarjev. Po bregovih obkraj Sopote so raztresene bele domačije in zidanice, okrog njih vinogradi pa nekaj skromnih travnikov in njiv, a ljudje znajo iz zemlje z delom rok in razuma pričarati cela majhna bogastva. Da, tudi z delom razuma. Kumljanci so vedri, bistri ljudje, mnogi izmed njih gredo po svetu, so domačije prebore, da bi mogle prerediti polne hiše otrok, naprednejši izmed gospodarjev pa pošiljajo svoje sinove v kmetijske šole, da prinašajo tudi najnovejša dognanja zemeljske kulture v hribovske vasi. Na meji Svibnega si lahko za trenutek oddahnete pri kmetu, čigar sin si je ustanovil enega najbolj vzornih čebelnjakov daleč naokrog, ki obsega 140 družin, da mu čebele nanosijo ob dobri letini po 3.000 do 4.000 kg medu. V trsnici vam bo razkazal skrbno negovano kulturo 30.000 plemenitih, cepljenih sadik, gojenih ob umetni toploti 30°. Iz vinogradov pod Kumom vam postreže z rizlikom, ki mu skoraj ni konkurence na štajerskem. Že v teh mokrih, mrzlih dneh zgodnje pomladi je podjetni fant pred hišo vzgojil vrtnice, ki so pravkar v najbujnejšem

cvetju, kakor da jih je nekdo prinesel iz Italije. Ljudje so prijazni in dobri, nič jim ni žal, da odtrgajo dragoceni cvet in ga podare popotniku, če je le bil pravičen s priznanjem njihovega truda. V te kraje naj bi se zaobrnil tujski promet, romantična pokrajina in dobronamerni ljudje sta vredni, da ju človek spozna. Doslej pa so turisti v Svibnem še prava redkost in tujec, ki gre skozi vas, ne bo vzbudil pozornosti samo pri kmetih, ki prihajajo, na prag, temveč tudi učiteljica ali gospa soproga šolskega upravitelja, ki ima pravkar opravka na vodnjaku pred šolo, se bo začudeno ozrla za njim.

Vas sama je razmetana po hribih obkraj Sopote, da ima človek od cerkve do Martinčičevega doma, ki se beli med travniki in polji v nasprotnem bregu, prav na sredi poti od doline do kumskega vrha, kar celo uro hoda, najprej po strmini navzdol, potem pa še po hujšem kolenu navzgor. Pri Krašovcu, kakor se po domače reče pri hiši, vas prijazno sprejme gospodar. Razen njega in njegove ljubezne žene sta doma še sinova Jakob in Francelj, medtem ko je najstarejši, Jože, zaposlen kot paznik pri rudniku v Hrastniku, mlajša dva, Tonček in Miha, delata v Radečah, prvi pri regulaciji Sopote, drugi v papirnici, edina hčerka Mici pa je poročena v Litiji, kjer je z možem zaposlena v predilnici. Janez Martinčič sam je star že 62 let, a mu ni videti toliko križev, čeprav je trdo delal vse življenje. Sestra, ki so mu jo umorili na Javoru, je bila štiri leta starejša od njega, razen njega pa živi še mlajši brat Jože nekje v Nemčiji. Ob zaloga ju dobrega rženega kruha in kozarcu sladkega tokovca se razprede pomenek, iz katerega bi se dalo tudi za uspešnost preiskave izluščiti marsikatero jedro.

Brat umorjene pripoveduje

Družina brata pokojne Jožefe Martinčičeve, posestnika Janeza Martinčiča v Svibnem pri Radečah. Od leve na desno: sina Francelj in Jakob, gospodar in žena

— V nedeljo 11. aprila, kakor vam je znano, pripoveduje Janez Martinčič, je bila moja sestra v hlevu javorskega župnišča umorjena. Šele v četrtek pa je vest o njeni nesrečni smrti dosegla nas. Prejel sem brzojavko tehle kratkih besedi:

KUHARICA 11. t. m. USMRČENA.
KLINEC

Že vest sama se me je malo čudno dojmlila. Takoj naslednji dan sem se s sinom Francjem odpravil na pot, tako da sem prišel na Javor že tri dni po pogrebu. Pri sestri sem bil na Javoru vsega skupaj dvakrat na obisku in obakrat me je župnik prav prijazno sprejel in pogostil. Ko sem pa tokrat poropotal na vratih in nama je neko dekle, ki je očitno prevzelo posle moje pokojne sestre, prišlo odpirati je župnik prihitel iz sobe ves razburjen in jo začel zmerjati, zakaj pušča koga v hišo. Šele ko sem se oglasil, me je prepoznal. Razumem se, da me je najprej zanimalo vprašanje, kako je nesrečna moja sestra umrla, nato pa naju je župnik povedel v njeno sobo in nama pokazal zapuščino. Pokojna Pepca je vse svoje imetje hranila v kovčgu in skrinji, ki si jo je dala sama napraviti, ker se ji je krama na Javoru skozi leta nabirala. Ko sva s sinom prišla v sobo, je bila skrinja polna obleke in perila, pa tako, da je bilo vse križem nametano, umazano in raztrgano pa sveže in novo. Kovčeg je bil prazen, na postelji, s katere je bila posteljnina odstranjena, pa so bile razložene knjige. Pepca je razen številnih molitvenikov imela spravljene tudi mnogo Mohorjevih in podobnih knjig. Zamalo se mi je zdelo, da je bilo vse to v takšnem neredu in da je bilo vse že natančno prebrskano. Toliko bolj pa sem osupnil pozneje, ko sem se nazaj grede oglašil pri svoji hčerki v Litiji, pa mi je pripovedovala, da je našla tetino zapuščino v precej drugačnem stanju, ko je bila že v tork prihitela na pogreb. Takrat je bila postelja še postлана in kovčeg še poln, boljše obleke pokojnice pa je bila spravljena še v omari v pritličju. Tako je našel reči tudi moj sin Jože, ko je naslednji dan prišel na Javor. Hčerki in sinu je župnik zaščeval, naj se ničesar ne dotikata. Ko sva s Francjem hotela stvari malo pregledati in spraviti v red, naju je župnik zavnil:

— Nič ni treba pregledovati. Saj sem že sam vse preiskal, kar hitro spravila ven.

Med drugim sva našla tudi na skatlo, polno njenih zapiskov in korespondence. A ko jo je hotel Francelj spraviti v kovčeg, župnik tega ni dovolil, češ da je tudi papirje že vse natančno preiskal in da mora vse skupaj v peč. Francelj je moral korespondenco odnesti na kup papirja, ki se je bil iz sestrine krame že poprej nabral na hodniku. Hudo nama je bilo, ko sva videla, kako nobena reč po smrti moje sestre ni ostala nedotaknjena. Rekla pa ni sva nič. Kovčeg in skrinjo je gostilničar Habič naslednji dan z vozom pripeljal do moje hčerke v Litijo, od tam smo pa z vlakom poslali vso reč domov. Žal mi je pa, zakaj sem si dajal toliko opravka in toliko stroškov, ko bi bil vse tisto, kar je

še porabnega, lahko že na Javoru izbral v culico in odnesel domov. Kar je bilo kaj vrednega, so bile ena obleka, velika ruta in štiri srajce.

Kje je zapuščina

Ko sva z župnikom delala obračun, sem se začudil, da je pokojnica, ki je bila zmerom izredno skromna, pa tudi izredno štedljiva ženska, zapustila tako malo denarja. Na vprašanje, kako je s to rečjo, mi je župnik odgovoril:

— Denar mora biti nekje, samo ne vem, ali ga je hranila v župnišču ali ga ima kje zunaj. Najmanj kašnih 20.000 din mora biti po mojem.

Za pogrebne stroške mi je naračunal 721.75 din in pripomnil:

— Napravil sem najnižjo ceno. Komu drugemu bi računal takšen pogreb najmanj 1.200 din. Če se bo našel njen denar, mi boste še nekaj doplačali, če ne, vam bom pa jaz nekaj šenkjal.

Na roko mi je izplačal 306 din, knjižica Ljudske posojilnice pa se glasi na 129 din.

Tako pripoveduje Janez Martinčič, okrog teh skromnih računov pa je še mnogo zanimanja vrednih podrobnosti, ki jih bo treba še natančno preiskati. Župnik pripoveduje, da je svojo kuharico vsak mesec ali vsaka dva meseca sproti izplačeval, in sicer v srebru. Ko se je nekaj dni po pogrebu oglašil na Javoru tudi Martinčičev zet, predilniški delavec Žabjek iz Litije, mu je župnik povedal, da ji je pred leti nekoč skupaj izplačal 12.000 din. Zanimivo pa je, da je Jožefa Martinčičeva, dne 14. septembra 1936, imela na svoji knjižici pri Ljudski posojilnici še 226.85 din, a je nato dvignila 150 din. Očitno je iz takoj majhne vloge vzela tako majhen znesek samo za

Knjižica posojilnice Ljudske posojilnice št. 50.012 = 129 din 14/1
Gotovine: 10.278 din 75/100
Preostalo: 721.75
306 din 8/100
Stara prebrana: 1x 1/2
1x 2/3
25x 1/4
dodano 16. aprila 1937
Francelj

Obracun, ki ga je župnik Jernej Klinec izročil bratu svoje pokojne kuharice obenem s 306 din zapuščine. — Pod »Stroški« je treba razumeti župnikov račun za pogreb

Blagodejno vplivajo na nežno kožo!

ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja — snežnobele barve

ELIDA
mila

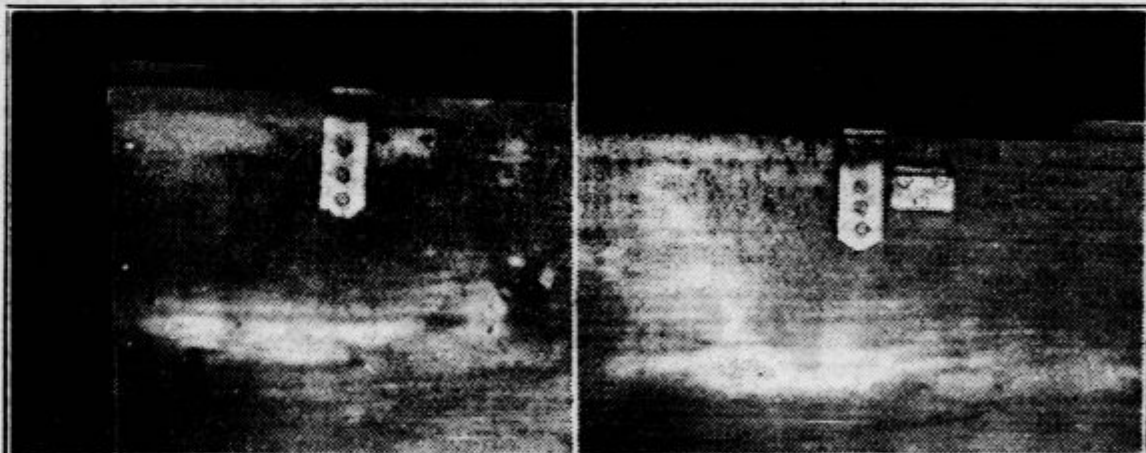

to, ker ji je primanjkovalo tekoče gotovine.

Iz priznanice, ki jo prinašamo v faksimilu in ki je pisana z župnikovo roko, je razvidno, da je imela njegova kuharica razmeroma prav lehe dohodke. Po nekaterih zanimivih znamenjih se da sklepati, da je list iz leta 1925. Takrat je imela Jožefa Martinčičeva v župnišču še samo 250 kron mesečne mezde, razen tega pa je prejela mala celo vrsto nagrad. Takrat je bila šola še v župnišču in za čiščenje razreda je v tem času prejela 1.000 kron pa še nekakšnega nameštka 200 kron. Čeprav je župnja siromašna, je župnik zmerom dobival precej obilno boro in pridelkov s cer-

sti iz župnišča, in čeprav je tolikokrat govorila o tem, da hoče kupiti hiško, ni nikdar niti od daleč namignila, koliko in kje ima kakšen denar.

Letos januarja mi je zadnjikrat pisala, a jaz sem takrat ležal v bolnišnici v Ljubljani in pismo je odpila moja žena. Pisala je, da bo v kratkem prišla domov, da bi se rada z mano marsikaj porazgovorila, da hoče zapustiti službo na Javoru in da bi si rada poiskala neke miren kotichek. O nakupu hiše takrat ni več govorila. Od doma so ji odpisali, da ležim v bolnišnici in da me naj kaj obišče, če ima priliko, priti v Ljubljano. Pa me ni prišla obiskat in tudi domov je ni bilo, čeprav

Skrinja pokojne Jožefe Martinčičeve. Desno presekan, levo odvit pant. Kraj njiju novi par pantov

kvenega posestva. Od vsega, kar se je prodalo od hiše, je pokojnica prejela 10% provizije. Ta čas je bilo prodanih iz župnišča jabolk za 924 kron in župnik ji je priznal 92 kron 40 vinarjev. Pri takih dohodkih in pri tako skromnem in štedljivem življenju si je Jožefa Martinčičeva izplačila prihranila vsako leto najmanj 1.000 din, po vsej verjetnosti pa še več, in po 33 letih dela na Javoru bi morali ti prihranki znašati do 40.000 din.

Razvidno pa je tudi, da ji župnik v novembru in decembru 1925, njenih prejemkov ni izplačal, temveč ji je izstavil samo priznanico. V dolgih letih njene službe to najbrž ni bil edini primer, nazorno pa izpričuje, da je imela s svojim gospodarjem zmerom čiste in jasne račune. Če ji je župnik izstavil priznanice za mezdo, ki ji je ni izplačal, je brez dvoma tudi od nje prejela za vsako izplačilo potrdilo. Na tej podlagi bo prav lahko rekonstruirati ves račun.

Martinčičeva je hotela stran

Preden je Jožefa Martinčičeva, pred 33 leti prišla na Javor, je imela že nekaj drugih službenih razmerij za sabo in je kot skrbno, štedljivo dekle že takrat imela nekaj prihranka. O tem je bilo že svoj čas v »Jutru« govora, da je neko vrsto denarja hranila pri vratarici urušilnega samostana v Ljubljani. Najprej je služila kot delavka v tovarni za dokumentni papir v Radečah, nato pri urušilnikah in pri gospe Souvanovi v Ljubljani, spomladi leta 1904. pa je prišla k župniku Jerneju Klinecu. Z domom ves ta čas ni imela kakšnih posebnih stikov, od časa do časa pa je vendarle pisala bratu Janezu, zlasti takrat, kadar je bila v kakšnih tegobah in je razmišljala o tem, da spremeni način in kraj svojega življenja.

— Na Javoru sem jo vsega skupaj samo dvakrat obiskal, pripoveduje Janez Martinčič. Privrat sem bil gori okrog leta 1924., ko mi je pisala, da je bolna. Že takrat je imela rano na nogi, in ko sva bila sama, mi je tožila, da ji je težko v hiši. Ko sem jo vprašal, odkod ima rano, mi je rekla, da se je prehladila pri pranju. (O tej rani nesrečne pokojnice so že za njeno življenje krožile različne verzije, ki pa niso v skladu s to njeno izjavo bratu. Tako je župnik pripovedoval, da ji je začelo teči iz noge, ko je nekoč šla v milin, pa se je vdrl led pod njo in se prehladila.

Op. ur.) Bila je v splošnem zelo tiha, dobra ženska in je rajši sama potrpela, kakor da bi komu razkladala svoje težave. Pred štirimi leti sem bil drugič pri nji. Do takrat se je njena bolezen tako poslabšala, da je komaj še hodila. Takrat mi je zaupala, da bi tako rada šla stran, da službe pri župniku ne more več opravljati. Govorila je, da bi rada kupila kakšno hiško ali si zagotovila neke dosmrten kvarir, pa tako da bi bila blizu cerkve, ker dolgo take ni več možna. Še poprej nekoč je bila tri tedne pri nas doma, a njeno stanje je bilo tako žalostno, da je skoraj ves čas ležala. Ko smo se razgovarjali o njenem življenju na Javoru in o njenih načrtih, ni nikdar izdala nobene podrobnosti.

amo jo ves čas pričakovali. Ko sem po umoru prišel na Javor in sem vprašal župnika, zakaj jo takrat ni bilo v bolnišnico k meni, je odvrnil, da je sicer hotela iti, a je ni pustil. Prav tako ji tudi ni dovolil, da bi bila za kakšen dan odšla domov.

Iz obilice drugih podrobnosti, ki jih Janez Martinčič pripoveduje o življenju in smrti svoje sestre, je zanimiva tudi okoliščina, da je javorski župnik njemu in orožnikom iz Spodnje Hrušice že pet dni po umoru kot najverjetnejšo razlago žrtve za trahartjem, ne pa za hlevskimi vrati, kakor je to pozneje trdil nekim turistom. Pri tej priliki je župnik tudi precej nazorno prikazal način umora in opozoril na lok, v katerem je rovnica padala. Strop v

November plača -- = 250/-
December " -- = 250/-
Sola: praznjenje 1000/-
namočena Soli 200/-
1x milin 10/-
jabolka (924) 92.40/-
skupaj 1802.40/-

Priznanica, kakršne je javorski župnik od časa do časa izstavil svoji kuharici. V zapuščini je bil najden ta edini list, ki ga je morilec po izvršenem vladu v skrinjo očitno pozabil

hlevu je namreč precej nizek, zločinec ni mogel rovnice prosto dvigniti za najkrepkejši zamah in je moral udarjati postrani.

Po umoru — vlom v župnišču

V »Jutru« smo v zadnjih dneh opozorili v zvezi z umorom na Javoru že na toliko tehtnih momentov, da smo s svojimi poročili v dobrih meri pomagali razjasniti krvavo zagonetko. Od vsega, kar je v tem mesecu po smrti Jožefe Martinčičeve prišlo na dan pa je brez dvoma najpomembnejše naslednje odkritje:

Že prej smo navajali, kako je župnik Jernej Klinec izročal pokojničin reči njenemu bratu in nečaku. Janez Martinčič in njegov sin pri prevzemu nista imela prilike, da od blizu pregledata vsebino kovčega in skrinje. A ko sta kasneje na svojem domu v Svibnem dvigala pokrove, sta presenečena opazila, da je bil v skrinjo prav pred kratkim izvršen vlom. Skrinja je precej skromnega, domačega izdelka, pokrov se na spredni strani zapira z žabič, zadaj pa so bili panti, napravljeni iz običajne, tanke pločevine, tako montirani, da je bil spodnji list s tremi vijaki pritrjen na zunanjo steno, zgornji pa prav tako s tremi vijaki na notranjo stran pokrova. Ti panti so bili pred kratkim — in vsa verjetna znamenja kažejo, da neposredno umoru — na precej neroden, nagel

**VRNITE
UMAZANIM IN
OBOLELIM ZOBEM
NARAVNO BELINO!**

KOLYNOS odstrani naglo madeže in brezbarvnost in napravi zobe blestevite bele. Poskusite KOLYNOS in imejte pred očmi njegov uspeh.

KOLYNOS
DENTAL CREAM

način odstranjeni, nato pa pazljivo...

Toča je oklestila vinograde

Ljutomer, 8. maja. Toča je rožljala v sredo 5. t. m. okoli pol 22. ure po Preski, Nunki in Binčevi grabi, ter napravila v vinogradih in sadovnjakih precej škodo, ki se bo šele pokazala. Na nekaterih trsih je pobila vse poganjke, s cvetočih jablan pa je stopala vse cvetno listje, tako da je bilo pod njimi vse belo. Ponekod je ležala toča še drugi dan popoldne. Slab začetek maja!

Moskva morska luka

Moskva, 2. maja. Včeraj so slovesno otvorili prekop, ki veže Volgo za Moskvo. Ta prekop predstavlja eno največjih vodnih zgradb v Rusiji, pa tudi na svetu. Prva nekoliko manjša zgradba te vrste je bil prekop, ki veže Belo morje za Vzhodnim morjem preko Ladoškega in Onegaškega jezera, ki je bil zgrajen med prvo svetlo, izdelujejo pa se tudi že načrti za nadaljnje gradnje v tesnih Volge pri mestih Ribinsku, Gorkiju (bivši Nižem Novgorodu) in Kujbiševu (bivši Samari), kakor tudi načrti za zgradbo prekopa med Volgo in Donom.

Z otvoritvijo prekopa, ki veže Volgo za Moskvo, je postalo glavno mesto Sovjetske unije dostopno s petih morij. Gospodarski pomen novega prekopa je ogromen. Prekop je dolg 128 km ter so morali zgraditi strugo 108,5 km dolgo, ker

morajo na 19,5 km dolgi progi voziti ladje po umetnih jezerih, ki so jih ustvarili z zgraditvijo jezov na manjših rekah. Prekop se pričinja na desnem bregu Volge, nedaleč od mesta Kalinina, kjer je bila Volga zavezana z velikim betonskim zidom, s katerim je bila zadržana potrebna vodna količina tako, da bo prekop ploven tudi v času največje suše. Tu je bilo ustvarjeno »Moskovsko morje«, ki ima površino 327 kvadratnih kilometrov in ima približno 829 milijonov kubnih metrov vode. Prekop so gradili štiri leta. Izkopali so 173 milijonov kubnih metrov zemlje, dočim so jih pri gradnji Panamskega prekopa 165 milijonov kubnih metrov, pri gradnji Sueškega prekopa pa 75 milijonov. Pri trasiranju prekopa so morali preseliti 26 tisoč ljudi, ki so živeli na 6.700 gospodarstvih. Mnogoštevilne vasi so bile poplavljenе, ob kanalu pa zgrajene mnogoštevilne nove naselbine. Izdatki za prekop so znašali 1.941 milijonov rubljev.

Nenavadna nesreča v zraku

Angleško vojno letalstvo je zadela nesreča, kakršne zgodovina te mlade, a nad vse važne panoge še ne pomni. Pri običajnih vajah letalskega polka v Stoketownu v južni Angliji so treščila skupaj v zraku tri letala. Vsa tri so se razbila. Vendar pa je bil usmrten samo en letalec. Letalec z drugega letala se je rešil s padalom, tretjemu pa se je posrečilo, da je svoje letalo še toliko obvladal, da je lahko z njim pristal, ne da bi se ubil.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Kupec (v lekarni): »Pred tednom dni ste mi prodali obliž, da bi me osvobodili revmatizma.«

Lekarnar: »Spominjam se. S čim pa vam smem postreči danes?«

Kupec: »Danes bi rad pripomoček, ki bi me osvobodil obliža.«

Evidenca dovoljenj za zaposlitev inozemcev

Na osnovi čl. 4 in 29 uredbe o zaposlitvi tujih državljanov ter po upoštevanju mnenja zainteresiranih ministrstev je minister za socialno politiko izdal navodila za overovljenje in evidentiranje dovoljenj za zaposlitev tujih državljanov, izdanih za nedoločen čas:

Navodila pravijo: Tujci državljani, ki so dobili dovoljenje za zaposlitev za nedoločen čas, so dolžni vsako leto meseca maja predložiti svoja dovoljenja krajevni državni policijski oblasti, kjer pa te ni, splošni upravni oblasti prve stopnje, da se prepriča, ali še nadalje drže razlogi, zaradi katerih so dobili ta dovoljenja. Kdor ima dovoljenje za nedoločen čas in ga je dobil od 1. januarja do 1. maja istega leta, jih predloži v pregled meseca maja prihodnjega leta.

Ako oblast, ki vrši ta pregled, dožene, da po določilih točke 4. in 5. čl. 4. odst. 2. čl. 17 in čl. 18 omenjene uredbe ne obstoje več razlogi, ki se je zaradi njih izdalo dovoljenje, je dolžna o tem obvestiti tisto oblast, ki je dala dovoljenje za nedoločen čas, da prouči, ali naj takšno dovoljenje ostane še nadalje v veljavi.

Oblast, ki pregleduje in evidentira dovoljenja za nedoločen čas, in dožene, da še nadalje obstoje razlogi, ki so razloki izdajo dovoljenja, bo to dovoljenje o vero-

vila za prihodnje leto. Če se odredi in kadar se odredi plačevanje pristojbine za zaposlitev po čl. 23. omenjene uredbe, se bo ta pristojbina pobirala pri letnem pregledu dovoljenj za nedoločen čas.

Najkasneje do 15. junija vsakega leta, je oblast, ki je izvršila overovljenje ali evidentiranje dovoljenj za nedoločen čas, dolžna o overovljenih ali evidentiranih dovoljenjih obvestiti tisto oblast, ki je ta dovoljenja izdala.

Če oblast, ki vrši pregled, ne bi mogla takoj overoviti dovoljenja ali poklicni list (sive barve), ali pa evidentirati takšno dovoljenje na poklicnem listu samem (modre barve), je dolžna izdati prizadeči osebi potrdilo (reverz), da je dobila takšno dovoljenje ali poklicni list v overovljenje ali evidentiranje.

Ker se to overovljenje ali evidentiranje vrši v javno korist v smislu odst. 2 čl. 5 te uredbe, so po točki 1. čl. 6. zakona o takšah vse vloge in prošnje, ki bi jih lastniki teh dovoljenj vložili pri pristojni oblasti za overovljenje ali evidentiranje takšnih dovoljenj, proste taks. Takse prosto je tudi potrdilo ali evidentiranje teh dovoljenj in izdajanje potrdil (reverzov).

Ta navodila stopijo v veljavo, ko se razglase v Službenih novinah. Takrat izgube veljavo navodila od 23. maja 1936.

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 30. aprila zaznamuje malenkostno povečanje zlate podlage za 0,5 na 1663,2 milijona Din. Devize izven podlage, ki so prejemale tedne naglo narasle, so se v zadnji četrtini aprila nekoliko zmanjšale, in sicer za 8,5 na 706,3 milijona Din. Zaloga kovanega denarja v niklju in srebru se je povečala za 23,2 na 409,4 milijona Din, tako da je bilo v obtoku za nekaj nad 790 milijonov Din kovancev. Menična posojila so se zmanjšala za 18,9 na 1419,6 milijona Din, lombardna pa so narasla za 3,6 na 249,1 milijona Din.

Obtok bankovcev je zaradi ultima narasel za 162,5 na 5463,1 milijona Din, tako da je bil obtok za 639 milijona Din večji nego lani in za 1294 milijona večji nego v istem času l. 1934, ko smo imeli najnižje stanje obtoka. Obveznosti na pokaz so se vzporedno s povečanjem obtoka zmanjšale za 188,9 na 1991,4 milijona Din; predvsem so se skrajšale privatne žirove naložbe za 112,4 na 972,5 milijona Din, zmanjšalo pa se je tudi dobroimetje države za 56,7 na 40,6 milijona Din. Kritje v zlatu je znašalo 30, t. m. 28,66% (prejšnji teden 28,56%).

Gospodarske vesti

== V Franciji bodo zaposlili 15.000 rudarjev iz naše države. Iz Pariza poročajo, da bo Francija v najkrajšem času ratificirala konvencijo o zaščiti delavcev, sklenjeno z Jugoslavijo. Po tej konvenciji bodo imeli naši delavci, ki so zaposleni po večini v francoskih rudarskih revirih, po 10 letih dela pravico na pokojnino, v primeru onemoglosti pa že po 5 letih. Istočasno poročajo, da bo Francija dala dovoljenje za zaposlitev nadaljnjih 15.000 delavcev iz Jugoslavije, in sicer predvsem rudarjev, ker smatrajo v Franciji, da so naši rudarji najboljši delavci v rudnikih.

== Pred sklenitvijo trgovinske pogodbe z Rumunijo. V poslednjih dneh so bila pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Rumunijo in Jugoslavijo znatno pospešena in se sedaj naglo bližajo svojemu zaključku. Kakor vse kaže, bo nova pogodba podpisana v Beogradu 14. t. m. V lo svrhu je za 13. maj napovedan prihod rumunskega trgovinskega ministra Popa, ki bo v imenu Rumunije podpisal pogodbo.

== Posebni vagoni za sadje, oglje in bencin. Z dovoljenjem ministrskega sveta bo generalna direkcija državnih železnice nabavila iz inozemstva več posebnih vagonov za sadje, oglje in bencin. Gre za 20 posebnih vagonov za prevoz presnega sadja, kakršnih naše državne železnice doslej niso imele. Pri nabavi se je posebno upoštevalo, da bodo ti vagoni s posebnimi napravami omogočili neprestano zračenje. Razen teh posebnih vagonov za presno sadje bo generalna direkcija kupila še 15 specialnih vagonov za oglje in 40 cisterne s kih vagonov za bencin.

Tragična smrt kmeta-poeta

Posestnik največje kmetije pri Litiji se je obesil

Litija, 8. maja. Včeraj popoldne se je naglo raznesla po vsem okolišnji novica, da so našli 46-letnega Franca Preglja iz Gradca pri Litiji obeselega. Pokojnik je bil v našem koncu najbogatejši kmet. V vasi Gradcu je imel toliko sveta, da ga je oddajal v najem. Pokojni »Gregec« je bil čisto svojskega značaja. Bil je sila talentiran in razgiban fantazije. Dosti je čital in knjige so ga pritegnile celo v kraljestvo muz. Začel je tudi sam pesnikovati, njegove prigodnice in zbadljivke so krožile med vaščani. Napravljale so premmogito obilo dobre volje. Pri onih, ki jih je kmečki polet vzel na piko, pa zaradi ostrine in popra tudi precej jeze.

Litija, 8. maja. Naposled tudi Gregcu ni prizanesla križa. Zadnje dni je prodal svojemu prijatelju nekaj zemlje. Domači so trdili, da je bil oče poslednje dni precej zamišljen. Ostal je kar doma, hodil je od hiše do gospodarskih poslopij in si je večkrat zaskrbeno segel v lasce. Očitno je prestajal hude notranje borbe. V duševni pobitosti se je odločil, da konča svoje, včasih precej čudne življenje. Pokojnik ima po Sloveniji še gotovo precej prijateljev in znancev, ki iz svetovne vojne. Tudi po prevratu še ni sleklet vojaške suknje. Odrinil je na Korosko in je sodeloval v letu 1919 v odseku, ki je branil predel okrog Djek nad Velikcem.

je žena celjskega glavarja baronica Müllerjeva, ki so bili pogosto v gosteh pri Pevcu Rudolfo. Prišli so s praznimi nabirniki tja, s polnimi pa odšli. Pečevim svinjam da se je boljše gojilo kakor ljudem in so imele vedno dovolj hrane medtem ko ljudje še črna kruha niso imeli.

Radi tega Gorčarjevega govora je Pevec Rudolf vložil znebožno tožbo pri gornje-grajskem sodišču, ki je zaradi večjega števila pri razpisu razpravo v Mozirju. Pevec Rudolfo je zastopal dr. Ogrizek Anton, advokat v Celju. Gorčarji Matijo pa je branil dr. Meljak Ervin, advokat iz Gornje-grada.

Po zaslišanju številnih prič in šesturni razpravi je sodišče objavilo sodbo, po kateri se zasebna tožba delno zavrne, delno pa se Gorčar Matija oprosti vsake krivde in kazni ter ima zasebni tožilec Pevec Rudolf plačati stroške kazenskega postopanja. Vrata Pečevih procesov pa še ni zaključena. Tako se bo vršila razprava v tožbi Peveca Rudolfa zoper štiri druge Mozirčane 18. t. m. spet v Mozirju.

Pol stoletja že deluje CMD. darujmo še za pol stoletja!

USPEŠNA ZDRAVILIŠČA

DOBRNA pri Celju

Za srčne, živčne in ženske bolezni in vse one, ki so počitka potrebni!

Akratoterma 37° C, naravne ogljikovo-kislice kopeli. Izborni zdravilni učinki pri boleznih srca, žilcev, ženskih boleznih, boleznih ledvic, mehurja, oslabelosti, kroničnih žlednih in črevesnih katarjih. Krasen park, divna okolica. Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1.100.— do Din 1.650.— (Avtocestje — Dobrna in nazaj, soba, hrana, kopeli, zdravnik in takse). Zahtevajte prospekte!

Rimske toplice

(SLOVENIJA)

jugoslovanski Gastein. Sezona od 1. maja do 15. oktobra. Pavšalno zdravljenje. V pred- in posezoni za 10 dni 600.— Din. V glavni sezoni 800.— Din. Izčrpní prospekti brezplačno pri potniških uradih ali pri kopališki upravi v Rimskih Toplicah.

Radiotermaalne, znane, za vse bolezni priporočljive

ŠMARJEŠKE TOPLICE 27° R

sprejemajo v predsezoni od 1. maja do 30. junija na 10 dnevno penzijo (3 krat dnevno dobra domača hrana, stanovanje in kopeli) za Din 400.—. V glavni sezoni od 1. julija do 31. avgusta na 10 dni Din 450.— za osebo.

Uprava kopališča Novo mesto.

NA MORJE

CRIKVENICA

Vodilno kopališče z izredno plažo in komfortnimi hoteli. Kompletni pension od 60.— do 120.— Din. Prospekte daje kopališčna uprava.

HOTELI: Therapia s 100 ttv., Miramare s 62 ttv., Crikvenica s 45 ttv., Dom dr. Seidla s 62 ttv., Liburnija s 24 ttv., Eden s 23 ttv., Wien s 21 ttv., Crnković s 20 ttv., Slavija s 20 ttv., Danica s 20 ttv., Esplanade s 10 ttv., Julijana s 16 ttv., Ivancić s 15 ttv.

PENSIONI: Vila Ružica s 34 ttv., Adria s 23 ttv., Vila Luisa s 16 ttv.

RESTAVRACIJE: prenočišča: Bellevue s 16, Europa s 8, Gjurašin s 7 ttv. Restavracija Vinodol.

GOSTILNE: Zelengaj s 6, Morava s 7, Pejchl s 7, Slovenac s 7, Dalmatinski podrum s 5, Shang-hay s 5, Hrvat s 3. Košer kuhinje: »Krause i »Engel«.

S — soba, tv. — tekoča voda, ttv. — tekoča topla in mrzla voda

V zasebnih vilah in hišah zelo mnogo lepo opremljenih sob po zmernih cenah.

Svetloba, zrak, sonce!

7 dnevno bivanje pavšalno od Din 555.—

PROSPEKTI ! PROSPEKTI !

BAŠKA

vodilno kopališče na otoku Krku. Največja naravna plaža na našem Jadranu. 15 komfortnih hotelov in pensionov. Informacije daje turistični odbor in hoteli.

Malinska na otoku Krku

RESTAVRACIJA TRIGLAV na najlepši promenadi mesta tik morja, rodbinska hiša, vsaka soba z razgledom na morje. Nova, moderno opremljena restavracija, hladna veranda proti morju, zmerne cene, domača in mednarodna kuhinja.

Abbazia Pension Lunaček

Jugoslovanski pension z vsem naj-novejšim komfortom, tekočo toplo in mrzlo vodo v vseh sobah, centralna kurjava, odlična kuhinja, garaže. Cena Lir 25.— (cca Din 60), z vsemi takami Lir 70.— Prospekte.

HOTEL AUGUSTZ

Abbazia (Opatija)

Centralni položaj, kraj morja. Prvorazredna kuhinja. Govori se slovenski.

16. MAJA - Binkoštno nedeljo vsi u VELIKA POSTOJNSKO JAMO PODZEMSKA VESELICA

POSEBNI VLAKI iz Ljubljane, Maribora, Jesenice in vmesnih postaj.

Prijave se sprejemajo do 12. maja pri PUTNIKU v Ljubljani, Gajeva ulica 3 — v Izletni pisarni M. OKORN, Ljubljana, Hotel Slon — pri PUTNIKU v Mariboru, Aleksandrova cesta 35.

Domače vesti

* Českoslovaške radio-postaje oddajajo jutri 10. t. m. ob 15.40 Slavka Osterca kourcert za klavir in solistični orkester. Solistični part izvaja pianistka Liza Fuchsová, dirigira kapelnik Fr. Dyk. To bo že tretja izvedba te skladbe na Českoslovaškem. Drugo izvedbo je vodil naš kapelnik dr. Svára (na XIII. festivalu SIMC) v Pragi. Jutrišnja izvedba je v Bratislavi.

* Za prošlavo 25 letnice objave mobilizacije železniškega osebja l. 1912 namerna va ministristvo za promet v avli svoje palače v Beogradu vzdali spominsko ploščo z imeni padlih in umrlih železničarjev v vojni od l. 1912 in 1913 ter od leta 1914—1918. Odbor, ki zbira le podatke pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, poziva vse uslužbence in rodbine padlih in umrlih železničarjev, naj prijavijo na naslov obsega oddelka pri direkciji vojne žrtve med železničarji z naslednjimi podatki: priimek in ime uslužbenca, njegovo zvanje na dan smrti, edinico, kjer je takrat služboval, dan mesec in leto ter kraj smrti. Pripominja se, da pridejo v poštev le bivši uslužbeni slovaške narodnosti, in sicer takšni, ki so bili v vojni mobilizirani, pa so bodisi padli v vojni ali pa takrat umrli za ranami ali bolezni, ki so jih dobili na bojišču.

* Vidovdanski izlet Jadranske straže v Makarsko. Krajevni odbor JS v Ljubljani priredi tudi letos svoj tradicionalni izlet iz Ljubljane preko Sušaka in Splita v Makarsko. Izletniki bodo odpotovali iz Ljubljane dne 26. junija oziroma 27. junija t. l. Odhod iz Sušaka z brzim parnikom do Splita in odtoč naprej v Makarsko. Odhod iz Makarske v Split dne 29. junija, odhod iz Splita zvečer z brzim vlakom nazaj v Ljubljano. Cena za vožnjo po železnici, parniku, prenočišču v hotelih in na parniku, prehrana in izleti skupaj za osebo 550 din. Prijave se sprejemajo najkasneje do 15. junija v pisarni krajevnega odbora Jadranske straže, Tyrševa c. 1a IV. Polovica vozne cene se plača takoj, druga polovica pa najkasneje do 20. junija.

* Bašarska plošča je naša primerno mesto. Nad 800 let je bila pri cerkvi sv. Lucije v Bašci velika kamena plošča, ki je dragocen spomenik iz starohrvatske zgodovine. Bašarska plošča je bila v veliki nevarnosti, da bo na vetru in dežju razpadla. Ko so sklenili njen prenos v palačo Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, pa je zgodovinska plošča v jeseni l. 1934 izpred cerkve izginila. Po dolgem iskanju so jo našli zakopano na stavišču nove šole v Bašci. Iz Bašce so jo potem prenesli v Zagreb, na staro mesto pri cerkvi sv. Lucije pa so jo postavili kopijo. V akademski inosti in umetnosti starodavnemu spomeniku niso mogli dodeliti primernega mesta, ker ga je treba temeljito očistiti. Plošča je namreč v pravem pomenu besede impregnirana od morske soli. V morski vodi sicer ni bila nikdar, morsko sol pa je na njo prinala veter. Ploščo izpirajo z destilirano vodo, v kateri se sol polagoma topi. Čiščenje in konzerviranje plošče je trajalo dve leti in pol in bodo ploščo lahko šele v prihodnjih dneh namestili v hodniku akademijskega muzeja.

Pri lenivem črevesju in slabem želodcu z nerazpoloženjem za jed zaradi zapek naj se uporablja že od davnin poznana naravna Franz-Josefova grenčica. Zelo pogosto je ugotovljeno, da je »Franz-Josefova« grenčica zlasti koristno domače sredstvo, kajti gre za to, da se prebavni kanal v jutru izčisti s kakim salinskim sredstvom za iztrebljanje.

Ogl. reg. S. ur. št. 455/36.

* Iz slovenske Koroške. V Zavrhu namerava letos Súdmarka zidati lastno šolo. To je nekatere Nemce tako podžgalo, da pripovedujejo kako bo slovenski jezik kmalu izginil na Koroškem. To se slabo ujema s pozivom, ki ga je nedavno objavil dunajski list »Reichspost«: Nemci, učite se slovenskih jezikov, zakaj Slovanci je trikat več kakor Nemci! — Ko so orali, so našli ob cesti blizu Smiklavža v njivi staro ploščo iz zelo trdega belega kamna. Plošča je težka, nad meter dolga, domala meter široka in 30 cm debela. V sredi ima ploščo vdolbino v obliki pravilnega štirikotnika. V vdolbini je bil štirikotni vrezan kamen. Ker je vodila dol mimo stara rimska cesta, je verjetno, da je plošča iz rimskih časov. Na plošči ni nobenih napisov. — »Alpenverein« je vložil prilogo proli gradbi žične vzpenjače pod Velikim Klekem. Njegova prilozba je bila zavrnjena.

* Za binkoštni izlet »PUTNIKA« v Postojno, Gorico in Trst z udobnimi avtokari od 16. do 17. maja (2 dni), cena s popolno oskrbo in prenočitvami ter vozni 500 din. Prijave se sprejemajo do ponedeljka, dne 10. t. m. zvečer. »PUTNIK« Maribor—Celje.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH.

* Romanje na Opienac. V dnevi od 4. do 6. septembra priredi oblastni odbor Narodne odbrane v Ljubljani romanje na Opienac, da se tako znova da prilika za obisk groba Viteškega kralja Aleksandra I. Učiteljca. Z romanjem na Opienac bo spojeno tudi ogledovanje zanimivosti naše prestolnice, zlasti novega vojnega muzeja in velike revije naše vojske na kraljev rojstni dan. Vse te ogled bodo vodili bratje iz Beograda, s čimer bo omogočen res prvovrsten ogled Beograda. Stroški vožnje v III. razredu brzega vlaka in v avtobusu, dveh prenočnin in prehrane so preračunani na skupno 395 Din, ki pa se bodo skušali še znižati. Romanja se morejo razven čl. odbrane in njihovih rodbin.

Ako želite, da mleko in zelenjava ne bosta več strašilo za Vaše dete, dajte mu mleka z Ovomaltine.

Dete bo pilo mleko z Ovomaltine z užitek, ker ga bo popilo lahko dvakratno količino navadnega mleka. Dočim se navadno mleko zasiri v obliki velikih kep, ki so težko prebavljive, ustvarja Ovomaltine z mlekom v želodcu drobne kepice, ki so zelo lahko prebavljive.

skih članov udeležiti tudi člani drugi nacionalnih organizacij s svojci. Prijave zbira oblastni odbor NO v Ljubljani, Masarykova c. 14/II. do 22. t. m. Prijavitelci nakažejo na naslov obsega odbora Narodne odbrane v Ljubljani, ček. rač. št. 10945, do 5. avgusta 230 Din na račun potnih stroškov. S tem romanjem hoče Narodna odbrana ponovno manifestirati za modre smerice blagopokojnega Viteškega kralja Učiteljca. Zato naj se prav vsi nacionalisti, če jim le čas in sredstva dopuščajo, odločijo za to romanje. Po dolga navodila izidejo v »Pohodu« ali na željo tudi pismo. Oblastni odbor NO v Ljubljani.

* Važno za naše izseljence in njih sorodnike! Te dni se je zgledil v naši redakciji G. E. J. Zamboni, direktor francoskega društva za zračni promet »Air France«, ki nas je opozoril na velike ugodnosti, ki jih posebej našim izseljencem in njihovim sorodnikom v domovini nudi navedeno društvo za poštni promet, ako se pri svojih poštnih pošiljkah v Ameriko in narobe poslužijo zračne pošte. Pismo, ki ga, primerno frankirano, odda v Ljubljani najkasneje v petek ob 19. uri, odnese s seboj avion navedene družbe iz Beograda v soboto in ga izroči pošti v Natalu že v ponedeljek, v Rio de Janeiro v torek, v Buenos Airesu in Montevideu v sredo, v četrtak pa je že v Santiago v republiki Čile. V dobrih treh, štirih dneh premo potemtakem vso dolgo razdaljo iz Ljubljane do Južne Amerike, kar je v posebno nujnih slučajih izredno velikega pomena za vse one, ki imajo svoje v Ameriki. O tarifi, ki ni visoka, se vsak lahko informira pri poštnem uradu. Razen ob sobotah odhaja avion iz Beograda tudi ob sredah, pisma za ta avion pa morajo biti oddana v Ljubljani najkasneje v torek do 19. ure. Podrobna obvestila o vsem tem si lahko vsak preskrbi v poštini uradi ali agencijah družbe »Air France«, ki jo v Jugoslaviji zastopa Aeropost. Za vse informacije pa je vidjuno na razpolago tudi g. direktor Zamboni, Beograd, Kralja Petra 36.

* Nezgoda letala v Bosni. Blizu kraja Vožute, nedaleč od Zavidovića, je privlačno letalo, katero je vodil pilot Stanojević, v megli izgubilo orijentacijo. Ko je letalo pristalo, se je njegov sprednji del nekaj poškodoval. Pilot je ostal nepoškodovan, potnikov pa v letalu sploh ni bilo.

OBRTNIKI!

Stanovsko zaveden obrtnik skrbi za svojo bodočnost in napredek.

Brez stanovskih, prosvetnih, strokovnih in drugih smernic, ki jih nudi »Obrtni vestnik« svojim naročnikom, za obrtnika ni pravega napredka. »Obrtni vestnik« poučuje, informira in opozarja svoje naročnike-obrtnike o vseh obrtno-pravnih vprašanjih. »Obrtni vestnik« pa se tudi bori za celokupno obrtništvo in štiti pravice slovenske obrtne delavnosti.

Pomnite, da je močan stanovski tisk temelj obrtniškega gospodarstva ter merilo stanovskega napredka in ugleda!

Uprava »Obrtnega vestnika« (Ljubljana, Beethovnova 10) razpisuje za svoje naročnike in sodelavce dvojce nagrad v skupni vrednosti 2.500.— Din:

za one, ki plačajo naročnino za vse leto najkasneje do 31. t. m. ...

za one, ki prijavijo upravi 5 novih plačujočih naročnikov ...

OBRTNIKI, ŠIRITE SVOJ STANOVSKI TISK!

7 zlatih nalivnih peres.

prvovrstno novo dvokolo.

* Narodnoobrambni sklad »Bran-l-bor«: Deška vladica drž. učiteljske šole, Ljubljana, Din 206.—, Dekliška vladica drž. učiteljske šole, Ljubljana, Din 192.50, Drž. dekliska meščanska šola, Celje, Din 130.—, Drž. ljudska šola, Hajdina Din 100.—, Drž. ljudska šola, Dobova, Din 91.—, Drž. ljudska šola Preska, Din 10.—, Drž. ljudska šola, Želimlje, Din 31.50, Drž. deška ljudska šola, Škofja Loka Din 127.75, Drž. ljudska šola Sv. Miklavž pri Ormožu, Din 103.25, Drž. ljudska šola, Grahovo pri Cerkljici, Din 75.—, Drž. ljudska šola, Tržič, Din 792.75, Drž. dekliska ljudska šola, Kranj, Din 191, Drž. ljudska šola, Log — Zaplana, Din 20.75, licejska ljudska šola, Ljubljana Din 210.—, Drž. ljudska šola, Ziri, Din 15.50, Drž. ljudska šola Zalec, Din 104.—, Drž. I. ljudska šola Maribor, Din 70.—, Drž. dekliska ljudska šola, Ptuj, Din 130.75, Drž. ljudska šola, Bodonci, Din 77.—, Drž. ljudska šola Ojstrica, Din 9.50, Drž. IV. dekliska šola, Maribor, Din 483.—, Drž. meščanska šola, Slov. Bistrica, Din 65.—, Drž. ljudska šola, Javorje pri Črni, Din 27.50, Drž. ljudska šola, Dobrova pri Ljubljani, Din 53.—, Drž. II. dekliska ljudska šola, Maribor Din 132.—, Drž. realna gimnazija kralja Aleksandra I. Zedinitelja, Kranj, Din 727.75. Toplo se zahvalujemo naši zlati mladini! Bran-l-bor, osrednji odbor v Ljubljani.

* Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 37 z dne 8. t. m. objavlja razglas o ustanovitvi državne kobilarne v Ponovičah in državne mekarskega zavoda v Škofji Loki, pravilnik za izsledovanje in pridobivanje rudinskih olj in za proizvodnje rudinskih olj in trdnih plinskih bitumenov in drugih organskih tvarin in objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v l. 1937-38.

* Poziv krvodajalcem za transfuzijo.

Uprava splošne državne bolnišnice v Ljubljani razglasa: Da »ddajanje krvi ni nikak poklic niti stalna zaposlitev, je razvidno iz tega, da je možno le enkrat v teku 4 tednov in da po večkratni oddaji oziroma tozadnevem posegu na povojnem mestu končno ostanemo sicer brezpomembne brazgotinice, ki pa naposled onemogočujejo nadaljnja poseganja. Tako je sedaj pri večini stalnih krvodajalcev naše bolnišnice. Zato vabimo povsem zdrave in krepke osebe, zlasti abstinente, ki doslej še niso dajali svoje krvi, naj se javijo od 9. do 10. ob ponedeljskih, sredah in petkih na I. kirurškem oddelku bolnišnice. Honorar je 250 din. Zvišati ga nikakor ne moremo glede na skromne kredite, ker gre to honoriranj na račun izdatkov za zdravila, torej na škodo sicer potrebnih medikamentov, honorarji krvodajalcev pa so lani znašali skoro 40.000 din. Višina honorarja po bolnišnicah v drugih krajih je seveda znana tudi nam, toda uprava je vezana na odobrenj pri proračun, za katerega porabo je odgovorna pristojnim nadzornim oblastem. Zato pa tudi odklanja vsa tozadevna očitjanja.

Vsi, ki trpite, na kurjih očesih

trdi koži in zaraslih nohtih pridite, da Vam jih s koreninico in brez bolečin odstranimo. Takoj Vam bo odleglo. Zopet boste prijetno razpoloženi za vsako delo. Parno in kadno kopališče v hotelu Slon — Francišanska ulica 3. Odprto ob delavnikih od 7.30 do 13.30, ob nedeljah in praznikih od 7.30 do 12. ure.

* V Pariz na svetovno razstavo z novim udobnim avtokarom »Lüksus-ekspres«. — Od 13. do 27. junija. Preko divnih pokrajin: italijanske in francoske Riviere, nazaj preko Švice in Dolomito. Trajanje izleta 15 dni, vožnja, popolna prehrana in prenočišča, ogledi mest le 3.900 din. Zasiurajte si čimprej mesta! Vse informacije, prospekti in prijave pri »Putnikus, Maribor, Celje.

* Novi vojni red. Generalno ravnateljstvo državnih železnic razglasa, da bo novi vojni red za leto 1937/38 stopil v veljavo opolnoči med 21. in 22. majem.

Na ulici in na promenadi

vidite često elegantno silhueto povsod priznanih TIVAR OBLEKE Tam, kjer je mnogo oči naperjenih v Vas, Vam daje občutek sigurnosti in neprisljenosti Vaša brezhibna in nad vse elegantna obleka

NAŠE STROKOVNO ZNANJE IN PRAKSA v občevarju s stranko in naši dolgoletni, zvesti in strokovni sodelavci, kakor tudi na toso naših stalnih in strokovnih cenj, odjemalcev, Vam daje popolno jamstvo najboljših postrežbel

MI NE DAJEMO BLAGO NA KREDIT, za to pa imajo pri nas naši cenjeni odjemalci prednost najnižjih cen, kljub visoki kakovostni vrednosti naših proizvodov.

Prepričajte se sami z neobveznim obiskom naše prodajalne

TIVAR OBLEKE

GLAVNA ZALOGA
ANTON BRUMEC
LJUBLJANA

Nasproti gl. pošte, Prešernova ul. 54

* »Narodna zaštita« v Zagrebu se bo razšla. Pred meseci je vzbudila veliko senzacijo afera dohodnega društva »Narodna zaštita« v Zagrebu. To društvo je skrbelo za zapuščene otroke in za revne koloniste. V svrhu tega poslovanja je dobivalo vozne olajšave in tudi prosk vozovnice. Oblastva so dobivala opozorila, da nekateri uradniki »Narodna zaštite« grdo izrabljajo vozne olajšave. Izvedene preiskave so v polni meri potrdile vse take očitke. Odbor s predsednikom dr. Šiljovićem na čelu ni o tlen manipulaciji ničesar vedel. Želja je odter sklenil razpust društva, ki bo izvršen na glavni skupščini 14. t. m.

Rogaska Platina

* 200 kg sirovega opija so zaplenili v Zagrebu policijski organi. Policija je bila opozorjena, da se je že pred dnevi nastal v Zagrebu neki znanj tihotapec iz Kavadarja Policija je sumljivega moža ves čas spremljala in ko so opazili, da prinaša v svoje stanovanje neke zavoj, so napravili pri njem preiskavo. V stanovanju je imel že veliko zalogo sirovega opija, nekaj zavojov pa je imel spravljanih v garderobi glavnega kolodvora. Zdal iščejo njegove poslovne tovaršice, ker je očitvidno, da je tihotapec prinesel opij v Zagreb, da bi ga tam razdelil naročnikom ali pa razpečevalcem.

* Posebni vlak bo vozil o binkošti v Trst in Postojno. Cena vožnji in kolektivnemu listu iz Ljubljane samo 100 din. Prijave pri biljetarnicah »Putnika« in izletni pisarni »Okorn«, Ljubljana.

Vse dobre lastnosti, ki jih mora imeti štof za obleko

smo dali našim spomladanskim in poletnim štofum: moderne vzorce, stalne barve in neprekosljivo trpežnost, ki jo čutite že pod prsti.

Zamenjamo vsak štof ali vrnemo denar, ako na štofu najdete kaj kar bi škodovalo njegovi kakovosti.

Cene naših štofov za obleke 120 do 180 dinarjev meter

Industrija volnenih tkanin
Vlada Teokarović i Komp
štofi za vsak žep in za vsak okus

Tovarna: Ljubljana Zagreb Beograd
Paračin Prodajalne: Gradišče 4 Jurisčeva 4 Knez Mihajlova 35

Osijek Novi Sad Sarajevo in v vseh večjih mestih v državi

* Rušenje starega Beograda. Ze več let gledajo žajostno stari Beograđani, kako se rušijo stare hiše, ki so nekdanje predstavljele središče mesta. Mestna občina se je z vso vmeno lotila dela. Da bi čimprej odpravila vse, kar ovira pravilni razvoj mesta. Zdalj so na vrsti najstarejše hiše na Teraziji. Eno so že porušili, ostale pa bodo padle v prihodnjih dneh. Najemniki so se iz teh hiš že izselili 1. maja in hišni poselniki ki bodo stavbišča lahko drago prodali, so sami poprosili občino, naj začne podirati stara poslopja. V letošnji sezoni bodo mnoge stare hiše izbrisane iz beograđskega mestnega načrta. Stavbišča ne bodo dolgo prazna, ker se Beograd lepo razvija in rase.

* Pariška mednarodna razstava. Zveza kulturnih društev v Ljubljani bo priredila svojo prvo ekskurzijo na pariško mednarodno razstavo v času od 19. do 30. junija. Rok za prijavo traja do 5. t. m. Povdarjamo, da je ekskurzija primerna posebno za vse one, ki bi težko prenesli vročino in druge neprijetnosti poletne vožnje in bivanja v Parizu. Hitite s prijavi in zagotovite si boljše mesto! Zahtevajte prospekte in vse dodatke informacije v tajništvo ZKD, Ljubljana, Kazino II.

* Materinski dan počastite najlepše, ako prečitale Pearl S. Buckove roman »Matice« prevedel Vladimir Levstik. Izdala Tiskovna zadruga, Ljubljana, Cena broš. Din 48, vezani knjiži Din 58.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

Iz Ljubljane

u— Svečana proslava znamenite filozofske 300letnice na naši univerzi. Filozofsko društvo v Ljubljani bo v ponedeljek 10. t. m. ob 10. uri dopoldne v zbornici dvorani na univerzi priredilo svečano akademijo v proslavo 300letnice Kartizjevih »Misli o metodi«. Ta spis pomenja značilen prelom v enako značilni prehodni dobi prve polovice XVII. stoletja in je vrh tega eden prvih znanstvenih spisov, ki so v tedanjem času bili pisani v narodnem jeziku. To obletnico bo proslavil tudi ves kulturni svet na letošnjem mednarodnem filozofskem kongresu, ki se bo vršil začetkom avgusta v Parizu. Temu velikemu pomenu Kartizjeve miselnosti bo posvečena tudi naša domača prireditelj, ki bo imela ta-le spored: I. dr. Franc Veber: Uvodna beseda. II. dr. Aleš Ušeničnik: Descartes in sv. Tomaž. III. dr. Alma Sodnik: Descartesov racionalizem. IV. dr. Evgen Spektorski: Descartesov vpliv na socialne vede. V. dr. Ricard Zupančič: Descartes et les sciences exactes au XVIIeme siècle. (Descartes in prirodoslovje v XVII. stoletju). VI. Jean Lacroix: Actualité de Descartes (Sodobni pomen Descartesa). Proslava se bo začela ob 10. in četrti in končala pri 12. uri. Filozofsko društvo ponovno vabi k tej proslavi vse naše izobraženstvo, da postane naša počastitev spomina na velikega francoskega misleca tem bolj očitna in splošna. Vstop je vsakomur prost. Odbor Filozofskega društva.

u— Francoski institut opozarja na predavanje v francoskem jeziku, ki bo v torek II. t. m. ob 20. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predaval bo g. prof. dr. Franc Zwitter o »Francoski revoluciji v sodbi poznejših rodov.«

Tekmovalcem

„Lova na lisico“

M. K. ILIRIJA opozarja, da bo start lisice točno ob 12. izpred kavarne »Evropce«. Tekmovalcem se nujno priporoča, da prisostujejo startu lisice. Tekmovalci startajo točno ob 13.15 izpred kavarne »Evropce«. Radi izdaje startnih izkaznic naj bodo tekmovalci ob 13. uri na startu. Sekcija Kranj istočasno izpred hotela »Stara Pošta«. Zaključek tekme ob 16., nato sestanek tekmovalcev pri g. MEJAC-u v Komendi. Vabljeni vsi motociklisti.

Vročekravnica:

Od dne do dne je lepše živeti. ČOKOLADNO KOLO* mi vžiga kri, da plove skozi žile kot motor, ni vlak.

V čokoladnem kolu* so 3 kosi različnih čokolad (mlečna, mlečna s kavinim okusom, mlečna z lešniki), vsaka v posebnem staniolu. Prijetli in različni okusi zadovoljuje vsakokratno razpoloženje in priliko. — Zavrtiki po Din 3., 6.—, 12.—.

MIRIM
KRALJICA ČOKOLADE

Se ta mesec izide Ilke Vaštetove

Roman o Prešernu

Subskripcijska naročila: Ilka Vaše, Ljubljana, Lavričeva 6

u— Gošovanje odličnega člana beogradskega Narodnega gledališča. V tork ob nastopil prvič na našem odru v drami gosp. Dušan Radenković v vlogi živote Cvijovića v Nušićevi komediji »Dre«. Izvrstni karakterni igralec, ki ga štejejo med stebre beogradskega gledališča, ima razsežen delokrog ter se uveljavlja z enako velikim uspehom kot igralec klasičnih, resnih vlog, kakor kot interpret Nušićevih in drugih komičnih figur. Nedavno je proslavil 25 letnico umetniškega delovanja v Nušićevi komediji »Pot okrog sveta«, v kateri je igral »moža z leseno noge«. Impozantna zunanost simpatičnega igralca, njegov blagovolen organ in prvotnost njegovega umetniškega občutja se spajajo v njegovih kreacijah v sočno celoto, ki daje njegovim likom utrip resničnega, nepovrnjenega življenja. Preden dospo gosp. Radenković v Ljubljano, bo gostoval v Zagrebu, kjer bo nastopil v »Dre-ju in v Tolstojevi drami »Moč teme«. Pisatelj Nušić cenil gosp. Radenkovića kot nesporno najboljšega igralca njegovih iger. Poleg svojega delovanja na gledališkem odru se odlikuje naš gost kot posebno iniciativni delavec v centrali Udruženja gledaliških igralcev, kjer zavzema mesto generalnega tajnika ter se bori z drugimi sodelavci za izboljšanje stanovskega položaja igralcev. Gošovanje gosp. Radenkovića pozdravljamo s posebnim veseljem, ker nam bo dana prilika, da vidimo po daljšem odmoru na našem odru zopet predstavnika beogradske drame, ki nam bo dal s svojo kreacijo pogled na višino njene umetnosti. Predprodaja vstopnic je pri operni blagajni. Cene so znižane.

Spomenike - grobnice - kapele - stavbna dela - obloge v marmorjih - izberete po nizki ceni pri kamnoseško-kiparskem podjetju

FRANJO KUNOVAR,
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana

u— Mozartov »Requiem«. V svetovni literaturi del, ki so komponirana na literarno besedilo, zavzema eno prvih mest. Mozartov »Requiem« za soli, zbor, orgle in orkester. To je poslednje delo nesmrtnega mojstra in slavnega Haydna se je izrazil o tem delu, da je nesmrtno prav tako, kakor skladatelj sam. Matica izvaja to delo jutri 10. t. m. ob pol 9. uri zvečer v veliki filharmonični dvorani s sodelovanjem naslednjih faktorjev: spominski govor za blagopolnični ravnatelj Matej Hubada, ki bo nastal v »Requiem« imajo 4 solisti in to Zupce Zvonimira, Bernot-Golobova Franja, Banovec Svetozar in Beletto Julij. V partituri so obilgato pisane tudi orgle in orgelski part izvaja na Matičnih orglah, ki so našale za to priliko prestavljene iz Hubadove dvorane v veliki filharmonično dvorano, prof. Janko Ravnik. Dalje sodeluje celotni pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske in pomnoženi orkester naše opere, ki sodeluje v spoznanju s predsedstvom Podzvezde godbenikov v Ljubljani. Koncert je nastavljen zborovodja Glasbene Matice, ravnatelj g. Mirko Polič. Vstopnice vseh vrst in cen so na razpolago v knjigarni Glasbene Matice. Vljudo opozarjamo vse prijatelje vlikega našega blagopoljnega mojstra in slovenske pevece, da počastijo s svojo udeležbo njegov spominski koncert. Cene od 40—12 Din navzdol, solisti po 8 in po 5 Din so v knjigarni Glasbene Matice. Ravno tam se dobijo tudi tiskano besedilo »Requiem«.

NAJLEPŠE DARILO

za birmanko ali birmance je fotoaparati katerega kupite najceneje pri

Foto Tourist Lojze Šmuc-u
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8.

Cadet Box

vel. 4,5 x 6 s tremi filmi
samo Din 99.—

u— Člani JB lige potujejo v Bolgarijo. V tork odpotuje ob 4.35 zjutraj z brzovlakom skupina 26 članov ljubljanske Jugoslovnsko-bolgarske lige na štirinajstodnevno potovanje po Bolgariji. Skupino vodita ligin predsednik g. Rasto Pustoslavsek in tajnik g. Vekoslav Bučar. Naši ligasi bodo prepotovali vso Bolgarijo, ustavili pa se bodo predvsem v Sofiji, Trnovu, Varni, Burgasu, Jambolu, Plovdivu in Karlovu. Iz Sofije bodo napravili avtomobilski izlet v Rileški samostan, ki je eden najznamenitejših bolgarskih samostanov, vizno v Rileški planini. Na pravoslavni praznik sv. Cirila in Metoda, ki je bolgarski državni praznik, bodo prisostvovali velikim veseljem v Sofiji. Ob povratku se bodo za pol dneva ustavili v Mladencu ter obiskali Oplenac, kjer bodo položili na grob blagopoljnega viteškega kralja Aleksandra I. Učiteljinja bolgarsko cvetje iz doline rož. Z JB lige potuje tudi Slovenski vokalni kvintet, ki bo po njenim pokroviteljstvom prireditel po Bolgariji sedem koncertov z izključno slovenskim programom. Kakor sporočajo iz Bolgarije, vlada za koncerte izredno veliko zanimanje ter so dvorane že sedaj razprodane. Slovenskim gostom pripravljajo po vseh mestih, ki jih bodo obiskali slavoslovne sprejeme. Letošnje potovanje ljubljanske JB lige bo brez dvoma še bolj poglobilo bratske vezi med našo državo in Bolgarijo. V Ljubljano se vrnejo ligasi v sredo 26. t. m. ob 1.20 zjutraj.

GOSPODJE!
PAZITE: NIKDAR BREZ
PERMA-TEX
ORIGINALNE AMERIŠKE ZASTITNE GUME S 5-LETNIM JAMSTVOM.
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH, DROGERIJAH IN PERFUMERIJAH.

u— Slovensko zdravniško društvo priredi v okviru tečaja o tbc. XIV. znanstveni sestanek v ponedeljek 10. t. m. ob 18. v predavalnici internega oddelka obče državne bolnišnice v Ljubljani s predavanji g. primarija dr. Lojzeta Simonitija o tuberkulozi črevesja in g. dr. Otona Bajca o tuberkulozi peritoneja. Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicinci!

u— Danes ob pol 11. dopoldne nastopijo v ljubljanski operi otroški in mladinski pevski zbori in mudi harmonikarji prof. Pavla Rancigaja. Nastopi 180 otrok in konservatorist-violinist Marko Sever. Cene od 24 Din navzdol.

u— V. (40). delavski prosvetni večer kot zaključni prosvetni večer v letošnji sezoni prireditel »Vzajemnost« in »Zarja« v sredo 12. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Program je prvovrsten, enodejanski, recitacije s slikami, govorniki zbor s slikami, h koncu nastopajo kitaristi Hajavci in zaigra »Zarja«. Vstopnice po 3, 2 in 1 din v Strokovni komisiji. Delavska zbornica, I. nadstropje.

MOZART: REQUIEM

za soli, zbor, orgle in orkester
v počastitev spomina

MATEJA HUBADA

v veliki filharmonični dvorani.
jutri v ponedeljek, 10. V. 1937.

u— Danes vsi na Kongresni trg, kajti samo danes se dobi za 2 din molarno kolo. Le danes je ta prilika. Kako bo lepo, če se boš lahko z molarnim peljal na izlet! Naši postarši so preskrbeli presenečenje tudi za gospodinje in dekleta. Med glavnimi dobroti bo tudi lepa kuhinjska oprava. Dekleta, vas čaka tam lep moderen šivalni stroj. Katera ga dobi, si bo lahko sama šivala bala. Tudi za malčke imamo mnogo lepega. Glejte, kako postarši skrbijo za vse! Zato je pridite, veliki in mali s tombolskimi kartami na Kongresni trg, na njem bo danes popoldne sreča.

KINO IDEAL

Sabina Peters, naša rojkinja Zeraldina Katnikova, Lil Dagover in Karlo Schönböck v prekrasnem vefilimu

IRENA

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

u— Korošice, Korošci! V ponedeljek 10. t. m. popoldne pripe v Ljubljano trideset deklet iz Podjune na Koroškem, da si ogledajo Ljubljano. Zvečer ob pol 9. uri jim priredimo družabni sestanek v restavraciji pri »Šestici« lekrečno vabljeni. Klub koroških Slovencev.

u— Pomladna razstava umetnosti. Revija naše umetnosti v Jakopičevem paviljonu je bila do sedaj jako dobro obiskana. Razen odličnega meščanstva je razstavo kolektivno obiskalo tudi že več društev in šol. Razstava je urejena izredno ukusno in so med razstavljenimi deli nekatera, ki so vsekakor slovenskega sodobnega umetnostnega ustvarjanja, zato nudi predvsem globok estetičen užitek in razvedrilo. Otvorjena je razstava od 9. zjutraj do 8. ure zvečer.

ZVOČNI KINO SKOLSKI DOM

v šiški, telefon 33-87

Nepozabni film

Kraljica Kristina

z Greta Garbo in John Gilbertom

predvajamo samo še danes

ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Dopoldne ob 11. uri matineja

SVATBENA NOČ

Danes nepreklicno poslednjič.

Vstopnina 3.50

Pride: premiera.

Posledice poljuba

u— Poziv. O priliki zadnje letalske prireditve v nedeljo 2. t. m. se je pri vlečenju jedrilce po motornem aeroplanu moralo spustiti jekleno žico, s katero je bila jedrilca privezana na aeroplan, izven aerodroma, ker sta oba aparata prišla nenadoma v oblak. To 120 m dolgo žico je neznanec pobral in vzel s seboj ter jo dosegal še ni oddal, da ni moglo nadaljevati z vezbami. Skupina hč, v kateri se nahajata ta žica, je znana, toda preden bo preiskava od strani oblasti, morda tudi pri neprizadeh, po ziva Aeroklub najditelja, naj nemudoma odda žico na aerodromu, ker bomo drugače prisiljeni postopati proti njemu kazensko zaradi zatajevanja najdenega predmeta. Aeroklub Ljubljana.

u— Registr. blagajne in knjigovodstvene stroje, Vam strokovno popravi Boris V. Simandi, Ljubljana, Kolodvorska 11, tel. 24-37.

u— »Irena«, največji filmski triumf te sezone! Čudovito lep film »Irena«, ki so ga tudi v Ljubljani hvallili na vse pretege, je po statistiki v filmskih strokovnih listih dosegel doslej največji uspeh — najvišje število gledalcev v Evropi. Ta stvar je razveseljuje radi tega, ker vidimo da imajo pri nas v Evropi ljubitelji filma in kinematografa še vedno zdrav in dober okus. »Irena« je torej zmaga in z njo naša mlada, izredno nadarjena ljubljanka Geraldina Katt (Katnikova), ki nastopa prvič v tem filmu — igra pa že tako dovršeno in prepričevalno, da se vsi čudijo. Slava filma »Irena« je šla tudi v Ljubljani od ust do ust in tudi glas, da je ta prekrasni filmski umovlor spet na sporedu v Ljubljani in sicer v kinu Idealu, bo šel naglo po mestu in vsi, ki so ga sicer že videli, zlasti pa tisti ki ga doslej še niso videli, bodo porabili zadnjo priliko in pohiteli v kino Ideal, da filma ne zamude. Poleg Kattove nastopajo v filmu še Lil Dagover, Karl Schönböck, Sabine Peters in H. Bleibtreu. Film je na sporedu v Idealu je do ponedeljka, zato naj vsak pohiti z ogledom.

u— Za binkošne praznike priredi »Putnik« sledeče izlete: tridnevni izlet Benetke—Padova 585 din s prehrano in prenočitvami, tridnevni izlet Trst 155 din vožnja, dvadnevni izlet Trst 154 din vožnja, tridnevni izlet na Koroško 585 din s prehrano in prenočitvami, tridnevni izlet Sušak—Crikvenica 485 din s prehrano in prenočitvami. Prijave do najkasneje 10. maja 1937. Podrobne informacije pri vseh biljetarnicah »Putnik«, Ljubljana.

Tudi blondinke, ki težko porujave na solncu, potrjujejo, da jih solnce pri uporabi T SCHAMBA FIL-ja ni opeklo, pač pa so dobile lepo, gladko rujavo polt. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

u— Občni zbor moške in ženske podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Šiški bo 10. t. m. ob 20. v gostilni pri »Racic« z občajnimi dnevnimi redom, Vabimo k udeležbi!

u— Uprava strelskega društva »Zarja«: Danes ob 8. bo otvoritev ostrega streljanja na vojaškem strelišču. Streljanje bo potem vsako nedeljo od 8. do 12. ure. Vabimo vse člane in prijatelje strelskega športa k udeležbi.

u— Redni občni zbor Muzejskega društva za Slovenijo bo v ponedeljek 10. t. m. ob 17. v čitalnici Narodnega muzeja v Ljubljani.

u— Redni občni Jugoslovnske lutarske zveze bo v nedeljo 10. t. m. ob 9. dopoldne v lutkovni dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu.

Iz Celja

u— Soetensov koncert. Z istim sporedom, kakor po drugih mestih je prireditel francoski violinski virtuos Robert Soetens v petek zvečer v veliki dvorani Celjskega doma koncert s sodelovanjem orkestralne družstva ljubljanske Glasbene Matice pod vodstvom skladatelja prof. L. M. Škerjanca. Soetens, orkester in prof. Škerjanec so bili deležni viharov aplavzov v zahvalo za nepozabni večer čiste umetnosti, kakršni so v Celju tako redki.

u— Slikarska razstava Slovencev Franja Goloba in Alojza Šušmelja, slušateljev drž. umetniške akademije v Zagrebu, bo otvorjena danes ob 11. v dvorani Celjske mestne hranilnice. Uvodno besedo bo govoril g. prof. dr. Franjo Šljanec. Mlada slovenska umetnika razstavljata »okrog 100 akvarelov, olj in grafik. Opozarjamo na to pestro, bogato in zanimivo razstavo. Vstopnine ni.

ADVOKAT

dr. JOŽE JUHART

naznanja, da je odprl

SVOJO ADVOKATSKO PISARNO,

ki jo je pridružil pisarni g. dr. Belleta

Ivana, advokata v CELJU, ulica

dr. Gregorja Žerjave 7.

u— Opozorilo delodajalcem. Davčna uprava v Celju razglasa: Vsi delodajalci, ki zaposlujejo hišno služničad, morajo nabaviti še banovinski kolek za bednostni sklad v znesku 25 din in ga nalepiti na že nabavljeno davčno karto. Oni delodajalci, ki so za leto 1937. že delno plačali banovinski bednostni sklad v gotovini, nalepijo na davčno karto samo razliko. Vsi delodajalci pa morajo predložiti davčne karte, kakor tudi morebitne priznanice poštnih polčnic o že plačanih zneskih za bednostni sklad, davčni upravi v Celju zaradi evidence in kontrole.

u— Opera v Celju, Ljubljansko Narodno gledališče bo gostovalo v celjskem gledališču z operama »Cavalleria rusticana« in »Gluhača« samo, če se bo do 18. t. m. prijavilo v knjigarni Slovnice tiskovne zadruge dovolj interesentov.

u— Neznaneec je skočil v Savinjo. Delavci, ki delajo v mestni gramoznici med mestnim zavetiščem in Medlogo in levškim mostom, so našli včeraj ob pol 12. dopoldne v Savinji kakih 100 metrov od leveškega mostu v smeri proti Celju truplo neznanega, 38 do 40 let starega moškega. Neznaneec je visok 165 cm, ima žuljeve roke, ima kostanjeve lase, pristrizene brki, zelenkaste oči in okrogel obraz, oblečen je v raztrgane sive hlače, temnozelenkast suknjič, ima na sebi slabo srajco, plave spodnje hlače in čevlje Bata. Neznaneec je izvršil samomor in sicer včeraj med 9. in pol 12. dopoldne, ker je bilo truplo, ko so ga pognili iz vode, še mehko. Predno je skočil v vodo, si je zadržal vrt s pasom in si zavezal noge s tenkim ovratjem. Ogled trupla in ugotovitve dejanskega stana sta izvršila mestni zdravstveni referent g. dr. Podpečan in vodja kriminalnega oddelka mestne policije g. Zavec. Truplo so prepeljali popoldne v mrtvašnico na bolniško pokopališče.

u— Zopet divjaški napad. V četrtek so neki moški od Sv. Magdalene pri št. Pavlu pri Preboldu napadli 21letnega koroškega pomočnika Josipa Zalokarja iz št. Lovrenca pri št. Pavlu. Eden izmed napadalcev je zasedl Zalokarju notrlo globoko v desno stran hrbta. Težko poškodovanega Zalokarja so prepejali v celjsko bolnišnico.

u— Kino Union, Danes ob 10. in 14. in jutri ob 18.30 matineja: »Soba štev. 309«. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.30 in jutri ob 16.15 in 20.30 vefilim »Marok« z Marlene Dietrichovo in tednik.

u— Zopet nekaj novega v Celju! Volne no blago v dvajsetih barvah prodaja »Stermeck« po 11 din.

KINO METROPOL, CELJE — prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 senzacionalni in artistični vefilim »TRUKA«. — Kralj artistov. — Ob 10. in 14. uri matineja »SPIJONKA SUZI«. — V ponedeljek ob 16.15, 18.15 in 20.30 »TRUKA«.

Iz Maribora

u— Drugi literarni večer bo jutri zvečer v Ljudski univerzi. Recitirajo B. Maganja, E. Kocbek in Božo Vodušek. V petek 14. t. m. predava prof. Lj. Babič iz Zagreba o temi »Goya, slika meščanske vojne.«

u— Zborovanje mariborskih kasakov. V petek 7. t. m. zvečer je bil pri »Zamorcu« redni občni zbor Mariborskega kasakega društva, ki ga je otvoril in vodil dolgoletni predsednik J. Rosenberg. Poročal je, da je do lani država vneto podpirala pasme ameriških mrziokrvnih konj, dočim je lani ministrstvo odreklo vsako podporo, češ da ameriška pasma ne odgovarja našim prilikam. Sledili sta poročili tajnika odvetnika dr. Novaka in blagajnika Kovca. Tehnično poročilo je podal g. König iz Celja. Dohodki so znašali 19.377,75, izdatki pa 18.870,75 din. Društvo je priredilo lani 11 dvo. ter 9 enovprežnih dirk ter je izplačalo na nagradah 36.000 din. Volitev letos ni bilo, pač pa je bil namesto podpolkovnika M. Eriča, ki odhaja iz Maribora, izvoljen v odbor garnizionar podpolkovnik Maslač.

u— Mešiček — šahovski prvak Maribora. V petek zvečer so odigrali 8. kolo v tekmovalstvu za šahovsko prvenstvo Maribora, ki je prineslo končno odločitev v letošnjem šahovskem prvenstvenem tekmovalstvu. Prvo mesto je bilo že pravzaprav odločeno, toda prof. Stupan je še vedno imel možnost, da prehiti Mešička, ki je dosegel 7 in pol točke. Ker pa je sedaj prof. Stupan svojo partijo s Kukovcem remiziral, pripade prvo mesto in naslov šahovskega prvaka Maribora Mešičku. Zadržje, 9. kolo se bo odigralo v tork.

u— Ženski krožek društva »Nanos« priredi svoj »materniški dan« v Ljudski univerzi 12. t. m. ob 20. Na sporedu so: predavanje, recitacije, deklamacije in petje. Sodelujejo gđ. Elvira Kraljeva ter dramatski in pevski osek društva Nanos. Prijanos, Prijatelj, umihwy umihwi rdgove nja telji, znane in rojaki, spomnite se nas ta večer v veljem številu. Odbor.

u— Krožek mariborskega upokojnega učiteljskega ima majniški sestanek 13. tm. pri Balonu.

u— Dijaki rekruti, pristojni v Maribor, ki želijo, da bodo že letos jeseni vpoklicani na odslužitev vojaškega roka, se pzivajo, da se najkasneje do 18. t. m. javijo v mestnem vojaškem uradu na Slomškovev trgu 11. Poznejše prijave se ne bodo uvaževale.

u— Velika razstava malih živali bo v okviru društva »Rejec malih živali« v dneih 3., 4., 5. in 6. junija v Unionu. Društvo propagira v glavnem rejo angorskih kuncov, ki imajo okusno meso in ki dajejo lep kozuh.

TRAJNI KODRI

v še ne doseženi kakovosti v valoviti obliki z aparatom najnovejšega sistema

WELLA JUNIOR L U X

višek nemške tehnike. Trajne kodre v dovršeni obliki pri primernih cenah vam nudi

SALON DOBAJ, Maribor, Gosposka 38.

u— Obsojen požigalec. Mali kazenski senat je obsodil 46-letnega tesarja Antona Rečka iz Večeslavcev na 6 mesecev strogega zapora, ker je 9. novembra 1936 zažgal posestnik Alojziju Madjaru gospodarsko poslopje v vrednosti 15.000 dinarjev. Kazen je sprejel.

u— Mrtveca v jarku so našli ob cesti pri Spodnji Polskavi. Mrtvec je identičen s 25letnim posestnikovim sinom Leopoldom Resnikom iz Šiški, ki si je iz samokresa pognal v glavo smrtonosni strel. Vzroki dejanja niso znani.

u— Vlomilci na Pobrežju. Se nedognani storilci so se splazili v bufet Kristine Jerškove na Pobrežju ter odnesli cigarete, obleke in drugih predmetov v vrednosti preko 2000 dinarjev.

u— Strahovalci Slovnških gorc obsodeni. Mali kazenski senat okrožnega sodišča je obsodil 29letnega Engelberta Frasa na 8 mesecev strogega zapora, 30letnega Franca Bobnerja na 1 leto in 6 mesecev strogega zapora ter Srečka Bračka na 6 mesecev strogega zapora zaradi številnih vlovov, ki so jih izvršili lani po raznih krajih Slovnških gorc. 23letni Franc Farkuš iz Košakev pa je bil obsojen na 13 mesecev strogega zapora in z njim vred Ludovik Vidovič na 5 mesecev strogega zapora zaradi vlovov v vinski klet A. Tkalcu v Krčevini v marcu lanskega leta. Zaradi vlovov v Lahovo gostilno na Radvanjski cesti pa je bil obsojen 29 letni kovaški pomočnik Jurij Rehar na 3 leta in 10 mesecev roblje.

u— V postojnsko jamo v nedeljo 23. tm. Ta izlet organizira združenje žel. uradnikov ter sprejema prijav g. Vojteh Verhovšek, Maribor gl. kol. Zaradi obsežnih prijav se prijavitelje takoj. Vožnja iz Maribora do Postojne in nazaj, potni list (slik ni treba!) ter vstopnina v Postojnsko jamo z istočasnim prevozom s podzemsko motorno železnico stane 127 din. Izrabite to priliko prvega društvenega izleta. Udeležiti se izleta lahko vsakdo.

Iz Novega mesta

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem dne 1. maja odprla trgovino s špecerijskim in delikatesnim blagom na trgu Kralja Petra, v Durini-jevi hiši, ter se za cenj. obisk najtopleje priporočam.

TONČKA LAMPETOVA.

u— Lastnica gradu Struge na zadnji poti. V Novo mesto je bilo v petek pripeljana od Frichtenau. Krsta je bila položena do časa pogreba, ki se je vršil popoldne, v veži velike hiše št. 2. Na trgu kralja Petra katere lastnica je bila pokopana. Izpred hiše žalosti se je vršil lep žalni sprevod na novomeško pokopališče, kjer ima rodbina Frichtenau svojo grobnico. Med ostalim občinstvom, ki se je udeležilo pogreba, so stopali tudi gasilci iz Novega mesta, št. Petra in Brusnice. Zadnjima dvema gasilskima četama je bila pokopnica velika dobrotnica. Za njeno naklonjenost sta se ji četi oddolžili s tem, da sta jo imenovali za svojo častno četano. Pokojnici bodi lahka zemlja!

KINO
TEL. 21-24
MATICA
Veseli film iz dobe velikega Napoleona
NOČ S CESARJEM
Jenny Jugo Richard Romanowsky

TEL. 27-30
SLOGA
Danes nepreklicno zadnjikrat film
ROSE MARIE
ki si ga moro ogledati vsakdo. Dosedaj je videlo ta film nad 10.000 ljudi
Danes ob 11. uri
ROSE MARIE

TEL. 22-21
UNION
Vefilim iz dobe francoske revolucije
V SENCILIJOTINE
Ronald Colman Elizabeth Allan
Matineja danes ob 11. uri
CHOPINOV POSLOVILNI VALČEK
Predstave razen v kinu Unionu danes ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Iz Škofje Loke

u— Lepo priznanje domačemu obrtniku. Pri ureditvi pisarni Nj. Vis. kneza Pavla bo udeležena tudi Škofješka tvrda g. Ježeta Peterneja, ki je dobila nizarska naročila za Brdo.

u— Koncert kranjskih harmonikarjev. Tako prijetne glasbene družinice, kakor jo predstavljajo mali kranjski harmonikarji, v naši sredi že dolgo nismo videli. Dobri sloves malih muzikantov je napolnil Sokolski dom v nedeljo popoldne do zadnjega kotička in so bili poslušalci zelo navdušeni. Spored je bil pester in zanimiv. G. Fakin se je z go. soprago res potrudil in tako smo kar stremeli nad zvoki in akordi ki so zveneli izpod malih prstkov. Uverjeni smo, da nas harmonikarji kmalu spet obiščejo.

u— Smrt kosi. Družino delavca Giacominja iz Bodovelske grape je doletela te dni huda izguba. Umrla je ljubljana mamica, stara komaj 40 let. Ga. Terezija je že dalje časa boležala za zavratno boleznijo, Zapašča poleg moža še osem otročev. Pokojnico so položili k večnemu počitku na loškem pokopališču. Blag ji spomin, hudo prizadetim pa naše iskrene sožalje!

Iz Kranja

u— Kino Narodni dom prikazuje danes samo ob 1., 4. in 6. uri zanimiv film »Indijanka«.

Z Jesenic

u— Pred železniskimi blagajniškimi okenci je treba napraviti red! Znano je, da jeseniška postaja poleg ljubljanske in mariborske izkazuje največji osebni promet v Sloveniji. Včasih je tak nered pred blagajniškimi okenci, da je človek kar v skrbeh, da bo zamudil vlak. Tega seveda ni krivo blagajniško osebje, pač pa stranke, ki po navadi šele zadnji trenutek pridejo na postajo. Pri tem pa tisti, ki pridejo zadnji, s svojimi osiljenimi komolci brezobzirno rinejo naprej pustivši v ozadju one, ki so prišli pravočasno. Ker je zaradi takih grdih manir prišlo že ponovno do prerivanja, prerakanja in groženj, bi bilo umestno, da bi čuvarji javnega reda vzeli stvar v svoje roke.

u— Zvočni kino Radio predvaja danes ob 3. pcp. in pol 9. zvečer krasen češkoslovski film »Maryša« z Jifino Štepničkovo v gl. vlogi.

Iz Tržiča

u— Odbor za pomoč svojem storziških žrtv v Tržiču je zaključil nabiralno akcijo, ki je lepo uspela. V imenu hudo prizadetih svojcev se župan občine Tržič vsem darovalcem najpriširneje zahvaljuje! Poimenska objava darovalcev mora v listu žal izostati, ker je število preveliko. Zato naj se vsi, ki so velikodušno darovali, zadovoljijo s to res iskreno zahvalo!

u— Kino predvaja danes izvrsten Dom Jose Mojica film »Donski kozak«.

Iz Slovenjgradca

Skrb za telesno vzgojo otrok

Ta teden je v znamenju gesla »Občine skrbite za otroke!« Jaz bi temu geslu še dodal: »Občine skrbite za telesno vzgojo svojih otrok!« Zdrav duh naj prebiva v zdravem telesu.

Naloga nas vseh je, da skrbimo v prvi vrsti za zdrav telesni ustroj otroka, ker samo zdrav in normalen otrok bo v korist staršem, občini in s tem vsemu narodu. Zato pa vemo, da ostanje znatno število otrok telesno manjvrednih, bodisi od rojstva, bodisi zaradi bolezenskih vplivov v teku prvih let življenja in naposled zaradi kvarne ga vpliva šole.

Znanost in dravstvo sta že tako razvita, da se v današnji dobi lahko borimo ne samo zoper naravne in od rojstva obstoječe telesne napake, marveč imamo tudi sredstva da preprečimo kvarne posledice raznih otroških bolezni, kakor je rahitida (angliška bolezen), kostna in limfatična jetika in splošna jetika, otroška paraliza in razne motnje pravilne rasti kosti zaradi pomanjkanja mineralnih soli.

S tem je določen točen program skrbstva za telo otroka v prvih življenjskih letih, ko imamo opravka s sledečimi napakami: a) prirojene telesne hibe v območju ogradja; b) angliška bolezen in zaradi nje povzročene deformacije posameznih kosti; c) lužerkuloza pljuč, žlez in kosti s težkimi ogradnimi posledicami; d) v šoli pridobljene napake v območju hrbtenice in prsnega koša.

Nemogoče je v tem kratkem članku obdelati tako obsežno in socialno važno poglavje splošne in preventivne medicine. Naj spregovorim vsaj nekoliko besed o napakah, omenjenih v zgornjih točkah, ker je drugače nemogoče določiti prave in učinkovite smernice za skrbstvo in borbo proti napakam otroka v razvoju.

Rodijo se otroci s pokvarjenimi in krepakimi nozami, napakami v kolku in obliki prirojenega izpaha, z nadležnimi in odnosi nožarstvenimi prsti, preklanimi ušnicami in raznimi vidnimi napakami, ki kvarijo zunanost otroka, ga ovirajo v hoji in v vsej deli življenja in so s tem v zvezi večinoma resna zapreka pri izbiri življenjskega poklica. Izkušnje nas uče, da se te napake večinoma ozdravijo, seveda pod pogojem, da se zdravljenje prične pravočasno. To bi bila torej prva skrb občine odnosno države, da priloži starše otrok s prirojenimi napakami, da otroka zdravijo. Odnosno, da ga oddajo v zdravljenje v ortopedsko bolnišnico in v slične zavode, naj že bo na lastne ali na državne stroške.

Število prirojenih napak je razmeroma majhno. Večja nevarnost preči otroku od znane bolezni v obsegu ogradja, ki jo imenujemo rahitidi. Bolezen je povzročena zaradi pomanjkanja apnenih in fosfatnih soli, ki so za gradbo kostnega tkiva neobhodno potrebne. Rahitidi je brez dvoma socialna bolezen, ker se ponavljajo večinoma radi kvarnih vplivov vlažnih stanovanj, radi pomanjkanja sonca in radi pomanjkljivega davanja vitaminov v otroški organizem. Zoper bolezen se moramo boriti, preden izbruhne, ker je prekasno jadikovati, ko je bolezen v polnem razvoju. Znamerjane posledice rahitide v obliki krivih nog, deformirane hrbtenice, nelepaga prsnega koša in velikih grč na čelu brez dvoma niso v ponos pridelati osebi, ki je za vse življenje obremenjena. Iz tega razloga je diktirana druga točka skrbstva za otroka, da se brigamo pravočasno za posledice angliške bolezni. Dokler je kost še mehka, se popravi na enostaven način z dovajanjem umetnih vitaminov, solnini kopeli, doma ali na morju, z obsevanjem z umetnim solncem v bolnišnicah ali doma, s taborenjem v solnini in gozdnatih krajih naše lepe Slovenije. Gorje onem, ki zamudi pravočasno zdravljenje. Vsi načini zdravljenja pri posledicah angliške bolezni so več ali manj resnega značaja, ker je treba pokvarjeno kost prelomiti odnosno presekat z dletom. Rahitidne posledice na hrbtenici in obsegu prsnega koša so večinoma take narave, da ostanjejo za vse življenje pečat premale skrbi za otroka.

Povojna beda in pomanjkanje pravilne prehrane sta vzrok zmanjšanja odporne sile organizma, ki nima dosti moči, da se bori zoper nevarni Kochov bacil, ki povzroča jetiko.

Tuberkuloza je obolenje, ki ne prizaneša nobenemu organu, ponavljajo se v pljučih, žlezah in kosteh. Po statistiki bolega v jugoslaviji na tuberkulozo približno 50.000 oseb, to je procentualno skoro 4 odst. Borbo zoper tuberkulozo vodijo razne ustanove in njih propaganda je popolnoma zadostna, da diktira občini tretjo točko skrbi za zdrav otrok. Jaz bi iz svoje stroke samo pomnil, da je borba zoper pljučno tuberkulozo v polnem razmahu, medtem ko se po svečah borbi zoper zunanje oblike tuberkuloze minimalna ali takorekoč nobena važnost. Vendar pa je socialna plat borbe zoper te oblike zelo važna in to iz razloga, ker pri pljučni tuberkulozi obstoja le dvojna možnost v smislu znanega Shakespeara vega stavka »Biti ali ne biti — to je vprašanje. Kajti večina otrok s pljučno tuber-

kulozo ali umre ali ozdravi, in s tem je socialno vprašanje končno veljavno rešeno. Ni tako pri vnani jetiki, ki navadno ni smrtonosna, zapušča pa resne posledice za vse življenje v obliki grdih skrofuloznih brazgotin na vratu in obrazu, v obliki neesestične grbe na hrbtenici odnosno v obliki skrajšanja okončin za več cm in težkih okvar sklepov.

Po šestem življenjskem letu stopi otrok v šolo in je izpostavljen poleg raznim nezdravim boleznim še resnim motnjam osifikacije kosti, ki spada v drugo življenjsko sednico. Otroci raste, toda primoran je skrbeti za duševno vzgojo: prijetna in sladka leta otroškega rajanja in brezskrbnega življenja so minila. Slab zrak, pomanjkanje kisika, pomanjkanje ultravioletnih žarkov, neprikladne šolske klopi, risanje, ročna dela, klavir, nošenje težke šolske torbice — to so vzroki, da se hrbtenica kvari. Njena normalna krivulja doživlja tu najrazličnejše spremembe in konfiguracije. Otroci dobi kifozo ali po domače izraženo: okrogli hrbet. Pri deklah se pojavlja okvara v obliki skolioze ali izbočenja hrbtenice na levo,

odnosno na desno stran. Pri drugih otrokih opazimo opesanje hrbteničnih mišic, ki so vzrok, da lopatice molijo nazaj in kvarijo estično postavo otroka. Vse te napake utegnejo postati neprijetna in nezaželjena dediščina rastočega otroka. Zato je tudi pri tej veliki skupini otrok, ki znaša po raznih statistikah 15 do 30 odstotkov šolske dece, socialno narekovana dolžnost občinam, šolskim vodstvom in drugim poklicnim činiteljem, da napojo takega otroka pravočasno — in ne šele, ko je napaka neozdravljiva — k ortopedskemu zdravljenju odnosno k ortopedski telovadbi. Tudi pri tej hibi je absolutno potrebno profilaktično zdravljenje, ker je razvita napaka neozdravljiva in medicinsko znanstvo nima nobenih sredstev, da bi zamujene deformacije v območju hrbtenice korigiralo.

Iz tega kratkega članka je razvidno, kako velikega pomena je skrb za pravilno telesno vzgojo otroka, ki je torej moralna in sveta dolžnost vsake občine. Telesno normalen otrok bo občini v ponos in vsemu narodu v korist.

Primarij dr. Minaš

Dom zdravja mladine na Pohorju Lepi uspehi letovanja in dobrega gospodarstva

Maribor, 7. maja

V nedeljo je imelo Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru občni zbor. Društvo oskrbuje Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Gospa Marija Majstova je pozdravila zastopnike banske uprave, zastopnika mestne občine mariborske sreskega načelnika, članice in člani. Društveni odbor se trudi, da čim bolj urejuje in izpopolnjuje lepo letovišče za naše otroke. Saj lahko uvrstimo Počitniški dom na Pohorju med prve najbolj urejene domove te vrste in smelo trdimo, da prednjači vsem sličnim zavodom v državi.

Ogromen napredek je bil viden posebno v preteklem letu. Postavljen je nov lep dom za dečke, ki lahko sprejme pod svojo streho 45 dečkov. Prizidan je nov, stavi lep, velik dnevni prostor, kjer se lahko kretajo dečki tudi v slabem vremenu. V novem domu je urejena tudi kopalnica s toplimi prihami in z vodovodom. Brezdvomno je nova stavba na najlepšem in najprijetnejšem prostoru. Namesto lesenih ž razpadajočih barak je bil postavljen sredi smrekovega gozdiča na južnem obronku brbička bolniški paviljon. Kakor drugod je tudi v to stavbo napeljan vodovod. Bolniški paviljon ima tudi svojo kopalnico. Uredil se je kopalni bazen, ki meri 10 x 30 m. Pred kopalnim bazenom je še en bazen, kjer se bo voda ogrevala in očistila sedimentov. Nudila se bo otrokom na letovanju krasna prilika za kopanje in plavanje četudi, visoko na Pohorju.

Največje delo v tem letu pa je električna naprava za lastno električno centralo. Lučke razsvetljujejo vse prostore v vseh objektih. Motorji ženejo gospodarske stroje in dvigajo do 10.000 l pitne vode na višino 73 m, odkoder je napeljana po vodovodu v vsa podolja, kjer so nameščene kopalnice s toplo in hladno vodo. Gradbena dela je vodil z vso požrtvovalnostjo g. Bezljaj.

Odgovor TKD „Atene“

»Socijalnost v znamenju šampanjca. Zaposlitev brezposelnih pod prejšnjo upravo.« — Pod tem naslovom se je »Slovenec« dne 29. aprila lotil tudi TKD Atene.

Naj odgovorimo na popolnoma neosnovane očitke.

Prvi trditvi, da je mestni socialni urad dodeljeval brezposelnim delavce »Ateni« za delo na društvenem prostoru, je treba pristaviti, da je TKD »Atena« plačevala brezposelne delavce vselej iz društvene blagajne in da leta 1921., ko so se urejevali športni prostori »Atene«, vprašanje brezposelnih še ni bilo aktualno, pač pa je »Atena« v teku let dala mnogo tisočakov zaslužka delavcem in nastavljenjem. Mestni socialni urad nam je le v enem primeru dodelil brezposelnega mizarja, da je popravi stare klopi na otroškem igrišču. S tem se je pač le poslužil svoje pravice, da sme podpirati obče koristna društva v njihovem stremeljenju za javni blagor. Ali naj veljajo za »Ateno« druga načela kakor sicer za društva?

»Ljubljanci dobro vemo, kaj je »Atena«. To je društvo narodnih dam iz najbolj bogatih družabnih slojev

Lansko poletje je letovalo v Počitniškem domu 424 otrok v 3 skupinah po 30 dni od 12. junija do 10. septembra. Bili so otroci na sledeče stroške: 110 na stroške mestne občine mariborske, 108 na banovinske, 15 na stroške Zdravstvenega doma v Celju, 27 na Zdravstveni dom Maribor, 30 na Zdravstveni dom Brod na Savi, 28 iz dečkih domov, 12 na društvene, 92 na stroške staršev. Oskrbnina je znašala 480 din za 30 dni. Za zdravstveno otrok je v vsakem oziru odlično poskrbljeno, otroci so pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. O splošnem zdravstvenem uspehu pričuje najbolje porast teže otrokom, ki znaša največ 6.50 kg, povprečen prirastek pa je znašal 2.50 kg.

Gospodarstvo je na izredno visoki stopnji, predvsem glede vrta, polja in živinoreje. Zivnorej je tako razvita, da nam v seziji sploh ni treba kupovati mleka; v zimskih mesecih pa se prideluje domači sir. V sadovnjaku je 500 sadnih dreves. Vso povrtnino daje domači vrt. K uspehu vzorno urejenega gospodarstva, ki je vzor vsej okolici, je pripomogla gozdarska šola, ki urejuje in goji gozdne nasade, ter tovarna za dušik v Rušah, ki daruje vsako leto vse potrebne umetne gnojilo. Do lepega uspeha so pripomogle tudi oblasti, zlasti banska uprava in mestna občina mariborska. Med svoje dobrotnike šteje društvo Hranilnico dravske banovine, Zdravstveni dom v Mariboru, Počitniško Narodni dom in Mestno hranilnico. Zensko društvo v Mariboru je prejelo v prid društvu razne prireditve, tako »Vesele pustne prizore«, tombolo in zbirke. Posebno zahvalo dolguje društvu tudi zasebnim dobrotnikom, ki so dejansko in z navesti pripomogli Počitniškemu domu do njegovega procvita. Predvsem so se odlikovali g. dr. Lipold, gospa Lipoldova, g. Ballonova, ravateljica gospa Rapočeva in gospodična Borsmerjeva.

Ljubljane, — to so besede iz omenjenega članka. Ko bi oni nergači, ki jim je »Atena« trn v peti, le videli, koliko »bogatih dam« je pri nas! Mnogo manj kakor v marsikaterem drugem ženskem ali mešanem društvu. Čuditi se moramo dejstvu, da se smejo prav iste gospe kot članice drugih organizacij nemoteno in brez očitkov kot dobrodošle delavke posvečati javnemu delu, dočim so takoj bogatašnje, čim zastavijo svoje sile v »Ateni«.

Naj navedemo nadaljne »Slovenčeve« trditve: »Društvo ima vzorno urejen prostor za igranje gosposke igre tenisa in otroško igrišče pod Tivolijem, kamor sicer ne pride noben otrok brezposelnih, ali pa tudi zaposlenih delavcev, nižjih obrtnikov ali nižjih uradnikov?«

Dovolite nam vprašanje, zakaj je baš atenski tenis gosposka igra, in pripomoč, da zakon o telesni vzgoji ne izloča tenisa, ko predpisuje občinam, naj ustvarjajo prilike za športno udejstvovanje mladine.

Odločno moramo zavrniti navedene očitke. Revni akademski in sredješolski mladini smo nudile priliko, da se

igra na našem tenišču s tem, da smo jim dajale proste sezijeke vstopnice in brezplačno posojale reket. Razen tega je veljala redna mesečna dijaška vstopnica le 15 Din. Da so imeli otroci brezposelnih in slabše situiranih staršev pristop na atensko igrišče, naj vam izpričuje naslednji seznam letošnjega obiska: Pod 3 do 15 Din mesečno so plačevali za svoje otroke: 12 uradnikov, 5 vojakov, 7 železničarjev, 3 tovarniški delavci, 1 trgovski namešteneec, 4 fotografi, 2 krojača, 3 Bačovi čevljarji, 1 natak, 2 igralca, 2 profesorja, 1 inženjer, 1 zdravnik, 3 odvetniki, 4 trgovci, 2 šivilji, 2 zboristki, 3 hišnice. Vsi ostali otroci so bili brezplačno na igrišču, torej otroci brezposelnih in gmo- no šibkih slojev.

Naše igrišče posejajo večinoma otroci onih staršev, ki svoji deci ne morejo nuditi posebnega nadzorstva in ne letovišča. Prav želeli bi bilo, da bi se nam odzvalo nekaj več plačujočih otrok, da bi laže pokrivalo stroške nadzorstva in urejevanja prostorov. Sicer lahko postrežemo s plačanimi računi za mleko, sir in sadje, ki smo ga dajale brezplačno revnim obiskovalcem atenskega igrišča.

Kar se tiče »kuhinje v Prečni ulici, kjer odločajo samo narodne dame«, naj omenimo, da je to dijaška kuhinja kraljice Marije, ki se je ustanovila na pobudo in s podporo Njenega Veličanstva kraljice Marije. Namenjena je dijakom, ki se vozijo v mesto v šolo in ne bi imeli toplega kosila, da jim ni velikodušna ustanova naše kraljice priskočila na pomoč. Res je, da je svoj čas »Atena« poskrbela za kuhinjo, za strokovno vodstvo, deloma izposlala opremo pri različnih trgovcih in s lastnim delom urenila obratovanje. Potem je upravljal kuhinjo odbor, kjer so imeli svoje zastopnike občina, poliklinika, Higieniski

Obsodba in oprostitev zaradi napisa, ki ga je treba z lučjo iskati

Ljubljana, 8. maja

Včeraj je okrožno sodišče razveljavilo obsodbo cerkniškega zdravnika g. dr. Stanke Pušenjaka, s katero se je »Slovenski dom« 9. marca postavil kakor s kako veliko senzacija. Pod belim naslovom preko dveh stolpcev »Zanimiva kazenska pravica — obsojen« je ta list takrat poročal, da je bil zdravnik dr. Pušenjak obsojen na 480 Din, pogojno na eno leto in na 200 Din povprečnine, ker je še imel tablico z napisom »banovinski zdravnik« in to »celo še kakih 10 do 15 dni potem, ko je »Slovenski dom« objavil notico, da že davno ni več banovinski zdravnik — — —

Članek je bil napisan tako, da je moral vsak čitatelj misliti na veliko tablo, kakršne imajo zdravniki pri vratih hiše, v kateri ordinirajo, na hodniku in pred čakalnico. Kazenska razprava in obsodba pa ni bila zaradi take tablice, marveč zaradi majhnega napisa, katerega je bilo treba iskati z lučjo. G. dr. Pušenjaku so hoteli za vsako ceno škodovati nekateri njegovi politični nasprotniki. Ilekali so pota in sredstva

ABESINEC

je sedaj
špagete

a mi priljubljena

Kiki
BONBONE

Bilo kod Kiki povsod!

zavod in »Atena«, dokler uprava kuhinje kraljice Marije ni popolnoma prešla v roke državne poliklinike, ki jo naprej vodi po intencijah Njenega Veličanstva kraljice Marije in po istem vzorcu, kakor upravljajo enake kuhinje v Beogradu in Zagrebu. Z nabiralnimi akcijami pa podpira »Atena« še danes kuhinjo v prid revnemu dijaštvu in v zadovoljstvo sedanjega odbora. Tako lice ima oblast »narodnih dam« v »Kuhinji Prečne ulice«.

V jedilnici kuhinje kraljice Marije obratuje vsak dan od 16. do 19. ure javna Mladinska knjižnica in čitalnica TKD »Atene«, sporazumno s polikliniko, ki ima vodstvo kuhinje v rokah. — Ob ustanovitvi te knjižnice ji je naklonila mestna občina podporo v obliki dela brezposelnega mizarja, ki je izdelal za ustanovo knjižne omare iz materiala, ki ga je »Atena« plačala iz svoje blagajne. Mizarja je dodelil socialni urad v vednostjo gospoda župana, ki je hotel, da se tudi občina odzove s podporo pri urejevanju kulturno važne naprave.

Odbor TKD »Atene«.

takega škodovanja. Kdor išče, ta najde! Ta pregovor se je tudi v tem primeru obistnil. Ko dr. Pušenjak ni bil več banovinski zdravnik, se je bistrim glavam posvetilo, da je morda kje s kakega napisa ali table pozabil izbrisati »banovinski«. Srečna misel je bila vredna vsega truda. Običajno tablo s fasade hiše je zdravnik takoj odstranil, oziroma izmenjal. Ker pa imajo zdravniki običajno več napisov, so se »prijatelji« podali na delo, da bi kje še izledili besedo »banovinski«. Z lučjo so jo iskali in srečno so jo našli na mali tablici na privatnem stanovanju. Tega napisa zdravnikovi pacienti sploh ne vidijo in zdravnik od pozabljenega napisa »banovinski« ne bi mogel imeti nobene praktične koristi, ker bi pacienti, ako bi jih takoj skrit napis sploh mogel privabiti, zahtevali od njega brezplačno zdravniško pomoč.

Prizivno sodišče je vse to upoštevalo ter zdravnika g. dr. Pušenjaka zaradi pozabljenega napisa, ki ga je bilo treba z lučjo iskati in odkriti, popolnoma oprostilo. »Slovenski dom« lahko prinese nov članek: Dr. Pušenjak Stanislav ali Stanko — oproščen.

Umrli je dr. K. Freja

češkoslovanski vojaški zdravnik in jugoslovanski vojni dobrovoljec

Ljubljana, 8. maja

Iz Prage je prispela žalostna vest, da je tam umrl znani prijatelj našega naroda, naš vojni dobrovoljec, ustanovitelj in predsednik organizacije jugoslovenskih solunskih dobrovoljcev v Pragi, sanitetni polkovnik v pokoju, dr. Karel Freja.

Rodil se je leta 1877 v Pragi. Zaradi nacionalističnega udejstvovanja je bil kot osmošolec izključen iz gimnazije ter je moral maturirati na Dunaju. Medicinske študije je dovršil v Pragi. Ob izbruhu balkanske vojne se je prijavil za vojnega dobrovoljca v črnogorski vojski. V dobi srbsko-bolgarskega spopada je služboval v srbski vojaški bolnišnici kot kirurg. Po vojni se vrnil v Prago in prišel takoj pod policijsko nadzorstvo. Meseca maja 1914 se je napotil v Srbijo, kjer mu je bila zagotovljena služba v vojaški bolnišnici v činu sanitetnega kapetana. Avstrijske oblasti pa so ga zajele v Zemunu ter ga eskortirale nazaj v Prago. Po sarajevskem atentatu na dr. Freja v Pragi zaprli in v zaporu je ostal do mobilizacije. Iz zapora so ga

poslali na gališko fronto, od koder pa je dezertiral v Rusijo.

V Petrogradu je dr. Freja spoznal srbskega poslanika dr. Spalajkovića, ki mu je omogočil vstop v prvo divizijo naših vojni dobrovoljcev. Bojev v Dobruđi se je dr. Freja udeležil kot polkovnik zdravnik. Z našimi dobrovoljci je prišel pozneje na solunsko fronto in služboval tam pri II. armadi pod poveljstvom vojvode Stepe. Služboval je do konca vojne ter si z junastvom in požrtvovanjem pridobil več visokih odlikovanj.

Misli k materinskemu dnevi

»Zakaj delamo svetost samo iz materinstva in ne tudi iz očetovstva?« T. G. Masaryk.

Vsako leto zapišemo in izrečemo veliko besed o svetosti materinstva (seveda samo zakonskega). V čem je ta svetost?

Neki krščanski ideolog je nedavno zapisal tele besede: »Narava ženska bo iskala in našla svoje največje zadoščenje v tem, da ji je narava zaupala največji privilegij, ki ga more komu dati: moč, roditi življenje.« Toda življenje se poraja okrog nas neprestano; iz tisoč drugih klic, ne samo človeških, sil na dan. Ne bi napravila te primere, ko nam ne bi dan za dnem izkušnje pričale, kako malo je vredno prav to življenje, ki ga daje človeška mati, kako slabo jo družba odškoduje s frazami o svetosti materinstva za njene naravne nagode.

Svetost materinstva ni v »privilegiju narave«, materinstvo posveča marveč vez med materjo in otrokom, vez, ki jo stke mati s svojo požrtvovalnostjo. Toda to vez bi moral čutiti prav tako tudi oče. Saj brez njegove volje, brez njegove oploditve ne bi bilo na svetu otroka, ki je konkretna vsebina opetovane svetosti. Res je, da je žena prirodna naloga neprimerno važnejša, dolgozrajnejša, mnogovrstnejša, bistvenej-

ša kakor naloga moža. Po tej naravni razliki je možki prost, nevezan, dočim nosi žena vse posledice združitve, ki vplivajo na njeno telo, na njeno duševnost in so za njo usodne za vse življenje. Mož pa zadosti samo svojememu prirodnemu gonu in je telesni spustiti v duševno nevezan, to je, da ne čuti naravnega odnosa do bitja, ki ga je zaplodil. Žena se temu ne more izogniti: v njej vzklje in vzrasti novo življenje, črpa iz matere sile zase in vse sava njene sokove. In le naravno je, da prevzame novo bitje v ženinem telesu tudi vso njeno duševnost, njene misli, njeno hotenje. Takrat mora biti res vsa žena telesno duševna bit do poslednjega drobca drugačna kakor moža.

Tu je narava sama potegnila ločnico: zavest materinstva je nekaj prirodnega, zavest očetovstva pa je produkt kulture. Saj je znano, da se moške divjih rodov niso zavedali svojega očetovstva, ker niso poznali vezi med spolnim občevarjenjem in plodom. Torej bi bilo popolnoma in edino primerno, ko bi se danes, ko imamo tako visoko razvito kulturo in ko smo prav za prav tako daleč od prirodne prvobitnosti, bolj poudarjala tudi svetost očetovstva, toda ne samo glede očetovskih pravic, temveč tudi glede vseh drugih odnosov do otroka, zlasti pa glede dolžnosti.

Materinstvo je torej naravni privi-

legij, očetovstvo pa družbeni privilegij. Mati ima dolžnost roditi otroke, oče ima pa pravico nad njimi, kajti pravice deli družba, ne narava. Res je, da je družba naložila očetu tudi dolžnosti do otrok, toda izpolnjevanje teh dolžnosti je kaj različno in po tem lahko merimo človekovo kulturnost. Oče, ki ima tudi srčno kulturo, ne čuti do svojih otrok nič manj iskrene vezi kakor mati, njegov čut dolžnosti pa je prav zato tem večji, ker čuti odgovornost do bitja, ki jih je sam prikladal v življenje. Če je mati roditeljica življenja, je pa oče njegov stvaritelj. Ali je v tem manj svetosti? Toda svetost pomenja odgovornost in ta je čisto nekomodna!

O materi, ki se ne briga za svoje otroke, pravimo, da je nenaravna. Prav tako pa lahko rečemo za očeta v takem primeru, da je nekulturen. In če pogledamo odnos mnogih očetov do družine in do otrok, tedaj moramo priznati, da je v tem pogledu zelo malo kulturnosti na svetu.

Pomislimo, koliko otrok strada samo zaradi očetove zaporljivosti. V večini družin nižjih slojev porabi oče zase več kakor vsa ostala družina. Za tobak in za gostilno mora biti, pa če tudi ni za kruh. Poznam primere, ko brezposelni oče pošlje svoje otroke berati, a denar ki ga prinese domov, ne gre za kruh, marveč za tobak. V nešteti družinah večerja mati z otroki kavo, oče pa pečenko. Tudi v takšnih družinah je mno-

gokrat tako, kjer žena tudi sama služi. Kako pa je s svetostjo očetovstva pri pijancu, o tem ni treba posebej razmišljati, saj je takih očetov širom naše domovine toliko, da je naš narod zavoljo njih čedalje bolj degeneriran. Prav glede takih družin, kjer je oče pijanec, bi morala javnost pokazati več spoštovanja do materinstva in prisiliti očeta, da vrši dolžnosti do svojih otrok: Če jim žene ne daje lepega zgleda, da bi jih vsaj materialno popolnoma ne uničil! Zato bi morala žena dobivati del prejemkov sama v roke. Nedavno mi je opisovala svoj položaj v zakonu žena, ki ima gotovo tisoče sotrpink, katerih življenje pomenja nepretrgano Golgot: mož pride vsak večer pijan domov, dokler ima denar. Žena ne sme iti spat, temveč ga mora z otroki čakati. Ko začujejo njegove težke, nesigurne korake, se stresejo. Na njegovo vprašanje: kdo trka, mu mora žena odgovoriti: »Moj gospodar in oče mojih otrok!« Malokateri večer se konča brez tepeža. Tako dokazuje ta »gospodar in oče« svoje očetovstvo. Ali je kje oblast ki bi ščitila ženo in otroke pred takimi očeti in gospodarji? Gotovo bi se sicer našla v posameznih primerih pot pravne zaščite, toda koliko pa je žena in mater, ki si vedo pomagati? Ali jih niso vzgajali samo za potrpljenje in vdanost? Ali jim niso z večnimi frazami zlomili odgovornosti tudi tam, kjer bi bila njihova sveta dolžnost? —

Mnogo je pa vendarle očetov, ki v gmočnem pogledu lepo skrbje za svoje otroke, toda s tem je pa tudi vse opravljeno. Vzgoja in vse drugo je naloga matere. Samo kadar se je otrok poseben hudo pregrešil, takrat nastopi oče — seveda s palico. Tudi tako očetovstvo ni dosti prida. Oče in mati naj skupno vzgajata svoje otroke, skupno naj uplivata nanje, oba naj jim dajeta lep zgled. Posebno doraščajočemu sinu mora biti oče kot starejši prijatelj, h kateremu se otrok rad zateka po nasvete v težkih urah svojih hudih let. Kako lepo je imeti očeta, ki tako razume svoje očetovstvo! —

Kako malo kulturno pojmujeemo očetovstvo in kako smo še blizu divjaštvu, to kažejo zlasti nezakonski očetje. Moški, ki postane oče izven zakona, se z vsemi štirimi otepa svojega očetovstva. Da pri očetu ne govori glas narave, pričajo tudi primeri tistih mož, ki so najboljše očetje za svoje zakonske otroke, ki jih vzgajajo v blagostanju, dočim svojega nezakonskega otroka nočejo niti poznati. K temu zadržanju so jim pomagale tudi zakonite uredbe, po katerih ni smela nezakonska mati očeta svojega otroka iskati ali kaj zahtevati od njega.

Sicer pa istotako ne kažejo spoštovanja do nezakonskega materinstva, čeprav se bistveno ne razlikuje od zakonskega materinstva: obe ženi sta postali materi zavoljo iste naravne težnje pe-
meči.

Zla usoda zrakoplovov

Prekinjena zračna proga okrog sveta — »Hindenburgova« katastrofa ni naključje? — Dvomljiva bodočnost zračnih ladij

Katastrofa, ki je zadela nemški potniški zrakoplov »Hindenburg« na prvi letošnji redni vožnji v Ameriko, bo iznova sprožila vprašanje, komu gre prednost v zračnem prometu na velike daljave: zrakoplovom ali letalom.

To vprašanje bo postalo tembolj aktualno zaradi tega, ker je s to katastrofo zaenkrat tudi prekinjena zračna proga okoli sveta, ki so jo letos velike zračne prometne družbe privrati organizirale in na katerih se je začel promet 1. maja. Zračna proga gre od New Yorka preko ameriške celine v San Francisco, od tod pa preko Tihega oceana na Filipine, in dalje na Kitajsko, preko Zlatne in Srednje Indije, Perzije Egipta v Evropo ter čez Atlantski ocean nazaj v New York.

Na najtežjem odseku te zračne proge, to je na poti čez Atlantski Ocean, naj bi prevzel promet nemški zrakoplov »Hindenburg«, ki je v tem programu v torek startal k svoji prvi, zanj tolikanj usodni vožnji. Na vseh ostalih odsekih proge okoli sveta se vrši promet s pomočjo orjaških letal in hidroavionov, le za odsek nad Atlantskim oceanom doslej ni bilo na razpolago dovolj robustnih aparatov, ki bi bili v stanu kljubovati vsem vremenskim zahrbitostim tega morja. Angleške in ameriške tovarne letal zdaj sicer že grade potniške aparate, ki so namenjeni za polete čez Atlantik, toda ker ta letala niso bila pravočasno zgrajena, so začasno izpolnili vrzel z nemškimi zrakoplovi, ki so se na mnogih preocean-skih poletih zadnja leta prav dobro obnesli. Petkova katastrofa pa je iznova dala prav tistim strokovnjakom, ki trdijo, da so zrakoplovi v nasprotju z letali še premalo preizkušeno prometno sredstvo, da bi se jim mogli zaupati dragoceni tovari, od katerih je odvisen kredit in s tem tudi vsa bodočnost razvoja zračnega prometa.

Zgodovina zrakoplovov

Je prav za prav en sam niz katastrof, ki se vleče od tistih prvih početkov, ko se je primitivni prosti balon opremil s pogonskimi stroji in krmlji, pa do eksplozije najmodernejših zračnih ladij »Hindenburg«, ki je bil že blizu tega, da bi tudi najskrajnejše kritike zrakoplovov prepričal o zmotnosti njihovega naziranja. Posledica teh katastrof je bila, da so se zračne prometne družbe vse bolj odvrčale od zrakoplova in se popolnoma uredile na promet z letali. Francija je po nesreči, ki je zadela zrakoplov »Dixmuid«, gradnjo zrakoplovov popolnoma opustila. Prav tako se je odvrnila od nadaljnje gradnje zrakoplovov Anglija po letu 1932, ko je vihar treščil na Francoskem ob tla ponesrečen britanski zračni flote, veliki potniški zrakoplov »R 101«, pod katerim je našlo smrt 47 potnikov. Tudi Zedinjene države uporabljajo zrakoplove samo še v vojaške namene, dočim se poslužujejo za zračni promet edino letalo, od kar se je nad Tihim Oceanom ponesrečila njihova zračna ladja »Akron«, ki je veljala takrat za najmodernejšo na svetu.

Zrakoplovom so ostali zvesti samo še Nemci in če trezno premetiramo motive, ki so bili pri tem zanje odločujoči, se nam nujno vsiljuje prepričanje, da gre bolj za nekaj sentimentalne nacionalni moment, kolikor pa za stvarne razloge tehnične ali pa gospodarske narave. Nemec — grof Zeppelin — je bil pač tisti mož, ki je dal zrakoplovom uporabno obliko in ki jih je usposobil za zračne vožnje po določenem načrtu. Razen tega je Nemcem zelo pri srcu slavna tradicija zeppelinov iz let svetovne vojne, ko so bile te zračne ladje res edino učinkovito orožje za bombardiranje zelo oddaljenih mest iz zraka, za podvige, ki jim letala tiste dobe še niso bila dorasla. In ko je bila Nemcem po versajski mirovni pogodbi gradnja vojaških letal prepovedana, so se z vso vneto vrgli na razvoj trgovske aviatike, ki bi bila v kritičnem primeru seveda v stanju služiti tudi bojnim svrham, pa so se jim pokazale orjaške zračne ladje za najprimernejše zračne križarke v te namene. Ako si poskušamo gradnjo zrakoplovov razlagati na temelju rentabilnosti zračnega prometa, potem se izkaže, da so zrakoplovi najbolj neekonomično zračno prometno sredstvo.

Ponesrečeni »Hindenburg«

Je bil kolos, ki je po zunanjih dimenzijah komaj zaostajal za največjim oceanskim parnikom in vendar je bila potrebna ta gora materiala za prenašanje zgolj bori 30.000 ton koristnega tovara. Brzina, ki je v konkurenčnem boju letal in zrakoplovov z drugimi prometnimi sredstvi najmočnejši čimtelj, je znašala pri »Hindenburgu« samo 125 kilometrov na uro, to je brzina, ki jo danes mnogokje dosežejo že brzovlaki in ki daleko zaostaja za brzino potniških letal. Ako pomislimo nadalje, kako obsežne in drage naprave potrebujejo zrakoplovi v pristaniščih — potrebne so velikanske do 300 m dolge, 50 m široke in prav tako visoke lope za spravljanje zrakoplovov ob slabem vremenu, dalje velikanski stolpi za pristajanje, ki se morajo prepeljati po krožnih tirih na najugodnejši prostor glede na smer in jakost vetra, da se zrakoplov lahko brez škode s kljunom zaključa nanje,

dalje veliko število pomožnega osebja, ki mora z vrvmi potegovati zrakoplov ob pristajanju in startu v ugodno odvetno lego ter ga vlačiti v lope in iz njih, — ako vse to razmislimo, moramo uvideti, da je zrakoplov še zelo okorno, neelastično in na vso moč delikatno prometno sredstvo, ki mu vsako količjak nevestno ravnanje škoduje. Samo vzdrževanje zrakoplovov je silno draga reč, ker sestoji njihova konstrukcija iz stotisočev filigranskih sestavljenih delcev, ki se že po svojem bistvu še niso mogli otrestiti otroških bolezni in ki jih bo treba neprestano nadzorovati.

Glavna ovira v razvoju zrakoplova

pa je in bo tudi najbrže zmerom ostala njih polnitev z nosilnim plinom. Danes prihajata za polnitev v poštveh prav za prav samo še vodik in helij. Glede na nosilnost je najpripravnější polnilni plin vodik, ker dvigne z vodikom polnjeni zrakoplov približno za 10 odstotkov težji tovar kakor pa če bi bil polnjen s helijem, — in 10 odstotkov je pri zrakoplovih, kjer je treba računati z vsakim kilogramom, mnogokrat dovoljna številka, žal pa dostikrat tudi usodna, kakor se je izkazalo tudi v primeru »Hindenburga«.

Nemci, ki jim je »Hindenburg« v prvi vrsti služil v reklamne namene, so skušali doseči, da bi vožnje z njimi čim manj veljale, saj je morala država za vsak polet v severno ali južno Ameriko prispevati težke denarje, da se je pokrival deficit. Zato so za polnitev izbrali vodik, ki je dosti cenejši od helija in ki ga v velikih množinah producirajo doma, dočim bi morali helij vse dovajati iz Amerike. Izbrali pa so vodik tudi zaradi ohranitve načela avtarkije, ker so lahko s ponosom trdili, da največja zračna ladja sveta ni samo zgrajena zgolj iz nemškega materiala, temveč tudi obratuje z nemškim plinom in nemškimi pogonskimi snovmi. Vztrajanje na tem usodnem načelu je bilo — ako pomislimo, da je imel zrakoplov na krovu poleg obsežne električne instalacije ter grelnih in kuhinjskih naprav tudi kadilni salon — več ko lahkomišlno.

Usodna tveganja.

Iz časopisnih poročil se je dalo razbrati, da »Hindenburg« samo na tej vožnji ni bil napolnjen s helijem, ampak z vodikom, ker si ga družba Deutsche Zeppelin-Reederei, ki vrši promet s temi zrakoplovi, ni mogla pravočasno preskrbeti dovolj velike količine, in da bi se moral zrakoplov takoj v Ameriki, še pred povratkom v Evropo, napolniti s tem plinom. V resnici pa »Hindenburg« od vsega početka ni bil zgrajen za polnitev s helijem, ampak je bil vseh 16 plinskih celic, v katere je bila razdeljena notranjost njegovega trupa, urejen samo za polnitev z vodikom.

Vsa ta mala tveganja, ki so jih graditelji zaradi večje rentabilnosti in zaradi večje impozantnosti zračne ladje vzeli v račun, so se potlej po srečanju z nesrečnim slučajem, ki še ni razjasnjen, izkazala za usodna.

Pravi vzrok eksplozije?

Kaj je prav za prav zakrivilo eksplozijo na »Hindenburgu«, še ni znano in je tudi veliko vprašanje, ali se bo ameriški in nemški komisiji vobče posrečilo ugotoviti pravi vzrok. Katastrofa zelo spominja na slično nezgodo, ki je leta 1908. uničila že prvi nemški potniški zrakoplov »LZ 4« pri Echterdingenu. Takrat so ugotovili, da je po vsej verjetnosti šinila skozi ogrodje zrakoplova strela, od katere se je bil vnel zrakom pomešani nosilni plin. Prav verjetno je, da je tudi to pot povzročila eksplozijo električna iskra, bodi že, da je bila atmosferske narave, ali pa je izvirala iz električne instalacije na samem zrakoplovu. Zlasti kar se tiče atmosferske elektrike, trdijo strokovnjaki, da so ji zrakoplovi v večji meri izpostavljeni, kakor pa bi človek sodil po običajnih fizikalnih zakonih. Bliznja sosedstva plina različnega pritiska in gostote s kovinskimi deli ter s tkanino ki tvori posamezne plinske celice ustvarja v zvezi z zunanjimi atmosferskimi pogoji precej nepregledne pogoje za nastajanje električnih napetosti, ki se lahko sproščajo v obliki električnih isker ali električnega tlenja. Vsa ta dogajanja po mnenju strokovnjakov danes še premalo poznamo, da bi lahko mirno pustili igrati njih nevarno igranje ob prisotnosti tako lahko vnetljivega plina, kakor je vodik.

Iz vsega opisanega vidimo, da so zrakoplovi v današnjem stanju razvoja mnogo bolj šibki, delikatni in nedogajni organizmi kakor pa robustna letala, ki se sestojijo iz razmeroma majhnega števila pregledno razporejenih elementov in ki svoje poglavitne funkcije — plavanje v zraku — ne opirajo na tako nevaren element, kakor je vodik.

Ali bodo v boju za dominantni položaj zmogala letala ali zrakoplovi, tega po današnjem stanju stvari ni težko uganiti. Po zadnji katastrofi »Hindenburga« se jasno vidi, da zrakoplovi še ne morejo konkurirati z letali. Ako pa se bodo v bodoče zrakoplovi za prevladanje tovara in potnikov le še gradili potlej se bodo morala pri njih nujno uveljaviti neka načela, katerih poglavitno bo vsekakor to, da se bo za polnilo uporabljal izključno le še helij.

Čim pa se bo uveljavil ta pogoj, ki je za varnost zračnega prometa z zrakoplovi nujno potreben, bodo zrakoplovi verjetno da sami sebe pokopali zaradi nerentabilnosti, ki je pri dragem heliju neizbežna.

★

Katastrofa »Hindenburga«, ki se je v četrtek ob 1. uri zjutraj razletel ob pristajanju v Lakehurstu, se je globoko dojmila vseh ljudi. Sočustvovanje z nemškim narodom, ki ga je doletela strašna izguba, je splošno. Od povsod prejema nemška vlada izraze sožalja.

Poročila o tem, kako se je odigrala nesreča, si še vedno nasprotujejo v posameznostih, vendar postajajo v splošnem jasnejša. Ugotovljeno je, da je priletel »Hindenburg« nad New York v precejšnji temi. Nebo je bilo viharo, deževalo je neprestano, vmes je grmelno in se bliskalo. Zračno ladjo je spremljal sedem ameriških letal. Zaradi teme je bila orientacija precej težavna, kljub temu so hiteli prebivalci

predmestja Bronx k oknom, da bi mogli zadostiti svoji radovednosti. Mnogo ljudi se je celo povzpelo na strehe.

Na letališču v Lakehurstu je čakalo 43 vojakov iz Filadelfije, da zgrabijo za vrvi in potegnajo zrakoplov k sebi. Ko pa se je »Hindenburg« približal hangarju na 400 m in je zavlil proti stolpu za pristajanje, se je razlegel strašen pok. Iz oboda je udaril ogenj. Očividci pripovedujejo, da je kapitan Pruss najprej dal povelje, naj spustijo vrvi iz zrakoplova. Ko je bilo to storjeno, je zrakoplov izgubil ravnotežje in se močno zamajal. Dotaknil se je nekega trdega predmeta in tedaj je nastala detonacija. V prednjem delu zračne ladje se je vnel ogenj, ki je hipoma objel obod. Vse to se je odigralo v 15 do 20 sekundah.

Vojstvo, ki je bilo pripravljeno, da zgrabi za vrvi, se je v paničnem strahu razbežalo na vse strani. Eksplozije je sledilo še kakšnih pet do šest detonacij. Zrakoplov je začel naglo padati in še preden je treščil na zemljo, so nekateri poskakali na tla.

Tiskovni ataše Zeppelinovih tvornic v Ameriki, opisuje nesrečo takole:

Videl sem, kako sta dve osebi planili skozi neko odprtino iz zrakoplova. V tem trenutku se je zadnji del zračne ladje povzvil proti zemlji z veliko naglico. Nastala je nevarnost, da bo pogazil vse, ki so stali v bližini pod njim. Pobral sem se urno, kolikor so me moglo nesti noge. Ko se mi je zdelo, da sem na varnem, sem se ozrl okrog sebe. Uzl sem tedaj kapitana Lehmana, ki je očividno tudi skočil iz zrakoplova. Bil je hudo ranjen. Taval

je proti meni in neprestano ponavljal: »Tega ne morem razumeti! Naložili so ga takoj v avto in ga odpeljali v bolnišnico.

Neki električar, z imenom Harry Thomas, sporoča o rešitvi nekega člana posadke. Ko je bila gondola še skoro zgorela, je Thomas ugledal v nekem kotu človeško postavko, ki se je z veliko muko premikala sem in tja. Približal se je človeku in je spoznal, da je to neki Hans, ki je bil v Lakehurstu znan že iz prejšnjih poletov »Hindenburga«. Moč je imel zlomljeno nogo in se ni mogel sam rešiti iz goreče gondole. Thomas je ukrenil, da so šli ponj in ga spravili na varno. Nekateri priče tudi pripovedujejo, da se je zrakoplov v zraku prelomil na dva dela.

Dr. Eckener, ki je dolgo let vodil Zeppelinove tvornice v Friedrichshafnu, se je mudil na dan nesreče v Gradcu. Zvečer je bil gost graškega župana, potem je odšel s prijatelji in znanci v hotel, kjer je bil zidane volje. Ponoči okrog dveh je zapel v hotelu telefon in klical dr. Eckenerja. Spročili so mu, kaj se je zgodilo s »Hindenburgom« te ga pozvali takoj v Nemčijo. Telefon je pel neprestano. Dr. Eckener je govoril s Friedrichshafnom, Berlinom in Frankfurtom. V hotelu ni do jutra nihče izvedel vsebine Eckenerjevih pogovorov. Zjutraj ob sedmih je dr. Eckener vstal in ukazal, naj takoj pripravijo avtomobil. Z njim se je odpeljal, potem ko je povzvil zajtrk v hotelski sobi, takoj proti Dunaju, od koder je nadaljeval vožnjo v Berlin. Tam se je pridružil posebni komisiji, ki je odpotovala z ladjo v Ameriko, da na licu mesta preštudira vzrok katastrofe.

London v svečanem okrasju

Izvršene so poslednje priprave za veličastno kronanje

Po londonskih ulicah lepijo ogromne lepake z oficelnim programom kronanja, ki bo 12. maja v starodavni Westminsteri katedrali. Program obsega točen spored ceremonij pri kronanju samem, kakor tudi vrstni red slavnostnega spreveda, ki se bo pričel pomikati točno ob 8.40 izpred praga kraljevega dvora. Na čelu spreveda se bosta vozila v slavnostnih vozilih londonski župan in speaker angleškega parlamenta. Njima bodo sledile kočije članov angleške kraljevske hiše, predstavnikov tujih držav, ministrskega predsednika Baldwin, predstavnikov dominijonov in Indije. Nato se bodo razvrstile kočije kraljeve družine, katerim bo sledila zlata kočija s kraljem Jurijem VI. in kraljico Elizabeto. Ob strani kraljeve kočije bosta jahala vojvoda Gloucesterski in vojvoda Kentški. Za kraljevo kočijo bodo korakali, jездili in se peljali oddelki vseh rodov angleške vojske, kakor tudi nalašč h kronanju poslani odredi vojsk vseh angleških dominijonov in kolonij.

Po obredih kronanja, ki bodo trajali dve uri, se bo slavnostni spreved pričel vračati po glavnih ulicah ob 11.15 v enakem redu proti kraljevemu dvoru, kamor bodo dospeli poslednji oddelki spreveda ob 15.50.

London sam je že skoraj docela pripravljen na bližajoče se svečane dni. Vse tribune so dograjene, postavljeni so tisočeri in tisočeri drogovci za zastave in girlande, ki bodo skoraj zasenčile ulice, kjer se bo pomikal slavnostni

spreved. Zadovoljivo je potekla prva poizkušnja slavnostne povorke, ki je bila 18. aprila ter je omogočila tudi najbednejšim londonskim prebivalcem, da so si lahko ustvarili približno sliko o veličini in pestrosti te prireditve, o kateri bodo govorili po londonskih družinah še dolgo vrsto let. Glede okrasitve londonskih ulic so bile izvršene mere, ki prekašajo vse doslej kdaj storjeno. Tako je bilo postavljeno rekordno število ogromnih jamborov z velikimi grbi z zlatimi angleškimi levci. Na jamborih se bo vila ponosna zastava britskega imperija.

Prav tako bo število sodelujočih čet letos rekordno. Londonske vojašnice so bile daleko premajhne, da bi se mogle nastaniti v njih vse te neštete čete, pripadajoče vsem mogočim rodovom orožja imperijalne vojske. Zaradi tega je zgradilo ministstvo vojske posebno borišče v kensingtonskem parku, ki je dvakrat tako velik kakor sloviti in tudi slovenski javnosti iz številnih angleških romanov znani Hyde-park. V omenjenem parku so doslej taboreli angleške čete že dvakrat, ko se je pokazala potreba koncentracije velikega števila vojaštva v Londonu. Bilo je to v povsem drugih okoliščinah, kakor danes, namreč za časa velikih generalnih stavk 1919 in 1921.

Na dan kronanja je hotelo prirediti Društvo za ohranitev starih angleških običajev tudi po vzoru starih angleških kronanjih proslav posebne veselice za

narod. Veselice naj bi se vršile po velikih londonskih trgih v vseh mestnih okrajih. Na sporedu je bilo tudi pečenje celih volov na ražnju. Vse je bilo pripravljeno in mnogi Londončani so se že veselili na zalogo dišeče pečene govedine. Medtem pa je udarila kakor strela z jasnega protesta brzojavka osrednjega verskega vodstva Indijcev »Santana Dharma Pratinidhi Sabha«, da bi se s pečenjem volov na ražnjih ob tako velikem trenutku, kakor je kronanje angleškega kralja in cesarja Indije kruto žalila verska čustva 200 milijonov indijskih podanikov, ki smatrajo kravo za sveto žival. Angleška vlada je vzela ta protest zelo resno na znanje in je prijateljsko svetovala funkcionarjem »Društva za ohranitev starih angleških navad«, naj se odreče javnemu pečenju volov na ražnju, češ da bodo dobili vrli Londončani svoj rožstif za časa kronanja tudi lahko na manj svečan in starih tradicijam ustrežajoč način.

V Londonu je zavladala posebna modna barva kronanja. Moda se suče v znamenju sinjine, ki so jo posebno osvojile ženske. Moški so se za sedaj zadovoljili s klubki iz modre klubčevine. Po budo za »modro modo« je dala »kraljev« ska modra barva, ki je barva novih uniform angleške vojske, v katerih bodo prvič nastopili angleški vojaki v slavnostnem sprevedu in v špalirju. Vojaki oddelki iz dominijonov in kolonij bodo nastopili v starih (kaki) uniformah.

dv.

Kaj ie z novo cesto na Luče?

Delo je treba nadaljevati v splošno korist dravske banovine

Lučka župnija, lučka občina in ... lučka cesta Marikateri Lučan — ne Lušan — je kratkotalno prešel v časniki članke o gradnji »luške ceste«, misleč si: »To me ne zanima. Nekeje so neke Luče, tam grade cesto. Ko bi le našo hoteli zgraditi!« Zato ne sledimo onim, ki se pripravajo o Logarski dolini, ali je logarska ali logarjeva, temveč bodimo z ljudstvom in Lučani ter govorimo o lučki cesti. S to cesto bi se razdalja od Logarske doline do Ljubljane zmanjšala skoro za 20 km in ni dvoma, da bi se tujski promet v tej najlepši naši gorski dolini dvignil na nesluteno višino.

Konec aprila se je mudila na terenu med Črno — Črničev — Rakom in Lučani banovinska komisija za gradnjo lučke ceste, ki naj bi vezala bivšo Kranjsko s Štajersko, bolj rečeno središče Slovenije preko Kamnika in Raka ter Luč z zgornjo Savinjsko dolino. Komisijo so tvorili g. Likovič, inž. Porenta in Plevnik, dodeljen pa ji je bil še tehnični referent gornjegrajskega sreza. Naloga komisije je bila, da stopi v stik s korporacijami, ki jih ta cesta zanima, v prvi vrsti pa, da se domeni z vsemi lastniki zemljišč, preko katerih bo tekla nova cesta, glede odkupa za gradnjo ceste potrebnega zemljišča. O prihodu komisije na teren sta bila pravočasno obveščena v pošto prihajajoča cestna odbora kamniški in gornjegrajski, občini Kamniška Bistrica in Luče, ter občini Kamnik in Solčava, kateri bosta imeli pač največji dobiček od nove gorske ceste. Z vso cesto pa bo gotovo posebno pridobila občina Solčava, kajti ves promet tujcev bo osredotočen ob severno vzhodje Savinjskih Alp in se bo, vračajoč se, razilil po vsej Savinjski dolini.

Jasno je torej, da bo od dograjene ceste imela dobiček vsa Savinjska dolina in da je delovanje »Poljancev« in onih iz Zadrecje doline proti gradnji lučke ceste naravnost nesmiselno in v škodo interesom splošnosti. Poljanci se silno motijo, ako si mislijo, da jim bodo Kranjci zvožili lučki in solčavski les čez Volovčico in Rako na Kranjsko. Ne, tja tako hudo ne bo, kajti planince rajši potujejo po Lučnici in Savinji navzdol, kakor pa v hrib čez 1029 m visoko sedlo Volovčice Rak. In Zadrecčani bodo s to cesto dobili več obiskovalcev kakor jih imajo sedaj. Saj avtomobilisti, ki bodo obiskovali Logarsko dolino, ne bodo vozili tja in nazaj isto pot; vedno se bodo vračali po drugi poti in v poštveh bo v prvi vrsti prišel Črničev s prelepo gornjegrajsko kotlino.

O prihodu komisije na teren obveščene

občine so pozvale vse lastnike zemljišč, naj podajo svoje izjave glede prodaje sveta za gradnjo ceste. Pozvani so bili tudi sodno zapriseženi čenilci — občinski možje, ki naj odločajo v slučaju, ako bi se komisija ne mogla zrediti z lastniki zemljišč. Na kranjski strani, to je od Črničev preko Kalša do Raka je le malo posestnikov; vsi so zahtevali za svet primerno odškodnino, dasi se je pričakovalo, da bodo uvideli in da bodo z brezplačno oddajo zemlje pripomogli k uresničenju prepotrebne gradnje.

Drugače je bilo na štajerski strani. Občini Lučan in v prvi vrsti njenemu uvidnemu županu se bo moralo priznati dober del zaslug, ako se bo gradnja ceste izvedla. Obveščen o prihodu komisije je župan sklical vse lastnike zemljišč, po katerih bo tekla cesta in jih je pozval, naj ne bodo pretirani v svojih zahtevah, opozarjajoč jih, da je mogoče ravno od njih odvisno, ako se bo cesta sploh dogradila. Imel je popoln uspeh! Razen par lastnikov ter onih malih posestnikov, ki zgube skoro vso zemljo in katerim bodo porušili hiše, so vsi Lučani oddali svet brezplačno! Da so žrtvovali mnogo, naj povedo številke.

Na teritoriju lučke občine od sedla Raka do vasi Luče bo dolžina ceste skoraj 14,5 km. Ako računamo s širino projektorane ceste in z večino hribovitim terenom, potem bo znašala površina nove lučke ceste na lučnem ozemlju okrog 145.000 kvadratnih km. Od tega so Lučani odstopili brezplačno preko 120.000 kvadratnih m. Žrtve posameznih posestnikov so: Občir 18.000 kvadr. m. Selšnik 22.000 kvadr. m. Mlinar 22.500 kv. m. Zagar 2000, Podpečnik 6800, Markovnik 7500, Hribčnik 8000, Tomaževce 4000, Prek 5000 kv. m. Ako vemo, da je v teh hribovitih krajih vsak kosček zemlje zaklad, potem je jasno, kaj so ti preprosti kmetje žrtvovali. Mislili pač niso na sebe, temveč na svoje potomce, zavedajoč se, da bodo z novo cesto prišli v pokrajino boljši časi.

Dne 23. aprila je komisija v lučki občinski pisarni končala svoje delo. Vodja komisije je ugotovil veliko požrtvovalnost Lučanov in je izrazil upanje, da se mora izpolniti več ko polstoletna želja Lučanov, da enkrat pridejo do poštene zveze z Kranjsko in Ljubljano, kamor gravitira gornjegravski kot. V pogovoru s člani komisije smo ugotovili, da bodo znašali stroški za gradnjo ceste s Črničev do Luč okrog 7 milijonov dinarjev, prej več ko manj. Po

lovico stroškov naj bi nosila banovina, ostalo pa bi se razdelilo tako: sreska cestna odbora kamniški in gornjegrajski po 15%, 10% občina Kamnik, 5% občina Luče, občina Kamniška Bistrica 3%, občina Solčava pa 2%. Zalostno je, da sta baje cestna odbora odrekli svoj pristanek na ta predlog, medtem ko so se zastopniki občin v načelu strinjali s predlogom. Priznanje dalekovidnosti v bodočnost zaslužita najbolj gg. župana občine Kamnik in Luče. Kategorično odklanjati svoj pristanek pač ni umestno. Iskati bi treba pot, ki vodijo k cilju. Naj odločujoči čenilci iščejo, da se bodo našla denarna sredstva za gradnjo, občinam pa brezobrestna posojila ter možnost dolgoročnega odplačila. Sodimo, da se bo dalo tudi državo zainteresirati in doseči njeno pomoč.

Gg. člani komisije, ki so videli, kje bo tekla cesta, ki so spoznali svet in ljudi in so motrili boj našega človeka za borni vsakdanji kruh ter so mogli oceniti požrtvovalnost naših ljudi, bodo gotovo podali na pristojnem mestu tako temeljito poročilo, da se bo nemudoma nadaljevalo tam, kjer se je prenehalo jeseni. Upamo, da bo to poročilo pripomoglo, da se začne z gradnjo ceste tudi na lučki strani. Mi neva čas zaslužka naših kočarjev pri spavljanju lesa. Grozi brezposelnost! Pri gradnji ceste bi si naš človek zaslužil svoj boren kosček kruha. Naj se tudi upošteva dejstvo, ki ga je prav umestno navedel lučki župan, da bi bil vsak kilometer dograjene ceste na lučki strani aktiven, kajti dolina Lučnice in njenih pobočij je do farnke podružnice Sv. Antona v Podvolovčici prav gosto naseljena in naš kmet je navezan na kolovoz, ki se nahaja v skrajno zanemarjenem stanju, ob deževnem vremenu pa je skoraj neprehoden in neuporabljiv. Prepričani smo, da je banovinska komisija v svojem poročilu do dejstva posebno poudarila. Naj blagovolji g. ban upoštevati požrtvovalnost Lučanov, naj uvidi potrebo nadaljevanja del na kranjski strani in da nalog za pričetek gradnje na lučki strani ter s tem pomore do borgega zasluga ljudstvu na obeh straneh kranjskega Raka, središče Slovenije pa naj da možnost za lahkoten in cenen obisk naših Savinjskih planin in biser naša zemlje — Logarske doline.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Kraljestvo mode

Iz starega novo

Vaako leto izpremeni moda svoj obraz... Stare obleke ne odgovarjajo več novi liniji, postanejo »nemoderne«. Vendar pa izpremembe od leta do leta niso tako znane, da ne bi bilo možno uporabiti lanskih oblik, če jih primerno predrugačimo.

Že prvi pogled na priloženo skico nam pokaže, kje se letošnja moda bistveno razlikuje od lanske in katere momente moramo predvsem upoštevati pri moderniziranju starih oblik: skrajšati je treba krila, zmanjšati obseg rokavov, poravnati zvončasta krilca jopic, odrezati dolge tunike... Tudi široki pasovi so prišli iz mode, velike pentlje pa so se umaknile drobnejšim garnituram. Najmanj so se iz-

premenili še kostumi: če malo poenostavimo jopico in si nabavimo k lanskemu krilu še karirasto krilo za sport in plisan, kontrastno krilo za popoldne — ustvarimo iz enega starega kar tri nove

MANUFATURA
MODNE
IKANINE Souvan

kostume! Tudi lansko večerno obleko lahko izpremenimo z malenkostnimi sredstvi — k gladki, ozki obleki si namreč omissimo bogato zvončast »piasec« iz prozornega tvoriva, to je iz organdija, tila ali cenenih šipk in tako dobimo namah večerno obleko, ki odgovarja zadnji modi.

Že lani so bile v modi k temnejšim oblekam svetle, kratke jopice. Toda te jopice so imele bogato zvončasta krilca in široko nabrane rokave. Takšne jopice letos ne moremo več nositi, ker zahteva moda vse enostavnejšo obliko. Pogledati je treba torej krilca, da se tesno oprime bokov, popravila pa so potrebni tudi rokavi, ki so letos ozki in le ob ramenih visoko nabrani. Tudi v šal zavezan ovratnik stare jopice se mora umakniti ozkim, zaokroženim reverjem. Namesto z enim gum-

Kdor mnogo sedi

trpi večkrat radi neredne stolice. Dobro odvajalno sredstvo je DARMOL, le dobrega okusa in deluje brez bolečin. Vzemite zato tudi Vi DARMOL.

bom zapremo novo jopico z nizom malih, okroglih gumbkov iz blaga, ki se ujemajo z drobnimi zankami. Krila ne izpremenimo, le za dobro ped mora biti krajša. Na levi strani naše skice najdete stari model (1936) poleg novega (1937).

Saj se še spominjate, kakšno priljubljenost so lani uživale dolge, zvončaste tunike. Tu so bile obleke s tunikami, jopice v obliki tunik — vse se je vrtele okoli tunike. Letos pa je moda tuniko popolnoma zavrgla. Kako bo jeseni, še ne vemo, le to je gotovo, da je poleti ne bomo nosile. Kaj torej napravimo z lanskimi tunikami? Uporabimo jo lahko za kratko, ozko jopico, ki se bo izvršno podala k črnemu krilu, iz ostanka blaga pa ukrojimo letos tako moden telovnik in novi »komplet« bo dovršeno eleganten. Če je bila tunika iz imprimeja, opremimo novo telovnik z enobarvno, zavojljano pentljo, ki nekako pomirjujoče vpliva k živopisnem vzorcu svil (obe skici v sredini slike).

Tudi pri lanskim obleki je treba predvsem misliti na rokave, če jo hočemo pravilno

modernizirati. Iz dolgih, bogatih rokavov napravimo poldolge, ozke rokavčke, ki jih le na ramenih zračno nabavimo in podolžimo. Široki, lakasti pas zamenjamo z ozkim pasom iz črne svile ali čirja, ki ga postrani zavezemo v drobno pentljo. Odstranimo tudi veliko pentljo iz imprimeja obleke in široko progo, zapeto z velikimi gumbi. Namesto pentlje osveži obleko ljubka garnitura iz belega muslina, na sredi pripeta z malo, črno pentljo. Tudi mali, okrogli gumbki, ki po sredi zapenjajo obleke, so prevečeni z isto črno svilo, ki je rabila za pas in za pentljo. Iz krilca pod pasom napravimo dva nekoliko štrleča žepa, ki imata zanimivo peterokotno obliko (obe skici v spodnjem, desnem kotu slike).

In zaključek: nova moda je bolj preprosta, bolj kratka, ima več zabavnih podrobnosti, kakor pa lanska. Je zatorej tudi bolj mladostna in to je tisto, kar najbolj ugaja vsem ženam, ki so že prekoračile dobo dvajsetih let. Te so pa na svetu v večini.

Zdravniška posvetovalnica

M. K. 37. Kolikor morem sšepati iz dopisa, imate skoro gotovo takzv. luska-vico. Priporočam vam bi mastne kreme za kožo, nikakor pa ne smete uporabljati spirita, ki kožo samo še bolj osuši. Hrana naj bo pretežno rastlinska. Pazite tudi na redno prebavo.

P. F. Maribor: Mena traja različno dolgo. Neugodne pojave, ki spremljajo to dobo, naval krvi v glavo, razdražljivost itd. prenašajo razne žene različno. Neposredne nevarnosti za zdravje, odnosno življenje ni. Priporočam lahko hrano, dosti gibanja in skrb za redno prebavo. Ako bi vam šla stvar le preveč na živce, pojdite k vašemu zdravniku da vam predpiše potrebna pomirjevalna sredstva.

Anita Z. Potreben bi bil predvsem zdravniški pregled, ki naj odloči, dali pride kozmetična operacija sploh v poštev, ali ne. Tovrstne operacije, ki spadajo seveda v stroko kirurga, so seveda možne tudi v Ljubljani. Zdravljenje bi trajalo približno 10 dni. Potrebno pa je po operaciji, da nosite še dalj časa primeren pas, da se obdrži oblika. Rezultati so v splošnem dobri in trajni. Glede ostalega se morate osebno dogovoriti z zdravnikom.

J. T. Lj.: Vse vaše težave izvirajo po mojem mnenju vsled rane na dvajsetniku, v čemer me zlasti potrjuje dejstvo, da imate bolečine ponoči, odnosno na tešče. Vsled tega imate verjetno tudi povešen, odnosno razširjen želodec. Momentano pride v poštev samo zdravljenje z dieto, ki jo itak poznate, odnosno, da poskusite še z injekcijami, ki ste jih dobivali doslej. Drugo zdravljenje tu ne pride v poštev, zlasti ker sumite, da ste noseči. Ako bi se vam pa stanje vkljub dieti in ostalemu zdravljenju poslabšalo, ko bi postale bolečine tako hude, da jih ne bi mogli prenašati, ako bi bruhal, bi bilo treba eventuelno misliti na operacijo.

N. K. Celje: Mislim, da je ravno vaša sloka postava, odnosno dejstvo, da ste preveč suhi krivo, da imate gube. Vpoštev pride tudi malomarna drža glave in vratu, vsled česar se pojavijo gube. Kontrolirajte sami sebe pred ogledalom. Ako to ni vzrok, bo vzrok prvo. V tem slučaju pa se morate seveda zrediti.

A. P.: Utegnete imeti prav, ako mislite, da bi bila ozeblina vzrok tej rdečici. Priporočam vam izmenične tople in mrzle obkladke in lahko masazo. Ako bi postala rdečica trajna, pojdite k zdravniku, ker bi bilo to tudi lahko začetek kožne jetike, ki zahteva seveda posebnega zdravljenja.

Marija: Gornji odgovor velja tudi za vas.

A. B.: Brez zdravniške preiskave je nemogoče svetovati. Lahko je vzrok slabokrvnost, vnetje, spolna bolezen, kar zahteva vsako zase posebnega zdravljenja.

Ista: Priporočam gosto domačo hrano (črn kruh, zelje, fižol, mnogo soljiva) in obenem mnogo izdatnega gibanja. Vsa stvar izgleda pri vas bolj živčnega izvora.

Ista: Vprašanje spada bolj v privatno

Radenska priročna mineralna voda

Vsakemu ni mogoče iti v kopališče

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO

z rdečimi srci!

cvetiči sadovnjak, toplo sonce, neizbrisni pogled na mojo izvoljenko — Vse to je bilo lepše od žark, krasnejše od cvetočega drevja, bolj zažarilo od sonca. In najin zajtrk tete-tete! Sama sva uživala ta blažen dan in rajsko noč!

Nimam besed, da bi mogel izraziti srečo, ki me je navdala z blaženostjo. Moja vročična glava je prazna. Sreča mi igra božanstveno simfonijo. Idol, katerega obožujem, poljubljam od glave do nog!

Dragica!

Ta dan, ki sem ga preživel brez Tebe, se mi zdi kakor cela večnost. Ure mojega življenja so komaj minute Tvojeja bitja... Samota mi prinaša smrt. Življenje zame je samo v Tvojem naročju. Pričakujem Te, želim si Te, ljubim Te...

Ljubljena!

Pred tretjo popoldne ne morem priti na sestanek. Računaj, prosim, z eno uro zamude. Oh, ta nesrečna ura — zdi se mi kakor sto let zamujene sreče!

Ljubi Te

Tvoj Jacques.

Predraga!

Strahno se bom zakasnil. Ne morem namreč izostati od predstave mojega dela. In ne bom se mogel potolažiti, ker mi bo ostalo samo tako malo časa za Tebe.

Tisoč poljubov pošilja

Jacques.

ordinacijo. Pojdite k zdravniku, do katerega imate zaupanje in se pogovorite z njim.

Ista: Dajte preiskati otroka, da li nima povečanih mandljev, odnosno glis. V ostalem priporočam čaj ali pa valerijansko tinkturo.

ŠAH

Na turnirju v Pragi je bilo stanje po 7. kolu: Keres 7, Ellisases 5½, Zinner 4 (1), Gilg, Hromadka, Pelikan 4, Foltys, dr. Trifunović 3½ (1), Opočensky 2½, Dobias, Prokop 1, gđc. Grafova 0 — Keres je torej dobil vseh 7 partij med drugimi s Foltysom, Hromadko in dr. Trifunovićem. Foltys mu je dal izredno slab odpor. V francoski partiji je kot beli že kmalu po otvoritvi zašel v izgubljeno pozicijo. Najtežje delo je imel Keres z našim mojstrom dr. Trifunovićem, ki je v indijski partiji imel nekaj časa menda izgleda celo na zmago. Trifunović je trenutno nekoliko zaostal. Porazil je sicer v 4. in 5. kolu Dobiasa in Prokopa, v 3. kolu pa je izgubil proti Zinnerju. V 7. proti Keresu. Prekinjeno partijo s Foltysom bo najbrž remizirala.

Keres bo po turnirju v Pragi absolviraj manjšo turnejo simultank po Čehoslovaki, nato pa se udeležil malega teoretičnega turnirja na Dunaju, na katerem bo skupno s Spielmannom, prof. Beckerjem in dr. Weilom preizkušal takozvano Dörjevo obrambo (1) d2—d4, Sg8—f6, 2. Sg1—f3, Sf6—e4). Ta otvoritev je sicer gotovo zelo dvomljive vrednosti, toda njen iznajditelj, dunajski mojster baron Dörj, je dal na razpolago sredstva, da se odigra s temi predpisanimi potezami cel turnir!

O binkošti se bo vršila dvokrožna meddržavna tekma na deseti deskah med Anglijo in Holandsko. Za Holandsko bo igral na prvi deski sam dr. Euwe.

Za veliki mednarodni turnir, ki se bo v juniju in juliju vršil v letskem kopališču Kemer pri Rigi, je napovedana sledeča lista udeležencev: dr. Aljehin, Flohr, Fine, Keres, Maroczy, Mikenas, Richter, Stahlberg, dr. Tartakover, Bök, Winter in 4 letski mojstri. Odpovedal je udeležbo Botvinnik.

V juniju se bo vršil na Semmeringu revalni match za prvenstvo Avstrije med Fliskasesom in Spielmannom. Istočasno se bosta tam spoprijeli gđc. Mentikova in Grafova za damsko svetovno prvenstvo.

Na turnirju za prvenstvo sovjetske Rusije v Tiflisu sta po 9. kolu vodila Judovič in Löwenfisch s 6½ točkami. Ljien-thal je že zopet zaostal na enem zadnjih mest. S turnirja je naslednja izredno napeta kombinacijska partija.

Francoska obramba.

Beli: P a n o v. Črni: Judovič.

1. e2—e4 e7—e6
2. d2—d4 d7—d5
3. Sbl—c3 Sg8—f6
4. Lc1—g5 Lf8—e7
5. e4—e5

Stara ostra poteza, ki pa je zadnje čase prišla že precej iz mode. Nemški vrhak Richter igra tu stalno 5. Lf6; Lf6; 6. e5, Le7, 7. Dg4 z dvoreznim napadom. Foltys je poskusil sedaj proti Keresu v Pragi celo 5. Lf6; Lf6; 6. Sf3, pa je prišel po 0—0. 7. Ld3, c5! kmalu v slabšo pozicijo.

6. h2—h4 Sf6—d7

Takozvani dr. Aljehinov napad v francoski partiji, ki pa tudi ni več mnogo v rabi. Navadno igrajo tu 6. Le7: De7; 7. Dg4 ali 7. f4.

Z 9 leti: imajo v svojem žepu žepni nož, pet frnikol, šest mareličnih jader, umazan žepni robec, kos čokolade, seznam zmagovalcev v mednarodnih plavalnih tekmah, od kar se te vršijo, staro kinematografsko vstopnico, kovanec za 25 par.

Z 19 leti: žepni glavnik, bankovec za 100 Din, pipo, niklast prižgalnik, fotografijo Mae West, llistno pismence s podpisom »Tvoja Mila«, rožnato pismence s podpisom »Tvoja Tanja«, vpisno potrdilo vseučilišča, blok z vzornimi listki, abonentski blok za kosila, srečno državne loterije, ki ni bila izrečena, a potrdilo s smučarskega tečaja.

Z 29 leti: bankovec za 500 Din, dva bankovca po 100 Din, sliko žene z obema otrokoma, potrdilo o plačani najemnini, kakršno koli sporočilo (za katero je moral prejemnik plačati porto sam), volilni listek, šoferski list, zavitek dobrih cigaret, zlat prižgalnik z inicialkami, člansko izkaznico svoje stran-

9. Gizela!

Pierre Durand, moj prijatelj iz mladih let, o katerem sem ti večkrat pripovedoval, pride danes k meni v obiske. Ker bo ostal le kratak čas, ga ne morem pustiti samega. Užaljen zaradi tega, Te objema Jacques.

10. Gizela!

Ne verjamem, da bi si danes mogel utrgati kakšno uro časa. Človek ima pač dolžnosti, ki se jim ne more odtegniti. Na zalost moram to vedno ponavljati. Prosim Te, bodi nekoliko bolj zdržna. Jaz storim vse, kar je v moji moči, kljub temu pa ne morem vedno preprečiti nesporazumov. Prosim Te, upoštevaj to v celoti!

Prosim Te nujno, da o tem malo razmisliš!

Srečno Te pozdravlja

Le Monestier.

Draga prijateljica!

Nemogoče mi je, obiskati Vas v nekaj dneh. Klical Vas bom telefonično.

S prijateljskimi pozdravi

Jacques Le Monestier.

12. Milostiva!

Gospod Le Monestier, ki je moral nena-doma odpotovati, mi je naročil, naj ga pri Vas opravičim.

Prosim Vas, milostiva gospe, da sprejmete izraze mojega odličnega spoštovanja!

Za gospoda Le Monestierja njegova tajnica.

6. To potezo je smatrala teorija radi sledečega odgovora belega za popolnoma ovrženo. Partija pa pokaže, da stvar ni tako enostavna ter da morda varianta da celo črnemu prednost. — Običajna nadaljevanja doslej so bila h6 ali c5, med tem ko je Lg5; 7. hg5; Dg5: izrazilo slabo za črno, ker dobi bel prevelik naskok v razvoju.

7. Lf1—d3(!)

Črno kraljevo krilo je oslabiljeno, pa beli seveda takoj poskusi z napadom, čeprav za ceno figure. Kakor je lahko razvidno, črni ne sme igrati sedaj g5; 8. Dh5+, Kf8 (ali g6, 9. Lg6+; hg6; 10. Dh8); 9. Th3; g4 10. Dg4; in črni je izgubljen (na pr. Sb6, 11. Tg3).

7. c7—c5!

Novost. Črni se ne ustraši napada ter hlaodnokrvno napade bele kmete v središču: d4 in e5.

8. Dd1—h5+ Ke8—f8

9. Sc8:d5?!

Beli hoče igrati črnega nasilno »ovrečje«, pa pri tem nasede. Mirnejše in najbrž tudi boljše nadaljevanje je bilo 9. ef6; Sf6; 10. Lf6; Lf6; 11. dc5; Da5, 12. Sg2, d4, 13. b4, Db4; 14. Tb1, Da5, 15. Tb5 ter Se4.

9. f6:g5

Dvomljivo za črnega bi bilo ed5; 10. e6, De8, 11. De8+; Ke8; 12. ed7+.

10. Th1—h3

Napad belega izgleda še vedno zelo nevarno.

10. — g5—g4!

11. Sd5—f4

Na 11. Dg4; ed5; 12. Tf3+ bi dal črni eno figuro nazaj, napad belega pa bi bil obbit. Sedaj pa grozi Se6+ ter Sg6+.

11. — Sd7:e5

Edino.

12. d4:e5.

Belemu ne preostaja drugega kakor da dosledno žrtvuje še trdnjavo za napad. Res vodi ta žrtvev do nepreglednih komplikacij.

12. — g4:h3

Najbolje je bilo menda 13. 0—0—0, h2.

14. Sf3 in beli ima za trdnjavo veliko razvojno prednost z močnim napadom. Izredno komplicirana igra bi nastala po 13. Sg6+.

Judovič je nameraval igrati nato hg6; 14. Dh8+; Kf7, 15. Dh7, Dd3!; 16. cd3; h2, 17. 0—0—0, h2, 18. Sf3, Dg2; 19. Tg1, Df3; in črni dobi, ker njegov kralj preko f8 in e8 zbeži na varno.

13. — Th8:h7

Seveda izsiljeno. Pa saj si črni postav za to novo damo!

14. Dh5:h7 h3—h2

15. Ke1—e2 h2—h1

16. Sf4—g6+ Kf8—f7

17. Sg6—h8+ Dd8:h8

Šlo je morda tudi Ke8, 18. Dg6+, Kd7, 19. Td1+, Kc7, črni pa se raje »zadovolji« z dvema figurama več. Mora pa kljub temu še dobro paziti, da ne dopusti remija.

18. Dh7:h8 Sb8—c6

19. Dh8—h5+ Kf7—g8

20. Sg1—h3 Dh1:g2!

Po Dal! bi držal beli res še remis:

21. De8+, 22. Sg5, Se5; 23. Dh5 in črni mora radi grožnje mata igrati Le7, na kar sledi zopet De8+.

21. Dh5—e8+ Le7—f8

22. Sh3—g5 Sc6—e5

Sedaj ima na 23. Dh5 črni obrambo Dg4+.

Partija je s tem odločena.

23. e2—c4 Dg2—g4+

24. Ke2—f1 Dg4:c4+

25. Kf1—g1 Dg4—g4+

26. Kgl—f1 Le8—d7!

beli se vda, saj na 27. Da8: pride Lb5+.

27. Ke1, De2 mat. Vasja Pire.

Kaj nosijo v žepu...

Kaj nosijo moški v svojih žepih, je zanimalo pariški večernik »Paris Soir« in po temeljitih premislekih, je dal naslednji odgovor:

Z 9 leti: imajo v svojem žepu žepni nož, pet frnikol, šest mareličnih jader, umazan žepni robec, kos čokolade, seznam zmagovalcev v mednarodnih plavalnih tekmah, od kar se te vršijo, staro kinematografsko vstopnico, kovanec za 25 par.

Z 19 leti: žepni glavnik, bankovec za 100 Din, pipo, niklast prižgalnik, fotografijo Mae West, llistno pismence s podpisom »Tvoja Mila«, rožnato pismence s podpisom »Tvoja Tanja«, vpisno potrdilo vseučilišča, blok z vzornimi listki, abonentski blok za kosila, srečno državne loterije, ki ni bila izrečena, a potrdilo s smučarskega tečaja.

Z 29 leti: bankovec za 500 Din, dva bankovca po 100 Din, sliko žene z obema otrokoma, potrdilo o plačani najemnini, kakršno koli sporočilo (za katero je moral prejemnik plačati porto sam), volilni listek, šoferski list, zavitek dobrih cigaret, zlat prižgalnik z inicialkami, člansko izkaznico svoje stran-

ke, seznam favoritov, ki bodo nastopili na bližnji olimpiadi z opazkami s svinčnikom.

Z 39 leti:

izdaten šop ključev, pet bankovcev po 1000 Din, pripetih z bučico, skoraj izčrpano čekovno knjižico, profesorjevo poročilo o napredovanju otrok v šoli (ocene so negativne), reklamo za lasno vodo, zavitek denikotiziranih cigaret, platinski prižgalnik, zavitek ne posebno dobrih akci.

Z 49 leti: zlato dozo za cigarete s posvetilom vseh nameščencev: »Našemu ljubemu ravnatelju, zavitek bankovcev po 1000 Din, ki jih drži skupaj gumast obroč, dve čekovni knjižici dveh različnih bank, fotografijo sina v polni »opremi«, fotografijo hčere in njenega zaročenca pri tenisu, naočnike, člansko izkaznico društva industrijev, hišni ključ, ključ blaginje, ključ diskretnega, malega apartamenta v samotni ulici.

Z 59 leti: žepni robec, dvoje naočnikov, ene za cesto, druge za čitanje, pet fotografij vnučkov, skatlico tablet za jetra, oficialno pismo, ki sporoča, da se ga bodo pri naslednjem podeljevanju naslovov v trgovinskem ministrstvu spomnili, odvetnikovo pismo, da je mlada oseba sprejela ček za 50.000 Din kot plačilo za svoje zahteve in da je zapustila mesto, pismo milostive iz zimskega sportnega kraja, da je pri smučanju shujšala za tri kilograme in pri bridgeu izgubila 7000 Din ter da čaka brzojavnega nakazila denarja.

Z nekoliko spremembami in tu in tam s skromnejšimi obsegi velja ta žepna vsebina za moške povsod na svetu.

Varčna žena

Angleška zakonca Burfittova sta živel mnogo desetletij v najlepši medsebojni slozi. Zakon je bil že od prvega dne srečen in zato je umrla, da je bil Burfitt vso iz sebe, ko mu je žena pred nedavnim umrla.

Nekega dne je urejeval Sgletu; moč za zapuščino svoje žene in je pri tem našel skrinjico. Ker je bila zaprta in brez ključa, je dal odpreti po ključavničarju. V svoje presenečenje je našel v njej potem 400 funtov v bankovcih in 500 funtov s srebrn. Razen tega je bilo v skrinjici pismo, s katerim je pokojnica sporočala možu, da je hranila ta denar zanj, ker je žutila, da bo prej umrla. Začela je s štedenjem že prvi dan zakona, da bi mož v starosti ne trpel pomanjkanja. In res je Burfitt upokojelemu uradniku ta denar prav prišel, ker živi v zelo skromnih razmerah.

Točno plačlj. »Jutro« naročnino Varuj svojem zavarovalnino

C. King Sisco:

Roman v pismih

Skladatelj g. Jacques Le Monestier ge. Gizeli Vernierovi:

1. Milostiva!

Ko sem Vas včeraj srečal pri najini prijateljici ge. Bourdineji, kjer ste bili, ste napravili name nepopisen vtis. . . . Še vedno sem pod vtisom Vašega petja, ki me je očaralo. . . . Ali ne bi hoteli nastopiti na prihodnjem dobrodelnem koncertu, ki bo 22. t. m., z nekaterimi mojimi pesmimi? Nestrpnno pričakujem Vašega odgovora. Prosim Vas, blagovolite sprejeti izraze mojega najiskrenejšega občudovanja.

Vdani

Jacques Le Monestier, komponist.

2. Pričakujem Vas, kakor s

Bivši angleški kralj pri svoji nevesti

Windsorski vojvoda na graščini Candè — Priprave za poroko z go. Warfieldovo

Na levi: Ženin je stopil v Verneuilu l'Etang z vlaka — V sredi — Ga. Simpson-Warfieldova pri oknu — Na desni: Na terasi graščine Candè. — Od leve na desno: ga. Simpson-Warfieldova, Windsorski vojvoda in njuni prijatelji

Mladost v retorti

Umetnost kemije je prekosila naravo — Mojstrsko odkritje prof. Ružičke v Curihu

Prof. Stejnach je bil odkril važno ulogo, ki jo imajo spolni hormoni za razvoj spolnih značilnosti in tudi za mladostno svežost vsega organizma.

Izdelal je postopke, s katerimi je mogoče dokazati vplive teh hormonov.

Delo tega učenjaka je izkoristila kemija, da je lahko dospela do važnih uspehov. Šlo je najprej za to, da se razjasni vprašanje, kaj so prav za prav hormoni

v kemičnem pogledu. Na podlagi tega bi bilo potem mogoče te hormone izdelati na umeten način. Kemika Butenandt in Schöller sta po velikih naporih končno dognala, kako se razporejajo poedini

atomi v molekulu

da ustvarijo ženski spolni hormon. Toda moški hormon, ki se v svoji zgradbi le malo razlikuje od ženskega, je trdovratno kljuboval vsem naporom. Na noben način niso mogli dolgo časa dognati

skrivnosti mladostne sile

v njegovem molekulu, čeprav so ji prihajali bližje in bližje.

Tedaj je curiški kemik, naš rojak prof. dr. L. Ružička, poskusil drugo pot. Postavil si je za nalogo, da bo toliko časa eksperimentalno okrog znanih temeljnih

prvini moškega hormona

dokler ne bo sam zgradil njegov molekulu. Potem ne bi bilo več težko povedati, kakšna je njegova formula. To ni bilo lahko početje. Zadoščalo je, da je en sam atom prišel na nepravno mesto molekula, in že je učenjak zgrešil

mladostni eliksir

Nazadnje, po nešteti poskusi pa mu je le uspelo, da je izdelal tudi moški hormon v retorti. Da je istoveten z naravnim hormonom, so dokazali nadaljnji poskusi. Prav kakor pri uporabi naravnega hormona so dobili

kopuni petelinjaj greben

Umetni hormon se je izkazal v mnogih

ozirih celo za učinkovitejšega od naravnega. Ker je že bil sredi eksperimentiranja, je še tu dodal hormonskemu molekulu kakšen atom, tam je drug atom prestavil z njegovega mesta in je prišel tako do cele vrste novih spojin, ki so bile hormonsko učinkovite in ki so v svojem učinku naravnemu hormonu celo prekašale

Umetnost kemije je tako presegla samo naravo. Ti umetni hormoni so se izkazali v polni meri tudi v praksi. Zdravniki jih uporabljajo za odpravo funkcionalnih motenj pri moških in za podobne namene. Samo ene stvari ne zmorejo ti hormoni sami zase:

pomlajevati

Če hočemo, da bi imeli ta učinek, da bi ves organizem reaktivirali, pa zadoščuje, kakor so odkrili v zadnjem času v laboratoriju prof. Stejnacha, da se jim doda še nekaj ženskega hormona. Naravni hormon v moškem sestoji pač iz moških in ženskih učinkovitih snovi. To je znatno spoznanje, ki je bilo mogoče samo zavoljo kemičnega mojstrskega dela prof. Ružičke.

Roman „Črno srce“

Mlada švicarka pustolovi z ljubeznijo

»Črno srce« bi se moral imenovati roman, ki ni bil nikoli napisan, a je svoji avtorici, 25-letnemu dekletu, ki se je morala te dni zagovarjati pred hamburškimi sodniki, vendarle prinesel že znatni »honorar« 5000 nemških mark.

Dekle je bila iz ugledne švicarske družine, a je zbežala z doma, kjer razmere niso bile posebno vzorne. Prišla je v Monakovo, potem ko je presedela tri mesece v ječi, ker je bila dva mlada, lahkoverna gospoda olajšala za listniti. V bavarski prestolnici se je pojavila pod imenom »Mariška Riebra« v nekem elegantnem baru in tu se je začela tragikomedijska.

Vanjo se je do ušes zaljubil mlad gospod iz Hamburga in se z njo tudi zaročil. Zнала se mu je približati na prijazen način kot »študentka žurnalistike«. Pripovedovala mu je vsakovrstne stvari o velikih dediščinah, ki jih pričakuje, in posebno o knežjem honorarju, ki ga bo prejela v bližnjem času od nekake berlinskega založništva za roman, ki ga je napisala in ki se imenuje »Črno srce«. Kot tukaj bi potrebovala seveda 1500 mark za kavčijo, zato prosi svojega zaročenca, da bi ji ta denar proti poznejši povrnitvi, posodil. To se je takoj zgodilo.

Ko se je zaročenec vrnil v Hamburg, je prejel nekake dne iz Monakova pisemca, ki mu je nežno sporočalo, da jo hoče rje oče prisiliti, naj se poroči z nekim starejšim moškim. To je odklonila, zato pa ji je oče zavrgel in je brez vseh sredstev na cesti. Zaročenec je razumel in je poslal dekletu zopet denarja. To se je pa zgodilo potem še večkrat. Švicarka je znala tako lepo prositi... Seveda je Mariška, črno srce, s tem denarjem živela v Monakovem kakor knežinja in pri tem njenem življenju so igrali nekateri drugi mladi gospodje prijetno ulogo.

Nekega dne pa je mladega Hamburgčana minilo potrpljenje. Brzjavil ji je, da se odpoveduje nadaljnji »ljubeznici« z njo in naj mu vrne denar. Za tem denarjem, ki se ga je bilo nabralo za 5000 mark, pa, žal, ni bilo nobenega sledu več in takoj je prišla pustolovka »Mariška« pred sodnike, ki so jo zašili za šest mesecev.

Modri diamant

Iz zgodovine edinstvenega žlahtnega kamna — Dragulj s sto niansami — Mednarodni tatovi oprezujejo za plenom

Ta čas imajo v Londonu moder diamant, ki je velikanse vrednosti. Strokovnjaki pravijo o njem, da je vreden 700 do 150.000 funtov šterlingov. Te vsote tudi za moder diamant niso majhne.

Veledraguljarji pravijo, da je ta kamen eden najlepših, kar so jih kdaj poznali. Poskusili so dognati njegovo zgodovino, pa brez uspeha. Domnevajo, da izvira iz kakšne indijske zbirke. To, da so ga spravili sedaj na londonski trg, je zbudilo ogromno pozornost. Lloydova zavarovalna trdila je prevzela zanj jamstvo s 750 podpisov, med katerimi so tudi podpisali lorda Illingwortha, lorda Beattyja in lorda Ronaldshawa. Njegova teža ni tako velika kakor teža Velikega mogula ali Orlova, toda njegova barva je edinstvena. Zdi se, da so ga nekaj časa imeli vdelanega v prstan. Debel je skoraj 2 cm. Odseva sto različnih odtenkov modrega in žari ob najmanjši kretnji kakor kaleidoskop. Nenavadna lepota njegove modrine mu daje posebno vrednost. Eden najbolj znanih londonskih strokovnjakov, Stanley Philipps, ki je ta diamant pregledal, pravi o njem:

»Ta kamen je najlepši, kar sem jih kdaj videl, a pet in dvajset let se nisem bavil z ničemer drugim nego z dragulji. Mineralogi, ki so ga videli, so istega mnenja kakor jaz. Če bi bil bel namesto moder, bi

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

bila njegova vrednost kvečjemu tretjino tolikšna. Na žalost se ta kamen ne da razstaviti, kakor bi si vsi mi želeli, tako rekoč iz umetniškega vzhičenja nad tem mojstrskim delom narave. Toda preveč je ljudi, ki bi ga radi imeli, ne da bi zanj kaj plačali. Imel sem ta kamen komaj dve uri v svoji trgovini, ko je že vstopil neki možakar, ki je bil preoblečen v nedolžno kupca in je dejal, da bi si rad ogledal prstane. Spoznal sem ga takoj: bil je mednarodni tat draguljev, ki ga iščejo povsod. Šlučajno je bil poleg mene eden izmed detektivov, ki modri zaklad podnevi in ponoči stražijo. Dejal sem mu eno samo besedo, ime lopova, ki je bil vstopil, nato se je detektiv obrnil. Tat je policista takoj spoznal in je v največji naglici ostavil trgovino. Do danes mi je neumljivo od kod je mogel moč zvedeti, da so diamant za kratek čas prinesli v mojo trgovino. Toda sedaj še bolj ostro pazijo in kraj kamor so shranili diamant, je znan samo šefom Scotland Yarda in njegovim stražnikom.

Hubertus mila, res domače, slovensko milo!

A NEKDOTA

Igralka Anna Schrammova je imela ob začetku svoje kariere na braunschweiskem dvornem gledališču slabe izkušnje s kritiki. Nekega dne ji je povedala tovarišica, da je neki posebno zlobni kritik nenadno umrl. »Pravijo, da se je zastrupil«, je pripomnila.

»To je mogoče«, je dejala Schrammova. »Gotovo se je ugriznil v jezik«.

VSAK DAN ENA

„Kaj pa se je zgodilo?“ „Naša služkinja je zadelala milijonski dobitki!“ („Ric et Rac“)

Čarovniški proces v 20. stoletju

Nenavaden proces v zamorski vasi v Afriki

Angleški listi poročajo o nenavadnem procesu v zamorski vasi Seroveju v južnoafriški deželi Bečuani. Že prizorišče razprave je napravljal nenavaden vtis. Pod prostim nebom, to se pravi pod ogromnimi pragozdnimi velikani je sedel okrožni komisar ob mizi, ki je bila pokrita z državno zastavo. Obleden je bil v belo uniformo z raznimi redi, imel je opasano sabljo, na glavi pa čelado s pisano perjanico. Obdajali so ga spoštljivo zamorski poglavarji v svoji fantastični noši. Vsem na čelu je bil sloviti Čekedi, mož, ki je poveljeval tisočim črnih vojščakov in ki se je bil pred kratkim spri z angleško vlado.

Takrat se je bilo javno mnenje v vsem imperiju razdelilo v dva tabora. Eden teh dveh taborov je dal zamorskemu poglavarju prav, da je ukazal nekakega belega pustolovca, ki se je bil pregrešil na prostaki način, na svojem ozemlju izbatnati. To je bilo l. 1933. Nekoliko mesecev pozneje je vojaški poveljnik v Portu Natalu, admiral Edward Evans, prišel z oboroženo ekspedicijo v Čekedijovo ozemlje, kjer je stvar preiskoval. Čekedi mu je dokazal, da ima staro pogodbeno pravico postopati tako, kakor je postopal v primeru tistega belokoznega pustolovca, navzlic temu ga je sir Evan prisilil, da se je odpovedal svojemu prestolu. Nekaj pozneje pa so ga Angleži spet ustoličili.

Sedaj je dal ta Čekedi angleškem obla-

stem spet nekaj opravka. Obtožen je bil svoje ženo, 27-letno, tudi za evropske pojme mično zamorco po imenu Bagakameci, da ga je hotela iz ljubeznivosti zača-

rat, ko jo je zapustil zavoljo druge ženske, obdovale princese Semane. V obtožbi je bilo izrečno poudarjeno, da je bila ljubosumna žena, kakor Čekedi sam, vzgojena pri misijonarjih in da se je bila poročila po krščanskem obredu. Navzlic temu se je v sili zatekla brez pomisleka k domačim poganskim čarovnikom in žrecem, ki imajo še vedno ogromen vpliv na zamorske rodove.

Stvar se je začela zelo nenavadno, namreč z dvema lastovkama, ki sta prileteli nekakega jutra v obtoženino kočjo in se tam vgnezdili. Praznoverna Bagakameci je smatrala to za slabo znamenje in za dokaz, da ji hoče ljubavnica njenega moža, princesa Semane, storiti zlo. Tega se je branila pač z vsemi pripomočki, ki so ji bili na razpolago. Povprašala je za svet štiri čarovnike. Eden med temi je izrekel molitvico, naj bi Semano usmrtila blisk ali kača, drugi je dal obtoženki ljubavni napoj, ki naj bi ga izpil nje nezvesti mož, da bi se spet zaljubil vanjo, tretji je med dolgotrajno versko ceremonijo prizidal obtoženki več ran na vratu, hrbtu in ramenih ter jo namazal z neko čarovno mažjo, ki naj bi ji dala nadnaravne moči. Kaj je storil četrti, o tem listi ne pišejo. Proces se menda ne bo zaključil prekmalu, čeprav je obtoženka v celoti priznala svojo krivdo. Izjavila pa je jokaje, da si je hotela pridobiti samo svojega moža. Hujšega ni storila. Seveda imajo angleške oblasti težko stališče, da razsodijo v tem nenavadnem procesu in javnost z napetostjo čaka, kako se bodo izmazale.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Čestitam, čestitam. Torej ste oddali gospodino Reziklo! Kdaj pa je bila poroka«

»V soboto«.

»Zakaj ravno v soboto?«

»Zato, da sta mogla z možem takoj v nedeljo zarana odpotovati z nedeljskimi kartami«.

Don Juan kupuje voščne razglednice za god. Prodajalka mu predloži razglednico z napisom »Srčno voščilo moji edini ljubeznici«.

»Dajte mi, pravi kupec, tucat teh razglednic«.

»Dečko, novi klobuk se ti izmenitno poda!« pravi mati svojemu sinu. »Pod njim se zdi tvoj obraz precej krajši«.

»Neverjetno«, odgovarja sin. »Ko si ga je pomeril oče in si mu povedala, koliko stane, se mu je pa obraz podaljšal«.

ZA POMLAD

NOVA OBLEKA — NOV PLASO!

Lépo sortirano zalogo blaga vam nudi

tvrdka

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, Aleksandrova c. št. 7

V zalogi tudi izgotovljena oblačila

ali pa se na željo izgotove tudi po meri.

Železnica nas je razvadila...

Nič ni bolj zdravega od hoje — Deset pravil za turiste

Ljudje našega časa so se bili pešačenja že skoraj odvadili, od kar so si izmislili toliko vsakovrstnih prometnih pripomočkov. Še pred sto leti je potoval vsakdo, ki ni imel denarja za konja, peš. To je šlo sicer počasi, toda na zadnje si le prišel do cilja, časa je bilo tedaj dosti.

Sedaj so nam brzovlaki z 80 km na uro še prepočasni. Železnica je bila prva, ki je človeka odvadila hoje, najslabše pa sta učinkovala kolo in avto. Najkrajša pot je, da se človeku za hojo zdi že predolga. Torej brž na kolo in v tretjini časa si na mestu, pa si rabil komaj četrtino toliko, kolikor bi jih rabil, če bi bil šel peš. Pešce po deželnih cestah smatramo že skoraj za same potepuhe. In vendar ni nič bolj zdravega od hoje. Vse telo pri tem deluje, pljuča se širijo, srce se krepi. Pretiravanje kakor pri kolesarjenju je izključeno — kvečjemu če se nočeš spremeniti v brzega tekača. In če hočeš kakšno pokrajino res uživati, tedaj jo moraš prepotovati peš. Kolesar nasprotno po razgledu samo hlasta in avtomobilist od prahu sploh ničesar ne vidi. Zato kdor imaš zdrave noge: potuj peš. Na telesu in duši ti bo poplačalo.

Turistika in potovanje sta postala za meščana nad vse važna higienska činitelja. Seveda je treba to uganjati s pravo mero. Pretiravanje in neprevidnost škodujeta lahko bolj, nego si misliš. Iz tega razloga je dobro, da navedemo deset dobrih zapovedi za pešačenje:

1. Na potovanju ne odlagaj svoje vzgoje. Surovost in nevljudnost nista isto, kar veselje in moč.

2. Ne podajaj se na gorske poti, ki jim nisi dorasel. Precejšnja sramota je, če si pri tem odvisen od tuje pomoči.

3. Gorsko potovanje pripravi skrbno, vse eno, ali pojdeš sam, s prijatelji ali z vodnikom. Vedeti moraš prav tako dobro, kje, kako in kako dolgo boš hodil, kakor naj bo popolna tvoja oprema.

4. S svojim vodnikom ravnaj spodobno. Ni treba, da bi se obnašal gospodolovno, a tudi ne preveč bližnjano.

5. Svojemu vodniku napiši kratko in resnično spričevalo. Pretirano slavljenje kakšne gorske ture te dela smešnega, vodnika pa napravi domišljajega. Pri težkih pogreških pa moraš imeti pogum, da poveš isto tako resnično.

6. V gorski koči se obnašaj skromno in ne smeš postavljati zahtev, ki bi bile upravičene le za velikomestni hotel.

7. Koče ne spreminjaj v beznico. Alkohol je najslabši spremljevalec na potovanju. Koče so za počitek in noč za spanje.

8. Pokrajine, skozi katero potuješ, ne onesnaži. Ne trosi papirjev in vsakovrstne nesnage naokrog, ne puščaj vrat odprtih, ne prestopaj ograj, ne onesnaži nobenega studenca, ne poškoduj nobenega kačipota.

9. Gorske cvetke varuj, živine in divjadi ne plaši. Tudi rastline in živali so božja bitja in doprinašajo svoj del, da bi gore zate olepšale.

10. Ne posmehuj se gorjanskim običajem in mišljenjem, tudi jih ne izboljšuj. Nepoklicani apostol prosvetljevanja škoduje stvari planinskega društva in se mu smejejo, če se mu ne zgodi celo kaj hujšega.

Ameriške zračne križarke

Motorji po 14 tisoč dolarjev za akcijski radij 5000 milj in za brzino 200 milj na uro — Veleletala za 72 potnikov in 8 mož posadke

Na obeh straneh Atlantskega oceana se pripravljajo z vso energijo za bližnji zračni promet med Severno Ameriko in Anglijo.

Med tem ko preizkušajo Angleži obe svoji veliki letali »Cambrio« in »Caledonio«, gradijo Američani ogromnega kovinskega ptica, pravo zračno križarko, kakršne doslej v zraku še ni bilo. Družba Wright Aeronautical, ki gradi tega orjaka, noče izdati nobenih podrobnosti o njem, dokler ne bo dokončan, vendar pa so listi zvedeli za nekatere njegove skrivnosti.

Že iz teh je razvidno, da gre za res posebno mojstrsko delo. Za takšna letala gradijo v Settluu nič manj nego 28 motorjev, najmočnejših, kar so jih zgradili doslej. Dajali bodo svojim letalom velikanski akcijski radij 5000 milj in brzino 200 milj na uro. Vsako letalo bo imelo po štiri takšne motorje s skupno zmogljivostjo 6000 k.s. Letalo bo tehtalo 50 ton in bo imelo prostora za 72 potnikov in 8 mož posadke. Vrh vsega bo prevažalo lahko po 2500 ton blaga in isto toliko galon kurjiva. Apa-

rat bo za polovico večji od zračnih križark Pacifika in bo imel tri krove.

Poveljniški most, ki bo imel prostora za sedem častnikov, bo na najvišjem krovu. Glavni krov bo zavzemal vso dolžino letala in bo imel vse udobnosti za potnike, tudi kabine in apartamente. Spodnji krov bo imel vse kabine, v katere ne bo mogla prodreti niti kaplja vode, kadar bo letalo na valovih. Vsak izmed novih motorjev bo stal po 14.000 dolarjev.

Zastava iz ženskih las

Japonske ženske organizacije so vojni mornarici svoje dežele pred kratkim izročile častno zastavo.

Največja zanimivost te razstave je material, iz katerega je izdelana. Osem sto japonskih žena in deklet je namreč žrtvovala svoje lase, ki so jih potem zbledili in na novo pobarvali, na kar so iz njih na roko stikale zastavo. Ta zastava je kakor znano bela in rdeča ter ima simbol vzhajajočega sonca. Zastavo bodo imeli na admiralski ladji japonskega brodomarja.

S P O R T

Danes: Austria (Celovec) : Ljubljana

Popoldne bo na igrišču ob Tyrševi cesti prva letošnja mednarodna tekma z zanimivo predtekmo. Spored je naslednji:

ob 14.30: Kranj : Ljubljana B in
ob 16.: Austria : Ljubljana A.

Ker so gostje dobro moštvo, ki je bilo na svojih tleh že premočno za našo enajstorico, se obeta dober in tudi napet nogomet

Drž. prvenstvo v tenisu

V II. kolu igrala Ilirija in TK Radeče

Ilirija se je z zmago nad TK Domžale plasirala v drugo kolo državnega klubskega prvenstva, v katerem je njen nasprotnik teniški klub z Radeč pri Zidanem mostu. Turnir bo v nedeljo na prostori Ilirije pod Čekinovim gradom.

Ilirija nastop v postavi: Truden, Dacar, ing. Murko, Gogala, Nagy, pri čemur pa z ing. Sernčev in Dacarjevot Radečani pošljejo v Ljubljano svojo najjačšo ekipo, ki jo tvorijo: Lottspeich, dr. Matko, ing. Piatnik in dr. Jereb ter dame Matkova in Jerhova. Za barve Ilirije bo prvič startala izvrstna ing. Smečeva, ki je v Pragi dalj časa sodelovala pri praškem L. T. C. in obeta v našem damskem teniskem sportu zaigrati vidno vlogo. Sploh se je Iliriji posrečilo sestaviti po dolgem času odlično damsko ekipo in vse kaže, da bo letos vsaj banovinsko damsko prvenstvo ostalo v Ljubljani. Drugače je pri gospodih, o katerih se trenutno še ne da nič reči. Prvak širje se po daljši boleznih nedavno pričel trenirati, prav tako tudi dr. Bleiweis, vendar se nista prišla v formo in jih bo take začetko banovinsko prvenstvo, ki bo o binokostih v Mariboru Tudi Banko je zadaj se nesigurne, dočim bo za presojo ostalih najboljših merilo nedeljski turnir za državno prvenstvo.

Nedeljski nasprotniki goj soliden tenis, posebno na jih odlikuje borbenost, zaradi česar bo prireditev zelo zanimiva in lep uvod v letošnje turnirsko sezono.

Spored na igrišču Jadrana

V zadnjem kolu prvenstva ljubljanskega II. razreda se srečata danes ob 10. na igrišču pri Koleziji moštvi Jadrana in Svobode. Medtem ko Jadrana dokaj trdno zavzema drugo mesto, je nalgca Svobode, da si pribori vsaj eno točko za zasebno tretjega mesta. Če bi pa zmagala, se lahko povzpne celo na drugo mesto.

V gornjih okoliščinah je prav verjetno, da bo ta tekma precej zanimiva in borbeno.

Celjski nogomet

Danes ob 16.30 se bo pričela na celjski Glaziji finalna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Amaterjem iz Trbovelj. Ob 14.30 se bo pričela istotam prvenstvena tekma med mladina SK Celja in SK Olimpa. Popoldne pa bo na igrišču Jugoslavije pri Sp. Lanovžu drugozredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Zalcem. Za tekmo Celje-Amater vlada v Celju živahno zanimanje.

V nekaj vrstah

Naša nogometna reprezentanca, ki bo popoldne igrala proti Madžarski, je v petek opoldne pod vodstvom podpredsednika JNS dr. Andrejeviča in saveznega kapetana Popovića prispela v Budimpešto. Moštvo je nastanjeno v hotelu »Wiens«. Za tekmo vlada tako pri nas, kakor tudi na Madžarskem veliko zanimanje. Posledni vlak »navijačev« iz Beograda je bil odpovedan, zagrebški pa je z 800 izletniki krenil večeraj popoldne v madžarsko prestolnico. Razume se, da računajo Madžari z zmago svojih, pa tudi naši so glede izida tega srečanja precej optimistični. Dosedaj sta Jugoslavija in Madžarska odigrali vsega pet tekem in je razlika golov vseh teh 11:10 v korist Madžarske. Današnji prireditev bo v drugem polčasu (od 18. dalje) prenosala beogradska radio-postaja.

V najnovejši nogometni aferi zaradi nastopa beogradske Jugoslavije pod imenom reprezentance vseh ligaških klubov Jugoslavije na Irskem je danes savez izdal obširen komunik, v katerem podrobno utemeljuje, zakaj je izrekel tako eksemplarni kazni nad prizadetim klubom. Upravni odbor utemeljeno zavrača vse navedbe, ki jih v svoje opravčilo navaja Jugoslavija, tako da kaže vse, da je bila kazen vedno upravičena. Vsekakor meče ta »egiptovska« afera štev. 2x zelo čudno luč na pojmovanje sporta v naših vodilnih nogometnih klubih pred samimi vrati vrhovne nogometne organizacije. Prizadeti pa so to pot celo ljudje, ki neke izza pulis iščejo slave ali celo koristi pri našem nogometu.

Juniorsko moštvo ljubljanske Svobode, ojačeno s tremi igralci prvega moštva, je na praznik po lepi igri zmagalo nad enajstorico Mengša s 7:2.

Razpis

juniorskega lahkootletskega mitinga v Celju

Sportni klub Jugoslavija v Celju priredi v nedeljo dne 23. t. m. ob 10. na svojem igrišču propagandni juniorski lahkootletski miting. Prireditev bo na tekališču, ki je začrtano na lastnem igrišču na Spodnjem Lanovžu (Kersnikova ulica) v Celju; tekališče je dolgo 355 m, pokrito z umazanim in ima 4 nedvigljene zavoje.

Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atletski-juniorji klubov članov J.L.A.S. Prijave s priloženo prijavnico Din 2.-, za točke in atleta ter Din 5.- za moštvo je poslati na naslov: SK Jugoslavija, Celje. — France Dobnik, Celje, Breg 32, do 18. maja t. l. Naknadne prijave kakor tudi prijave brez prijavnice se ne bodo sprejemale. Nagrade so pri 5 tekmovalcih v poedni disciplini dve priznanji; pri več kot 5 tekmovalcih v poedni disciplini dve priznanji; pri več kot 5 tekmovalcih v poedni disciplini pa tri priznanja. Tekmovanje se vrši po pravilih in pravilnikih J.L.A.S.

se je prav dobro počutila med tovarišicami na zelenem polju in ni nikoli pokazala, da prav za prav ne spada popolnoma med nje. Na splošno presenečenje tudi njene vrstnice ne morejo trditi, da bi v njeni navzočnosti čutila, da bi imele koga nezadržanega med seboj. V zadnjem času ji je postala priljubljena ženska vloga vendarle mučna, pa se je odločila, da bo stopila pred zdravnikove.

Kakor poročajo, je Smentkowna operacijo že prestala in ne bo dolgo, ko bo med nekdanje tovarišice s sportnega polja stopila mladi Smentek, kot novi tovariš in morda celo oboževalec. Katera pa je na vrsti zdaj? Saj je skoraj že pravilo, da se številne najbolj znane sportnice naenkrat spomnijo, da ne vedo prav natančno, ali so res dekleta ali ne.

Pravi čas je treba priti!

Sportne laborije dobijo le oni, ki so najboljši, kadar je treba

Po vesteh iz Holandske je znana rekordka v plavanju Willy den Ouden prav te dni zadnje nastopila v bazenu kot tekmovalka posamično ter se bo pozneje — zaradi bodoče močitve — udeleževala samo še tekmovalni v štafeti in umetnih skokih. Sicer je res, da je treba take napovedi sprejemati vedno z rezervno, toda to pot je stvar morda resna, kajti lepa Willy je dala že na berlinski olimpijadi razumeti, da jo zelo vleče v mirnejše in prijetnejše vode.

Den Oudenova je brez dvoma ena najboljših znanih plavalčic na svetu, ki pa jo ves čas odkar govorimo o njej, spremlja posebna smola. Njena največja slava datira iz dobe med dvema olimpijadi, med ameriško in berlinsko. L. 1932 v Los Angelesu — takrat je štela šele 14 pomladj kar pa pri ženskah za doseg rekordov ni nobena ovira — je živela v seni nepozabne Helene Madison. L. 1936 pa jo je že posekala njena rojakinja Mastenbroek. Tako je prišlo, da je den Oudenova leta 1, 1932 in 1926 dosegla 8 novih svetovnih rekordov pri vsem tem pa se je morala po rezultatih z mednarodne olimpijske arene zadovoljiti samo s tremi srebrnimi kolajnami, kar je za osemkratno svetovno rekordorko prav za prav zelo skromen izkupiček.

Toda pri sportnih laborikah čisto ne odloča, kdo je najboljši sploh temveč kdo je najboljši v pravem in edino odločilnem trenutku. Samo zato se je den Oudenovi zvedilo, da so zlate kolajne, ki se delijo samo na določeni dan, dvakrat zaporedoma dobile druge, ona pa je prišla samo začasno v one zezname, ki v suhih številkah kažejo, kako gre krvulja vrhunskih rezultatov v plavanju navzgor. Treba je pač priti pravi čas!

SK Reka, Juniorji igrajo ob 11. na igrišču Hermesa s Svobodo. Ob 9. naj dvignejo opremo v naši garderobi. Ob 15. igra I. moštvo na našem igrišču z Mladiko.

SK Svoboda. I. moštvo naj bo ob 9.30 na igrišču Jadrana, juniorji pa ob 10. v naši garderobi. Moštvo, ki je določeno za popoldansko gostovanje, naj dvigne opremo.

Boks.sekcija SK Slovana ima danes ob 8. javen trening v gostilni Krušič v Mostah.

S o k o l s t v o

Sokol Moste je priredil v nedeljo 25. aprila popoldne v telovadnici bratskega društva v Štepanji. Vasi čajanko svojim mladikom. Poleg mladine se je zbralo tudi mnogo starejših članov obeh spolov. Starosta br. Baloh je zbrano sokolsko družino pozdravil, posebno priznanje pa je izrekel telovadečim članom, ki so redno prihajali k telovadbi v precej oddaljeno štepanjsko telovadnico. Zahvalil se je staršem, ki zapuajo svoje otroke Sokolu, ter vsem, ki so pripomogli do lepega sestanka. Največ zaslug imajo moščanske narodne dame, ki ob vsaki priliki kažejo svojo veliko ljubezen do Sokola. Otroci so se veselo poslužili čaja in sladkih dobrot, potem pa so zapeli, deklamirali in se prav priročno veselili. Menda se nobeno sokolsko društvo v dravski banovini ne nahaja v tako mučnem položaju kakor naše. Ima sicer dovolj agilnih in delazmojnih moči, nima pa telovadnice. Nedavno je priredilo društvo akademijo s prav pestrim in dovršenim sporedom. Občinstvo je prireditev najlepše ocenilo. Vsi, ki imajo priliko in možnost, naj pomagajo društvu pri njegovem lepem, nesebičnem in državotvornem delu. V prvi vrsti pa mu naj pomagajo, da bo dobilo čemprej na najetnem železniškem svetu primerno telovadnico.

Akademija Sokola v Medvodah. V nedeljo 2. t. m. smo v Sokolskem domu na prav stičen in dostojen način praznovali pričetek cvetočega maja. Imeli smo vsestransko lepo uspešno akademijo, ki je dokazala, da je tehnično delo v pravih rokah. Program je bil obširen, skladba dobro pripravljena. Prvo je strumna nastopila mlada deca, posebno so bili posrečeni mladi vojaki. Ženska deca je nastopila posebno ljubko. saj je nastopala tudi najmlajša sokolica Francka »Senzacija« ženskih oddelkov so bile naraščajnice. Vrniti so se morale s svojimi sili, da so pomirile hrupni aplavz Razveseljiv je napredek na orodju. Naraščaj se je pokazal v lepi formi in žel toplo priznanje občinstva. Vidimo, da bomo imeli kmalu dobre telovadce. »U boja« naraščajnikov je bil strumen in brezhiben, člani pa so dobro izvedli »Petricio« Naši pridni pevci so s petjem pletli spored in poživili razpoloženje. »Le naprej brez miru« je bila zaključna alegorična slika, kjer so se nam predstavili vsi oddelki v pesmi. Z njihovih obrazov je žarek smisel besedila, ki nam bode v izpodbudo, da krepimo in množimo svoje vrste. Naš glas pa naj bobni, kakor je deklamator dejal, preko Julijskih planin in Karavank strmin.

Iz delovanja murskega sokolskega okrožja. Obmejno mursko sokolsko okrožje je imelo pomladni delovni sestanek in sejo prvo nedeljo v maju na sedežu okrožja v Ljutomeru. Zastopana so bila vsa društva okrožja in z malo izjemo tudi čete, kar je znak, da obmejni Sokol stopa neomahljivo za svojimi visokim smotrom.

Delovni sestanek in sejo je vodil okrožni načelnik br. Slavko Štepan, ki je podal izbrano poročilo o dosežanjem delovanju. Iz poročila je povzeli, da se obmejno sokolstvo pri današnjih razmerah uspešno bori proti nasprotnikom sokolstva in veselo razvija svoja krila. Izvršen je bil pregled vseh vaj obravnavane so bile priprave za župni zlet in nameravani nastopi

Sokolska Petrova petletka se je pričela polagoma razvijati. Po njeni razglasitvi so posamezna društva in čete pripravljali ono, kar naj bi jim služilo za izvedbo kot nekaj izrednega v bodočih petih letih. Glavne skupščine edince so nato potrdile začrtane delovne smerice in so sedaj edince pristopile k izvajanju petletke. Razume se, da so edince odločile za razna dela. V dravskem sokolskem zboru, ki obsega vse naše župe, so se društva predvsem odločila, da si ona ki še nimajo svojega doma, takega v teku petih let, postavijo, ona pa, ki že imajo svoj dom, si bodo uredila letna telovadišča, nabavila telovadno orodje in druga pripomočke za temeljitelše izvajanje sokolskega dela.

Letošnji zlet Sokolstva ob Jadrano bo v Dubrovniku. Dosedaj so zlete te sokolske skupine prirejale župe Sušak-Rijeka, Šibenik-Zadar in Split. Pridružila se jim je sedaj še župa Mostar, ki ima veliko število svojih društev ob Jadrano. Priprave za prireditev je prevzela mostarska župa, udeležba iz vseh ostalih žup pa bo kakor vsako leto, prav velika. — Tako se polagoma zblizujejo župe po gotovih predelih države in skušajo s skupnim delom poglobiti sokolsko delo. Ali ne bi bilo umestno, da bi tudi župa dravskega sokolskega zbora začele misliti na kako večjo skupno manifestacijo v bodočih letih? Ali ne bi bilo umestno, ako bi se priredil kak večji sokolski delovni dan n. pr. v Mariboru? Razmišljajmo o tem!

Sokolska župa Sušak-Rijeka, ki ima svoje središče na Sušaku in obsega ves severni predeji našega Primorja, bo letos proslavila 30 letnico svojega delovanja z župnim zletom, ki bo junija na Sušaku. Na zadnji skupščini župe je bil ponovno izvoljen za starosta br. Ive Polić, ki starostuje župi sedaj že 25. leto.

Letošnji župni zlet v Beogradu, kjer bo župa razvila program, darilo Nj. Vel. kralja Petra II., bo velika manifestacija bratske slege med Bolgari in Jugoslovenci. Tiste dni pride v Beograd večja skupina Junakov iz Sofije in priredi ob zletnih dneh svoj telovadno akademijo. Vrniti hoče s svojim posetom obisk beogradskega Sokolov v Sofijo. Župni zlet bo 20. in 21. junija in bo nekaka revija beogradskega Sokolstva pred njegovim odhodom na pokrajinski zlet v Skopje.

Sokolska župa Novi Sad spada med najmarljivejše in najboljše organizirane v našem Sokolstvu. Iz njenega letnega poročila posnemamo, da je štela konec leta 1936. že 57 društev in 28 čet s skupno 22.339 pripadnikov, med njimi 7982 člana, 1881 članice, 1852 naraščajnika, 754 naraščajnice, 5493 moške in 4377 ženske dece. Nasproti letu 1935. zaznamuje ta župa znaten porast števila pripadnikov, posebno pa v naraščajskih vrstah. Vodilno društvo župe je v Novem Sadu, ki si je lani postavilo ogromen in zelo lep sokolski dom. Župa je razdeljena na več okrožij, ki vsa izredno pridno in uspešno delujejo. Tudi letos vodijo župo starosta br. dr. Pavlas in načelnik br. Milan Teodorović.

Metlarji, na pomoč!

Gospod Čekin, blagajnik »Splošnega društva za blaginjo slovenskega naroda« mora vsak teden izplačevati raznim potrebnim članom manjše in večje zneske od enega do tisoč dinarjev. Da mora imeti za ta namen precej drobiža, je več kakor samo ob sebi razumljivo. Z denarjem se pa lahko inficiramo, kakor vedo povedati zdravniki, in tega se gospod Čekin zmerom boji. Zato si je dal napraviti cel kup majhnih in večjih vrečic in vanje spravlja denar. Po dolgem premišljevanju je odkril poseben način, da lahko razdeli tisoč dinarjev na deset raznih zneskov. Te zneske da potem spravi v vrečice, ki so zapечатene. Zneski pa so takšni, da lahko z eno vrečico ali več izplača vsak znesek od 1 do 1000 dinarjev, ne da bi mu bilo treba vrečice odpirati in izplačevati manjše zneske, kakor pa so že v tisti vrečici. Odkril je enemu izmed odbornikov »Metla« svoj način deljenja denarja in »Metla« prosi zdaj svoje navdušene prijatelje, naj se oni pogrnajo, katerih deset števil med 1 in 1000 je takšnih, da se da z njihovo pomočjo postaviti vsa števila od 1 do 1000.

Stric Matič bo razdelil pridnim reševalcem spet precej nagrad.

Naše gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 9. maja: Rivala. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Ponedeljek, 10. maja: Zaprtlo.

Torek 11.: Dr. Izven. Gostovanje gosp. Dušana Radenkovića, člana beogradske drame.

Sreda 12.: Peter in Aleksej. Premierski abonma.

Premiera tragedije »Peter in Aleksej«, ki ima za snov spor med očetom carjem Petrom Velikim in njegovim sinom carjevičem Aleksejem bo 12. t. m. Ozadje njunega spora je povsem zgodovinskega značaja in slika razkol med Starorusi in privrženci Petra Velikega, imenovanega Antikrista, katerega kulturne reforme so izvale med konservativnimi Rusi velik odpor. Režija je Debečeva.

Gostovanje Dušana Radenkovića, člana beogradskega Narodnega gledališča bo v torek, v Nušičevi komediji »Dr. Ta duhovita igra, ki jo igra naše gledališče z največjim uspehom, bo gotovo zanimala naše občinstvo z odličnim goštom iz preloščice. Radenković je prvi karakterni igralec beogradske drame, ter znan kot tak po svojih uspešnih gostovanjih širom naše države.

Opera

Začetek ob 20.

Nedelja, 9.: ob pol 11. uri Mladinski koncert. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol. Ob 20. uri Madame Butterfly. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

Ponedeljek, 10.: Zaprtlo.

Torek, 11.: Zaprtlo.

Sreda, 12.: Veseli studenček. Red Sreda. Cetrtak, 13.: Plamen. C.

Ranigajevi mali harmonikarji nastopijo skupno z otroškim pevskim zborom 26 otrok od 4. do 6. leta in z mladinskim pevskim zborom na Mladinskem koncertu društva »Skrb za mladino« danes ob pol 11. v operi. Skupno nastopi 180 otrok z izbranim koncertnim sporedom. Sodeluje konservatorij violinist Sever Marko.

Uprava gledališča prosi p. n. abonente, da poravnajo do 16. t. m. p. 9. obrok abonma, ja.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15

Nedelja 9.: Kdo je papa,

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 9. maja ob 15. uri: »Na ledeni plošči«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Rečč nageljini«. Znižane cene.

R a d i o

Nedelja, 9. maja

Ljubljana 8.: Veseli nedeljski pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (vodj. prof. M. Dobovšek). — 9.: Cas. poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. — 9.45: Verski govor (dr. G. Rantl). — 10.: Otroška ura: Jurček in Jerica v tujih deželah (zvočna slika). — 10.30: Prenos koncerta Ranigajevih harmonikarjev. — 12.: Plošče po željah. — 13.: Cas. spored, obvestila. — 13.15: Opoldanski koncert Radio orkestra. — 16.: Domači zvoki (Radio orkester). — 17.: Kožne bolezni mladih živali (dr. L. Hribar). — 17.30: Za zabavo in za smeh: sodelujejo: Magistri in Veseli bratci. — 18.15: Nastop dijaškega pevskega zbora iz St. Vida n. Lj. — 19.: Cas. vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Prenos šmarice. — 20.15: Slovenske Marijine božje poti II. Igrajo člani rad. igr. družine (s pesniki na ploščah). Akademski pevski kvintet in sestre Stritar. — 20.45: Pesmične drobne o nežnih stvarih, nekaj za srčke in nekaj za smeh (Jožek in Ježek). — 21.30: Koncert s sodelovanjem Radio orkestra in gđ. V. Rudolfove. — 22.: Cas. vreme, poročila, spored. — 22.15: Koncert s sodelovanjem Radio orkestra in gđ. V. Rudolfove.

Ponedeljek 10. maja.

Ljubljana 12.: Majniški sprehod (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.: Cas. spored, obvestila. — 13.15: Citraške in mandolinistične točke (plošče). — 14.: Vreme, borza. — 18.: Zdravniška ura: O sladkorni bolezni (dr. Ivan Matko). — 18.20: Glazunovljeva simfonična pesnitev Stenka Razin (plošče). — 10.40: Maksim Gorki (dr. Nikola Preobraženski). — 19.: Cas. vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Beograd v ilirskem pokretu (dr. I. Nevestić). — 19.50: Zamimivosti. — 20.: Rezervirano za prenos. — 22.: Cas. vreme, poročila. — spored. — 22.15: Zvoki za odh (Radio orkester).

Beograd 17.: Orkestralni in pevski koncert. — 20.: Rumunski večer. — 21.: Narodne pesmi. — 21.30: Orkestralni koncert. — 22.20: Lahka in plesna muzika s plošč. — Zagreb 17.15: Komorna glasba. — 20.: Celok. koncert. — 20.30: Orkestralni in pevski koncert. — 22.20: Plesna muzika. — Praga 19.25: Dramski večer. — 20.10: Dvojakove balade. — 22.20: Lahka glasba s plošč. — 23.: Bachove orgelske skladbe. — Varsava 19.30: Koncert lahke glasbe. — 20.15: Skladbe za čelo. — 21.30: Plošče. — 22.: Orkestralni in pevski koncert. — Dunaj 12.20: Koncert orkestra. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 16.05: Odlomki iz zvočnih filmov. — 17.20: Koncertna akademija. — 19.35: Mascagnijeva opera »Cavalleria rusticana« in Leoncavallova opera »Glumaci«. — 22.20: Orkestralni koncert po željah. — 23.: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18.: Uverture in plesi (plošče). 19.: Virtuozne drobnarije. — 20.10: Koncert godbe na pihala. — 21.: Koncert malega orkestra. — 22.30: Zabaven program. — München 18.: Orkester igra za delopust. — 19.: Nemška narodna glasba. — 20.10: Winterjeva pravljica »Faldas«. — 22.30: Nočni koncert orkestra. — Stuttgart 18.: Petje s harmoniko. — 19.: Vedra glasba za delopust. — 21.15: Akrobatstva okrog logike. — 22.30: Kakor München. — 24.: Nočni koncert.

Torek 11. maja.

Ljubljana 11.: Solka ura: Kdo je naš največji sovražnik — predava v mlad. začetnem smislu g. V. Jagodič. — 12.: Virtuozni (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13.: Cas. spored, obvestila. — 13.15: Radio orkester. — 14.: Vreme, borza. — 18.: Pesmi iz Istre: 1) Istrska narodna godba (klarinet, trompeta, violina, bas) 2) Istrski dvospev. — 18.40: Pregled današnjega stanja izlaza (g. Fr. Terseglav). — 19.: Cas. vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Mestrovitveni Vidovdanski hram (g. B. Nakič). — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20.: Gotovca: Koleda (plošče). — 20.20: Ivo Vojnović: Ekvinočije — drama v 4. dejanjih iz dalmatinskega življenja (izvajajo člani rad. igr. družine). — 22.: Cas. vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka glasba (Radio orkester).

Beograd 17.20: Koncert orkestra. — 7.50: Plošče. — 18.30: Klavirske skladbe. — 19.50: Slovenske pesmi. — 20.30: Orkestralni koncert. — 21.30: Plesna muzika s plošč. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20.: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Praga 19.25: Odlomki iz operet. — 21.05: Litvanske pesmi. — 22.35: Lahka glasba s plošč. — Varsava 19.20: Italijanske pesmi. — 21.: Lahka godba orkestra. — 21.45: Chopinove skladbe. — 22.40: Plošče. — Dunaj 12.: Koncert orkestra. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 16.05: Pester program s plošč. — 17.30: Pevska ura. — 19.40: Vojaški večer. — 20.40: Detektivske zgodbe in slična roba. — 22.20: Violinski koncert Roberta Schotensa s spremljevanjem Orkestralnega društva Glasbene Matice. Uvodno besedo bo govoril gospod prof. L. M. Škerjanc. — 23.: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18.: Koncert velikega orkestra. — 19.15: Zabaven program s plošč. — 20.10: Rossinijeva in Respighijeva glasba. — 20.40: Zvočna igra. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — München 18.: Orkestralni koncert. — 19.: Godba na pihala. — 20.10: Pester pomladanski večer. — 22.30: Klavirska muzika na Kitajskem in Japon-skem. — 23.10: Lahka godba in ples. — Stuttgart 19.: Pester program. — 20.: Koncert godbe na pihala. — 21.15: Mešan glasbeni program s plošč. — 22.30: Plesna muzika. — 24.: Nočni koncert.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze

7. maja

Ljubljana 7. 767.8, 10.6, 80, NE1, 8, —, —, Maribor 7. 767.3, 9.0, 80, NW1, 10, —, —, Zagreb 7. 767.3, 12.0, 70, WSW1, 8, —, —, Beograd 7. 765.3, 11.0, 90, W2, 10, —, —, Sarajevo 7. 763.7, 11.0, 85, O, 10, dež, 8.0; Skopje 7. 758.2, 13.0, 80, E1, 10, —, —, Kumbor 7. 760.9, 17.0, 60, NW3, 6, —, —, Split 7. 762.8, 15.0, 50, SEG, 5, —, —, Rab 7. 767.2, 12.0, 70, O, 10, —, —.

Temperature: Ljubljana 18.8, 9.8; Maribor 18.0, 10.0; Zagreb 18.0, 11.0; Beograd 10.0, 10.0; K. 10.0; S. 10.0; M. 10.0; R. 10.0; B. 10.0; S. 10.0; M. 10.0; R. 10.0.

CENE MALIM OGLASOM

Po 60 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ozi. ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopisi in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Malim oglasi

Ponudbam na šifro ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tišoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beoda 1 Din. davka 8 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Danes vsi

na Fužine na domačo zabavo, kjer se boste pomenili in izbornu zabavali. Za obisk se priporoča ANICA PEČNIK. 11542-18

Naslednik restavracije Čarman

ob večni poti, toči prvotna stajarska vina. Vsi tudi po nesolidni ceni. — Prepričajte se. 11559-18

Restavracija

Strelščice Področnikom nudi Rožniškimi sprejemalci dobre cvetne piške ter izborna stajarska, dolenska, viška vina. 11504-13

Gostilna pri »Panju«

Vas vabi na prvotni dojenjski cvetec in fi. na stajarska vina, ob vsakem času razna topila in mizna jedila, vrtni, balnejske, blizni, vsi večer igranje klavirja, petja in še mnogo drugih domačih zabav, tako da se vsak gost najbolje in najceneje zabava vedno v Gostilni pri Panju. Zato vsi in vse še danes v Vegovo ul. 10. Vse vjudo vabi in se priporoča gostilničar TONE HUČ. 11668-18

Prehrana

Beoda 1 Din. davka 8 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izvrstna hrana

za abonente po ugodni ceni. Vprašati: Gledališka ul. 4/II. 13741-34

Službo dobi

Beoda 1 Din. davka 8 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobarja

z dobrih sprejemalci — sprejme graščina Jelšinski grad. Smarje pri Jelšah. 11090-1

G. Th. Rotman
Profesor Bizgec gre na potovanje okoli sveta

98

Upoputni je imel nato dolg razgovor s svojim vrhovnim kuharjem, najbrže o sporedu jedil. Potem je zadovoljno se muzej nekam odšel. Kmalu se je oglašilo izza plotu zamolklo in enolično bobnanje: slavnostni ples Papančev. Hkratu so z mnogimi obredi postavili velikansko tnalno. »Jojme,« je pomislil profesor Bizgec, »ravno mojo mero ima! A njegova groza se je še povečala, ko so Papančev privlekli vsakovrstno strašno morilno in mesarsko orodje: sekuro, velikanski nož, žago in čeber vrele vode, kar vse so bili najbrže kupili od belih trgovcev.

99

Vse je kazalo, da pride profesor prvi na vrsto. Slekli so ga skoraj do nagega in ga odvedli k tnalno. Ostali Papančevi so nekoliko prenehali s plesom in rado vedno gledali čez plot. Režali so se drug drugemu, kakor da bi hoteli reči: »Nu, pital sicer ni, a za silo bo dober.« Ne meneč se za siromakovo upiranje, so ga položili na tnalno in ga privezali. Slavnostni ples in bobnanje sta se spet začela, in vrhovni mesar je pripravil žago... »Oh,« je vzdihnil nesrečni Bizgec, »ali res ne bo od nikoder pomoči? Mar sem si zato napolnil glavo z učnostjo, da mi jo tu na Novi Gvineji odžagajo?«

gala galon ku.

Trgovskega

pomočnika mlajšega, znanstvenih in moč, večjo tudi pisarniških del. Šče trgovina s knjižnicami in potrebnimi izdelki. Ponudbe s silko in navedbo šolske zabavne poslastice na ogl. odd. Jutra pod »Eksport« ad. 11168-1

Sprejemimo takoj

več mladih, poštenih oseb za vsa naša opravila. ki znajo dobro kuhati; potem več perfektnih kuharic za privatne hiše, hotele in restavracije. — Potrebuje mnogo naobraženih mlajših gospodinj, večjih vodstva vsake gospodinjstva, pri samostojnih gospodinjstvih, tako sprejemimo tudi več mladih natakaric in odgojitelj z znanjem nemškega in francoskega jezika. — Nastavljajo udovica i samostojni deli gospodinj. Zagreb, III. tel. 73-71. Za odgovor poslati Din 3 v znamkah. 11011-1

Krojač

prvovrsten, perfektno v izdelavi in prirojenosti se sice za letovški kraj. Lokalni na razpolago. V pošto pridejo samo mlade, sameke moči. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »Ele-gance«. 11174-1

Ličarskega

pomočnika perfektnega, izvečenega v nitrobarvanju in klesarskega pomočnika valjenega karotirkejske dela sprejme F. Petlet, »Mirbor, Mlinska u. 11. 11094-1

Izprašan kurjač

prvotna moč za Wolf-lo-komobilu, dobi službo. Ponudbe s referencami slati na ogl. »del. Jutra pod »Izprašan kurjač«. 1117-1

Mojstra

Iščemo za domačo potrebo, listnice, aktivke itd. V pošto pride samo prvotna moč, ki je zmožna samostojno ustvarjati fisono. — Ponudbe s referencami na Aloma Company d. z o. t. Ljubljana pod »Prvotna moč«. 11205-1

Za Sarajevo

Iščemo pridno, zdravo in pošteno služkinjo, z dobrimi sprejemalci, ki zna kuhati in imeti mala otroka, k manjši družini, kjer bo dobro prekrbljena. Z navedbo plače naj se javi na naslov: Edita Rajon, Sarajevo, Fra Judita 144. 11207-1

Pomočnikov

prvovrstnih sprejemalcev takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11378-1

Pomočnika

klesarskega in vodno-inštalaterskega, samostojnega, in ključavničarskega, dobrega poznavalca številnikov — sprejemimo takoj. Peter J. Kavčič, klesarstvo in ključavničarstvo, Škofja Loka. 11065-1

Pisarniško uradnico

zmožno in samostojno, ki ima večje dobe lesne stroke, sprejme lena industrija na deželi. Ponudbe s zahtevki pri prosti oskrbi v hiši pod »Zmožna« na ogl. odd. Jutra. 11427-1

Kovača

zmožnega samostojno izdelovati orodje in druga v stroko spadajoča dela, sprejemimo. Ponudbe s zahtevki plače pod »Takojšen naslov« na ogl. odd. Jutra. 11081-1

Gostilno

dam mladi natakarici z nekaj kavicami na račun. Gostilna Stefan. Prevalje. 11447-1

Kuharica

za vsa hišna dela, dobi službo pri boljši, dvočlan-ski družini do 4. ure popoldne. Prednost samo za-estive. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11429-1

Mlinarski

pomočnik dobi takoj službo. Predpo-sloji: Treznost, poštenost, samski starost do 30 let. Ponudbe na podr. Jutra Maribor pod »Mlinarski pomočnik«. 11723-1

Samostojno

kuharico prvotno za gostilno, staro 30 do 35 let, zdravo, prijetne zunanosti, sprejemimo. Zračna plača din 600 mesečno, hrana in stajanje v hiši. Nastop takoj, Kraus Oskar gostilna Rački, Delnice. 11487-1

Gospodična

boljše deklet, dobra kuharica, lepa, mlada, dobi bi mesto pri samostojnem gospodinj. Ponudbe pod »Prijetno preseljenice« na ogl. odd. Jutra. 11384-1

Blagajničarko

mlado, solidno, simpatično, za kavarno, kjer vsak dan igra godba. — sprejemimo. Dopise nam pošliti na kavarno »Zr-njavca«, Zagreb, Amburševa 1. 11328-1

Šiviljo

spretno, perfektno, — mlajšo moč za belo perilo, za moške srajce, takoj sprejemimo v stalno zaposlenje. Ponudbe na izdelovalnico perila Josef Dutsch, Pančev. 11294-1

Dopisnika-(co)

perfektnega v slovensko-srbo-hrva. jeziku, po-možnosti tudi v nemškem, sprejemimo. Pismene ponudbe pod »46176« na Publicitas, Zagreb. 11315-1

Izurnjeno

stenotipistko s perfektnim znanjem slovenske in arborhvat-ske stenografije sprejemimo za Avstrijo. Ponudbe s prelopi sprejmejo. Pismene zahtevke ev. s silko nasloviti na Publicitas, Zagreb pod »45305«. 11321-1

Nadzorstvo-

reparature Interesanti za službo, ki so se javili pod gor-njo šifro naj pošljejo še svoje zahtevke plače. Oni, ki so v službi ta-di sedanja plača. Pri nas mesečna plača, prosto stanovanje, neoz-nejeni event. cela oskrba. Ponudbe pod isto šifro. 11327-1

Samostojno

kuharico vajeno vseh hišnih del. sprejemimo. — Naslov v vseh poslo. Jutra. 11543-1

Risarja ali tehnika

sprejemimo, kateri ima ve-selje krajevno potovati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zastopnik«. 11561-1

Ugarski pomočnik

s kompletnim orodjem, dobi službo. Prednost ima dober in zanesljiv delavec. Nastop takoj. Ivan Levičnik, urar, Je-senice. 11413-1

Ljubiteljica otrok

popolnoma večja Ital-janska, dobi službo s 1. junijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Italijanska«. 11424-1

Natakarica

zmožna samostojno vo-diti bufe in delikateso, simpatična, poštena, v podretna z nekaj kavi-je, dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana 22«. 11498-1

Tesarji

10 dobrih tesarjev in de-lovodov z delovnoško lo-lobu rabim takoj. Petko Obrtniška c. Jesenice. 11425-1

Hlapca

za skladišče, res treznega in marljivega rabi Šper, Hrastnik. 11653-1

Fiksium in provizijo

naidim gospodinj, ki bi de-lovali za naš zavod v Ce-lju in celi Šavinske do-lini. Ponudbe na podrž. Jutra v Celju pod »Stalna služba«. 11717-1

Krojaškega

pomočnika dobro izvečenega v ve-likih kosih, sprejme za stalno Benedičič Franc, Jesenice. 11427-1

Brivnico

ugodno prodam v Ljub-ljani. Naslov v vseh po-slov. Jutra. 11407-1

2 mizarska

pomočnika za šperano pohištvo — sprejme Krže, pohištvo, Vrhnika, Idrijska c. 2. Nastop takoj in stalna služba. 11408-1

Perfektno hotel.

gospodinj za nadzorstvo, izveča-vo in letni sprejemalci na do-brimi referencami, iz-obraženo, srednjih let, išče večje podjetje za seboj. Ponudbe s silko in točnimi podatki na ogl. odd. Jutra pod šifro »Hotelska gospodinj-ja«. — Pod istimi po-goji istotam sprejemim tudi več perfektnih servisk. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Serviska za sezono«. 11538-1

Brivski pomočnik

dobi službo na deželi. Naslov v vseh posloval-nicah Jutra. 11539-1

Šoferja mehanika

treznega, poštenega, do-brega vozača zmožnega nemščine, ki poseduje po-sledni list za Avstrijo in Italijo, sprejemim za se-zono. Pernuš, Bled. 11350-1

Blagajničarko

mlado, solidno, simpatično, za kavarno, kjer vsak dan igra godba. — sprejemimo. Dopise nam pošliti na kavarno »Zr-njavca«, Zagreb, Amburševa 1. 11328-1

Šiviljo

spretno, perfektno, — mlajšo moč za belo pe-rilo, za moške srajce, takoj sprejemimo v stalno zaposlenje. Ponudbe na izdelovalnico perila Josef Dutsch, Pančev. 11294-1

Dopisnika-(co)

perfektnega v slovensko-srbo-hrva. jeziku, po-možnosti tudi v nemškem, sprejemimo. Pismene ponudbe pod »46176« na Publicitas, Zagreb. 11315-1

Izurnjeno

stenotipistko s perfektnim znanjem slovenske in arborhvat-ske stenografije sprejemimo za Avstrijo. Ponudbe s prelopi sprejmejo. Pismene zahtevke ev. s silko nasloviti na Publicitas, Zagreb pod »45305«. 11321-1

Nadzorstvo-

reparature Interesanti za službo, ki so se javili pod gor-njo šifro naj pošljejo še svoje zahtevke plače. Oni, ki so v službi ta-di sedanja plača. Pri nas mesečna plača, prosto stanovanje, neoz-nejeni event. cela oskrba. Ponudbe pod isto šifro. 11327-1

Samostojno

kuharico vajeno vseh hišnih del. sprejemimo. — Naslov v vseh poslo. Jutra. 11543-1

Risarja ali tehnika

sprejemimo, kateri ima ve-selje krajevno potovati. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zastopnik«. 11561-1

Ugarski pomočnik

s kompletnim orodjem, dobi službo. Prednost ima dober in zanesljiv delavec. Nastop takoj. Ivan Levičnik, urar, Je-senice. 11413-1

Ljubiteljica otrok

popolnoma večja Ital-janska, dobi službo s 1. junijem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Italijanska«. 11424-1

Natakarica

zmožna samostojno vo-diti bufe in delikateso, simpatična, poštena, v podretna z nekaj kavi-je, dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana 22«. 11498-1

Tesarji

10 dobrih tesarjev in de-lovodov z delovnoško lo-lobu rabim takoj. Petko Obrtniška c. Jesenice. 11425-1

Lepo nagrado

dobi kdor mi da recept za izdelavo kreme za čevlje (globoina). Cenje-nje ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Lepa nagrada«. 11117-1

Damskega frizerja

prvovrstnega specialista za vodno, železno in električno ondulacijo. Iščem. Nastop takoj, pla-ča dobra. Menduh Zak-movič, Kos. Mitrovica. 11489-1

Samostojne

kuharice dekleta za vsa hišna dela dobe službe v po-sredovalnici Wolfova 10 Brezposelna dekleta do-be priložnosti. 11557-1

Natakarice

sprejemimo za binkošne praznike v gostilni Kle-menč, Krekov trg 11. 11549-1

Plačilno natakarico

iščem za Ljubljano. Naslov poslati v ogl. odd. Jutra. 11513-1

Lesostrugar

dober, dobi takoj delo. — Stalna služba. Horvat Mi-lan, žgano silkarstvo, Kam-na gorica na Gorenjskem. 11501-1

Zdrav fant

priden in pošten 15 let star, bi se rad izučil v tr-govini mešanega blaga. Po-nudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Iščam lepo iz-čiščeno o dovrnjeni višji narodni šoli«. 11537-2

službo portirja

veled inozemskih zvez in znanja nemščine, franco-ske, anglešine, srbohrva-tine, nekaj italijanšine, ka-non za dobovo tuvice; u-pošteva se same prvotne delo. Ponudbe na ogl. de-lek Jutra pod »Sans sou-ci, l'hotel sera complet«. 11537-2

Brivskega

pomočnika z znanjem tudi vodne in železne ondulacije za dame, sprejemim takoj. Jlg. Slov. Bistrica. 11441-1

Perfektno kuharico

zdravo, pošteno in pridno, z dobrih priporočil, ki go-vori tudi nemško, ne sta-jejo od 40 let, ljubiteljski otrok, — pestunja v hiši — ki zna in hoče opravljati tudi druga hišna opravila. — dobi dobra hiša v Zagrebu s dobim postojanjem. — Oglasiti s pri: Dr. Fakin, Ljubljana, Emonska c. 10a. 11024-1

Boljšo kuharico

iščem za fino kuhjo, za go-spodinj in družino, v starosti od 30 do 50 let. Mesečna plača 200.-400 Din. Ponud-be s sprejemalci in silko na naslov: Graščina Mokrice, pošta Jesenice ob Savi, Do-lensko. 11494-1

2 pečarska

pomočnika sprejme Ivan Zaplotnik, pe-čarski mojster, Radovljica. 11493-1

Varuhinjo

iščem k trimesečnemu otro-ku, starejši, zanesljive ose-bi, lahka samo za popol-danski čas. — Zglašati se podjavnika 15, priložje, Šp. Šiška. 11461-1

Šiviljsko

pomočnico dobro izvečenega spre-jemim. Zelena jama. Sre-diska ulica 4. 11575-1

Mizarskega

pomočnika zanesljivega, izurnjenega v boljših delih, sprejme takoj mizarstvo. Zajc in Grčar, Domžale. 11577-1

Perfektna kuharica

ki bi opravljala tudi druga hišna dela dobi službo. Naslov v vseh poslo. Jutra. 11663-1

Čevljarski

pomočnik dober in pošten, vajen vseh del dobi takoj stalno službo. Smolej Joža, Jesenice, Gospo-svetska c. 11666-1

Mlajšega hlapca

ki bi pozneje nastopil učno dobo mehanika. — sprejemimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Ljubljanska okoli-ca«. 11667-1

Čevljarsko šteparico

dobro, za fina dela in pomočnika takoj spre-jemim. Miljkov Zilvko, Emonska c. 2. 11685-1

Cirkularista

hitrega in dobrega de-lavca takoj sprejemim. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Cirkularist«. 11688-1

Mesarskega

izvečenega sekača, vo-jajšine prostega in ne-ozlojenega sprejemim. — Nasloven Ivan Javornik, Ljubljana, Wolfova ul. št. 12. 11661-1

Praktikantko

sprejemim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna«. 11601-1

Krojaškega

pomočnika sprejemim za mešano delo V pošto pridejo le prvotne moči. Mesto stalno. Salon Šlibar, Resljeva 8. 11638-1

Natakarico

redne in prikupljive znanosti, tudi začetnico spre-jemim. Rejc, Celovška 66. 11643-1

Službe išče

Vaška Beoda 50 par. do-rek 8 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din; naj-manjši znesek 12 Din.

Izobražena

gospodična išče mesto k samostojni dami ozi. gospodinj kot gospodinj, event. tudi vzgojiteljica. Govori srbo-hrvaško, nemško in slo-venško. Želja izven šol-skega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dru-žinskih zadev«. 10700-2

Potniško mesto

za kolonialno stroko. — iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Do-bro uveden in pošten«. 11286-3

POMLADNO VESELJE

NOVA OBLEKA,
LEPO PERILO
MNOGO CENEJE

PRESKER, SV. PETRA C. 14

Telefon 38-83

Cvčka
dobrega prodaja 18 hl iz
Srebrna nad Leskovcem pri
Kerkici. Ponudba na ogli.
old. Jutra pod »Vrtilni«
11560-6

Lepa jedilnica
iz trga lesa, masivna
zaradi selitve poceni na
prodaj. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11570-6

Otroški voziček
športni, skoraj nov, pro-
gram. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11578-6

Lovskega psa
poceni prodamo. Polzve
se: Ljubljana, Dolenjska
cesta 18a.
11573-6

Starinska oprava
sekretarji in drugo se
prodaja v Koldovskih ul.
št. 33-1. denno.
11674-6

Starinsko avto
prodaj. avto narodno
moško, tudi posamezne
dele od nosila. Popravil-
jam in delam avto. —
Dernovski. Mestni trg
št. 12-III nadst.
11684-6

Otroški voziček
globok prodaj. Studen-
tarska 2-1.
11701-6

Frizerski damski
inventar
komplet za aparate in
pomoč. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11610-6

Pisalna miza
pisarniške naprave. Eterna
Mestni trg 17.
11620-6

Klavir
v dobrem stanju prodaj.
Hanska c. 33.
11632-6

Opremo za
slastičarno
ali slado, takoj oddam.
Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11607-6

Gramofone in
gramof. plošče
bivše od A. Rastberger.
dobro po razpisnih cenah
v Dalmatinski ulici 10.
(nasproti hotela Struclji).
11600-6

Črno prst
200 kub. m prodaj v fran-
kiziranih vrt. Odplači-
lo se teha prve dni pri-
hodnjega tedna. Vprašati
pri vrtarju samotana.
11598-6

Otroški športni voz
in otroški avtomobil,
dobro ohranjen, prodaj. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
11599-6

Pianino
skoraj nov napravljen po ni-
zki ceni. Poizve se Gospo-
ska ul. 4. I. nadst. pri g.
Janko.
11596-6

Pianine
prvo vrstne z angleško me-
haniko, slonovno klavirno
gromonje evropske, ameri-
kanske, dobrih glasovnih
izvedb. Glasovnikov in Ka-
cin. Dodela. Sprejemajo se
tudi popravila, ugledanje.
Zahtevajte cenik.
11645-6

Pisarniško opravilo
polifotograf, preproge, porcelan
— nemške knjižice, prodaj.
Ljubljana VII, Frankovska
cesta 9.
11581-6

Čevlji
vseh vrst, najnovjših mode-
lov, v zelo ugodnih cenah,
za brancanje in za vse druge
črste se dobre najbolj pro-
daj. Prodajalnik čevljev, prodaj.
Dunajske c. 33 pri Poljski
sedaj Koldovska ulica 11,
Triumph.
11742-6

2 lončeni peči
prav dobro ohranjeni, vrste,
okno in dve postelji, ugod-
no napravljen. Hotel Slav,
Ljubljana.
11790-6

Gg. frizerji!
Recept za pripravo za traj-
no ondulacijo Din 50,—
fiksativ za vodno ondula-
cijo 30,— Din. Vsestran-
sko strokovno preizkušeno.
Nemški preparati, ki vas
bodo zadivili. Razpisila
proti gotovini vnaprej
Steinberger Konrad, Mar-
ibor-Krčevina, Aleksandro-
va 7.
11719-6

Transformator
skoraj nov, poceni prodaj
radi preureditve toka. —
Franjo Šperer, Hrašnik.
11655-6

Starinsko pohištvo
tudi, tudi za knjižice
kmečke posojilnice, prodaj.
Tabor Jos. Rožna
dolina, c. VIII-13.
11689-6

Ploščice za
štedilnike
in oblogo stene, prvo-
vrstne in najcenejše se
dobe pri: zastopnik »So-
mag Wandplatten Wer-
ke«. Ljubljana, Tyrseva
33.
11693-6

Pohištvo
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Kuhinjska oprava
2 omar, postelja, umi-
valnik, kuhinjska garnitu-
ra iz usnja napravljen v
skladu s Ranzinger —
dnevno od 15. do 17.
11717-12

Zastoj
na, ampak za asajnje
brezkonkurenčno ceno do-
biti kvalitetsko pohištvo in
vse najboljše sprejemajo
nasprotno — MALESEK.
Dražje tik pri zavrzanji
postelji »Slepi Janes«. Naj-
novjši in asajnje modni na
ogled v lastni razstavi.
Uradnikom za odločanje
155-12

Pohištvo
moderno, velika zaloga,
izdelujejo tudi po na-
ročilu. Cene solidne. —
Andrić, Komenskoga
ul. 34.
11564-12

Mali avto
dvoedrežen, napravljen.
Prijava. Jezero, P. Pre-
slerjeva.
11493-10

Na obroke in hranilne
knjižice
11493-10

POHIŠTVO
Največja izbira vsake
vrstne pohištva, sobnih
in kuhinjskih naprav.
Sprejame spalnice, ore-
nove korenine, ore-
nove spal. plek. 1600
omare 400
postelje 150
kuh. napr. 350
kuh. mize 120
otroške postelje 325
otroški vozički 130
madraci 220
šča: vložki 80
gostilniški stol 22
stol za premog 50
zaboj za smeti 50
Zahtevajte cenik.

Starinsko avto
prodaj. avto narodno
moško, tudi posamezne
dele od nosila. Popravil-
jam in delam avto. —
Dernovski. Mestni trg
št. 12-III nadst.
11684-6

Otroški voziček
globok prodaj. Studen-
tarska 2-1.
11701-6

Frizerski damski
inventar
komplet za aparate in
pomoč. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11610-6

Pisalna miza
pisarniške naprave. Eterna
Mestni trg 17.
11620-6

Klavir
v dobrem stanju prodaj.
Hanska c. 33.
11632-6

Opremo za
slastičarno
ali slado, takoj oddam.
Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11607-6

Gramofone in
gramof. plošče
bivše od A. Rastberger.
dobro po razpisnih cenah
v Dalmatinski ulici 10.
(nasproti hotela Struclji).
11600-6

Črno prst
200 kub. m prodaj v fran-
kiziranih vrt. Odplači-
lo se teha prve dni pri-
hodnjega tedna. Vprašati
pri vrtarju samotana.
11598-6

Otroški športni voz
in otroški avtomobil,
dobro ohranjen, prodaj. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
11599-6

Pianino
skoraj nov napravljen po ni-
zki ceni. Poizve se Gospo-
ska ul. 4. I. nadst. pri g.
Janko.
11596-6

Pianine
prvo vrstne z angleško me-
haniko, slonovno klavirno
gromonje evropske, ameri-
kanske, dobrih glasovnih
izvedb. Glasovnikov in Ka-
cin. Dodela. Sprejemajo se
tudi popravila, ugledanje.
Zahtevajte cenik.
11645-6

Pisarniško opravilo
polifotograf, preproge, porcelan
— nemške knjižice, prodaj.
Ljubljana VII, Frankovska
cesta 9.
11581-6

Čevlji
vseh vrst, najnovjših mode-
lov, v zelo ugodnih cenah,
za brancanje in za vse druge
črste se dobre najbolj pro-
daj. Prodajalnik čevljev, prodaj.
Dunajske c. 33 pri Poljski
sedaj Koldovska ulica 11,
Triumph.
11742-6

2 lončeni peči
prav dobro ohranjeni, vrste,
okno in dve postelji, ugod-
no napravljen. Hotel Slav,
Ljubljana.
11790-6

Gg. frizerji!
Recept za pripravo za traj-
no ondulacijo Din 50,—
fiksativ za vodno ondula-
cijo 30,— Din. Vsestran-
sko strokovno preizkušeno.
Nemški preparati, ki vas
bodo zadivili. Razpisila
proti gotovini vnaprej
Steinberger Konrad, Mar-
ibor-Krčevina, Aleksandro-
va 7.
11719-6

Transformator
skoraj nov, poceni prodaj
radi preureditve toka. —
Franjo Šperer, Hrašnik.
11655-6

Starinsko pohištvo
tudi, tudi za knjižice
kmečke posojilnice, prodaj.
Tabor Jos. Rožna
dolina, c. VIII-13.
11689-6

Ploščice za
štedilnike
in oblogo stene, prvo-
vrstne in najcenejše se
dobe pri: zastopnik »So-
mag Wandplatten Wer-
ke«. Ljubljana, Tyrseva
33.
11693-6

Pohištvo
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Kuhinjska oprava
2 omar, postelja, umi-
valnik, kuhinjska garnitu-
ra iz usnja napravljen v
skladu s Ranzinger —
dnevno od 15. do 17.
11717-12

Steyer avtomobil
veliki potniški, odprt,
4 nove gume, 40 Kp.
malo rabljen, v dobrem
stanju prodaj. Bosko Vu-
kčević, pensioner Som-
bor, Bačka.
11488-10

Tatra avto
4 cilindriški, 6 sedežni,
nastavna limuzina (Auf-
satzlimuzine) v dobrem
stanju ugodno prodaj.
Naslov: Haselbach, Av-
tomobil, Celje.
11305-10

Mali avto
dvoedrežen, napravljen.
Prijava. Jezero, P. Pre-
slerjeva.
11493-10

Na obroke in hranilne
knjižice
11493-10

POHIŠTVO
Največja izbira vsake
vrstne pohištva, sobnih
in kuhinjskih naprav.
Sprejame spalnice, ore-
nove korenine, ore-
nove spal. plek. 1600
omare 400
postelje 150
kuh. napr. 350
kuh. mize 120
otroške postelje 325
otroški vozički 130
madraci 220
šča: vložki 80
gostilniški stol 22
stol za premog 50
zaboj za smeti 50
Zahtevajte cenik.

Starinsko avto
prodaj. avto narodno
moško, tudi posamezne
dele od nosila. Popravil-
jam in delam avto. —
Dernovski. Mestni trg
št. 12-III nadst.
11684-6

Otroški voziček
globok prodaj. Studen-
tarska 2-1.
11701-6

Frizerski damski
inventar
komplet za aparate in
pomoč. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11610-6

Pisalna miza
pisarniške naprave. Eterna
Mestni trg 17.
11620-6

Klavir
v dobrem stanju prodaj.
Hanska c. 33.
11632-6

Opremo za
slastičarno
ali slado, takoj oddam.
Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
11607-6

Gramofone in
gramof. plošče
bivše od A. Rastberger.
dobro po razpisnih cenah
v Dalmatinski ulici 10.
(nasproti hotela Struclji).
11600-6

Črno prst
200 kub. m prodaj v fran-
kiziranih vrt. Odplači-
lo se teha prve dni pri-
hodnjega tedna. Vprašati
pri vrtarju samotana.
11598-6

Otroški športni voz
in otroški avtomobil,
dobro ohranjen, prodaj. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra.
11599-6

Pianino
skoraj nov napravljen po ni-
zki ceni. Poizve se Gospo-
ska ul. 4. I. nadst. pri g.
Janko.
11596-6

Pianine
prvo vrstne z angleško me-
haniko, slonovno klavirno
gromonje evropske, ameri-
kanske, dobrih glasovnih
izvedb. Glasovnikov in Ka-
cin. Dodela. Sprejemajo se
tudi popravila, ugledanje.
Zahtevajte cenik.
11645-6

Pisarniško opravilo
polifotograf, preproge, porcelan
— nemške knjižice, prodaj.
Ljubljana VII, Frankovska
cesta 9.
11581-6

Čevlji
vseh vrst, najnovjših mode-
lov, v zelo ugodnih cenah,
za brancanje in za vse druge
črste se dobre najbolj pro-
daj. Prodajalnik čevljev, prodaj.
Dunajske c. 33 pri Poljski
sedaj Koldovska ulica 11,
Triumph.
11742-6

2 lončeni peči
prav dobro ohranjeni, vrste,
okno in dve postelji, ugod-
no napravljen. Hotel Slav,
Ljubljana.
11790-6

Gg. frizerji!
Recept za pripravo za traj-
no ondulacijo Din 50,—
fiksativ za vodno ondula-
cijo 30,— Din. Vsestran-
sko strokovno preizkušeno.
Nemški preparati, ki vas
bodo zadivili. Razpisila
proti gotovini vnaprej
Steinberger Konrad, Mar-
ibor-Krčevina, Aleksandro-
va 7.
11719-6

Transformator
skoraj nov, poceni prodaj
radi preureditve toka. —
Franjo Šperer, Hrašnik.
11655-6

Starinsko pohištvo
tudi, tudi za knjižice
kmečke posojilnice, prodaj.
Tabor Jos. Rožna
dolina, c. VIII-13.
11689-6

Ploščice za
štedilnike
in oblogo stene, prvo-
vrstne in najcenejše se
dobe pri: zastopnik »So-
mag Wandplatten Wer-
ke«. Ljubljana, Tyrseva
33.
11693-6

Pohištvo
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Kuhinjska oprava
2 omar, postelja, umi-
valnik, kuhinjska garnitu-
ra iz usnja napravljen v
skladu s Ranzinger —
dnevno od 15. do 17.
11717-12

KOLESA
DOBRA
CENE UGODNE
IZBIRA VELIKA
S. Rebolj & drug.
Gospodarska 13.
145-11

Les
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Bukova drva
event. hrastova, grabro-
va, brestova, več vago-
nov za eksport, kupimo.
Ponudbe na »Export«, 15.
Ljubljana, Tyrseva 15.
11181-15

26 kosov
suhih tramov
dimenzij 24 x 26, 6 m
dolgih, kupim. Ponudbe
na M. U. dr. Sedlaček
banov, zdravnik, Slati-
na Radenci.
11316-15

Jelša, lipa,
javor, brest
plohi za eksport, več va-
gonov prodaj. Ponudbe
na ogli. odd. Jutra pod
»Korokos«.
11518-15

Deske stare
še uporabne, kupim. Ponu-
be: Sv. Jakoba trg 3.
11607-15

Hrastove hlode
zimeke sečnje vsake mo-
žnosti, kupi Remec &
Družica. Kamnik, Posti-
kova 7.
11679-15

Kupimo hrastov
in jelkin
rezan material tudi cele
produkcije. Sprejemajo se
posamezne nakupovalce. Po-
nude na »Takošnje pla-
tilice na Aloma Company
d.o.o. Ljubljana.
11551-15

Kupim
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Aluminium, baker
in medenino kupim.
Grušnik, Ljubljana —
Dražje.
120-7

Kože-divjačine
kupim tudi zdej in sko-
zi vse leto, od krta do
medveda, Zdravil. Ljub-
ljana, prej Florjanska
ulica, zdaj Stari trg
11123-7

Urejevalce
pisarne in fakturirne
»Hermes« itd., kupi-
mo. Ponudbe z označ-
bo cen na ogli. odd. Ju-
tra pod »Hermes«.
11289-7

Rabljen motocikl
vam ni treba več ku-
piti, ker dobite po iz-
redno nizkih cenah naj-
kakovostnejše kvaliteten
Zündapp, zastopstvo O.
Zušek, Ljubljana, Tav-
carjeva 11. Ogleda se
no vo dospelde modele 1937.
11680

Motorno kolo 350
takoj prodaj, pisarna
vprašanja tokrat ne re-
šujemo. Cena 2.700 Din.
Ostrožnik, trgovina v
pasazi Nebotičnice.
11701-10

Motorno kolo
500 ccm AIS s priklopo,
prodaj. Maček, Cankarje-
vo nabrežje 11.
11611-10

Avto Wanderer
odprt v dobrem stanju, no-
ve gume, prodaj. Turšek
Stefan, Aleksandrova c. 4,
Pasaja.
11640-10

Tovarni avto
Chevrolet 3½ tonski, motor
generalo popravil, radi
nabave večjega napravljen.
— Pogledati garaža Joki, Ar-
bor.
11746-10

Steyer XX
limuzina, odlično ohranjen,
radi odstopanja v inosen-
stvo, napravljen. Ogleda se
pri Jugosteyr, Frankopan-
ska 21.
11745-10

Izredna prilika!
Dobro ohranjen avtomobil
po zelo nizkih cenah. Pon-
tiac dobavi voz 600-700
kg. zaprt, Fiat 308, odprt,
evroviski 4 cil, odprt, Wil-
son 6 cil, odprt. Poizve se
DESA, Celovška 33.
11734-10

Motorno kolo
500 ccm s priklopo, pro-
daj. Vavpetič, mekarna,
Jernejeva c.
11706-10

Harley Davidson
1000 ccm priklopo, brez-
hiben, ugodno napravljen
pri »Promete« Ljubljana.
Napoleonov trg.
11651-10

Kolesa
na ena in dva kolesa, pro-
daj. Vavpetič, mekarna,
Jernejeva c.
11706-10

Staro železo
in kovine po najvišji dnev-
ni ceni kupuje Jugo-Lut,
Ljubljana — Šiška.
11705-7

Štedilnik
prenosljiv, dobro ohranjen
in električni števec 220
Volt, 5 Amper, kupim.
— Hibler, fotograf, Sv. Petra
cesta.
11727-7

Kopalno banjo
rabljeno kupim. Franjo Šo-
per, Hrašnik.
11654-7

Stare moške obleke
čevlje, perilo, pohištvo,
kupujem. Pridem tudi na
dom. Pišite Maza And-
rić, Galusova nabr.
tež. 27.
11698-7

Dragocenovni
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Vsakovrstno zlato
»cena« po najvišji cenah
kupim. Pišite Maza And-
rić, Galusova nabr.
tež. 27.
11698-7

CERNE juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica
12-30
11673-16

Hranilno knjigo
50.000 izplačljivo mesečno
1.000, zamemaj za Mest-
no. Zirovnik, Tavcarjeva
6.
11673-16

Izqubljeno
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Dekliški počitniški
pensionat
Salzkammergut, Unterach
am Attersee lastno poset-
vo z ekonomijo, vask sport,
počitniški jezikovni tečaj,
glazba, obisk Salzburga
Festspiele. Dne najboljše
pripomočnega dunajskega
pensionata C. v. Kastaly.
Wien, Altes Rathaus 15.
65, telefon A 27-22. Vsi
folski tipi.
11470-28

Kapital
Breda 1. Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali tajanje naslova
17 Dn.
11719-6

Bančno kom. zavod
Maribor
Aleksandrova ul. 40.
prodaj. vsi skupi
brasilnih knjizic
vse senarja zavod
nabrojbe »največje«
Bene odise na naslov
na Vam podjame goti-
vino po post sprej za
odgovore prilozbi Dia 8
enaki
181-16

Hranilne knjizice
kupite ali prodajte
potom kupite pisarne
na najboljše
RUDOLF ZORE
Ljubljana, Gledalika 12.
Telefon 38-10
11234-15

A. & E. Skaberne
LJUBLJANA — JARJA
je jemlje do orekila v račun
sopet
HRANILNE KNJIZICE
Mestne hranilnice in ljud-
ske posojilnice.
31-16

Ureditev dolgov
potom sodnih in even
sodnih poravnav
Naslov v konkurenčni za-
devah in web drugih tr-
govskih obrtnih poslih.
Strokovne knjigovodke
revizije
sestava in aproboja
bilanc
Prekrbe kreditov
navesti glede hranilnih
vlog in pas-ranje web
Vse poslo kmečke
zaščite
Edina koncesionarna ko-
misionarna pisarna
LOJZE JAZC
Ljubljana, Gledalika 1.
Telefon 38-18
32-16

Posojilo
na vknjižbo, poroke, tr-
govcem na menice, teko-
či račun, lombard in
državnim in mestnim
uradnikom na plačo, ter
kmetom za odplačava-
nje dolgov nabavim tako-
gi. Informacije z na-
kazilom 10 Din v znam-
kah daj Jugotok. Za-
greb, Illica 31.
11420-16

MORANA
SMOT PLESANOSTI
POVRATA JE VSAJOMU
PREPRIČATELJEVA

MORANA
ODPRVA DOLJAJ EKCEME JAKO IN HRANI
LASICE TAKOJ USTAVI IZPADANJE LAS
LASICE PORASTE TUDI NA PLESASTOM
MESTU.
STAKLENICA PO POVZETJU
DIN 40.- POSTIJA DIN 7.-
MODERNA KOZMETIKA-SPLIT

„POSEST“

Realiteta pisarna
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4/II
proda:

VILO, dvodružinsko, 5 sob, kopalnica, 1000 kv. m, Podrobnik, Din 230.000, hipoteka 80 tisoč Din.

VILO, štiristransko, kopalnica, 750 kv. m, vrta, Mirje, 480 tisoč Din, hipoteka 40 tisoč Din.

TRIGOVSKO HIŠO, tri nadstropno, v centru, 3 trgovski lokali, 8 stanovanj, donos Din 90.000, hipoteka 500 tisoč, cena 950.000 Din.

HIŠO, 11 stanovanj, 2 nadstropno, v centru, 1600 kv. m, zemljišča, v mestu, 360.000 Din.

HIŠO, novozidano, tri-stanovanjsko, 735 kv. m, vrta, Kodeljevo, za 210.000 Din, hipoteka 80.000 Din.

HIŠO, novozidano, tri-stanovanjsko, 745 kv. m, vrta, Kodeljevo, za 220.000 Din, hipoteka 105.000 Din.

HIŠO, tri-stanovanjsko, vrta, v Sp. Šiški, Din 190.000, hipoteka 100 tisoč Din.

HIŠO, šeststanovanjsko, 752 kv. m, vrta, v Šiški za 150.000 Din, hipoteka 20.000 Din.

HIŠO, dvodružinsko, za 2200 kv. m vrta, v Trnovem, 155.000 Din.

HIŠO, enodružinsko, de-lavnica, 1000 kv. m, vrta, mesto, za 135.000 Din, hipoteka 92 tisoč Din.

HIŠO, enodružinsko, 3 sobe, kopalnica, kom-fort, 740 kv. m vrta, Stožice, 150.000 Din.

HIŠO, enodružinsko, 3 sobe, kuhinja, 1000 kv. m, vrta, Šiška, 115.000 Din, hipoteka 26.000 Din.

HIŠO, dvodružinsko, 250 kv. m vrta, Stožice, za 75.000 Din.

HIŠO, novozidano, tri-stanovanjsko, vrta, bi-poteka 44.000 Din, bi-poteka 44.000 Din.

HIŠO, dvodružinsko, za 879 kv. m vrta, Vi-din, Din 75.000, hipoteka 63.000 Din.

HIŠO, trostanovanjsko, 300 kv. m vrta, Rožna dolina, 85.000 Din, hi-poteka 80.000 Din.

HIŠO, novozidano, tri-stanovanjsko, 562 kv. m vrta, Rožna dolina, 135.000 Din.

GOSTINIS TRGOVINO, tri stanovanja, 500 kv. m vrta, mesto, 750.000 Din, parcelo 800 kv. m, center, 200.000 Din, 1578 kv. m, center, 230 Din za kv. meter.

PRODAJ

Za Bežigradom in Tyrševi cesti:

3stan. vila Din 230.000, hipoteka Din 50.000, 4stan. vila Din 330.000, hipoteka Din 80.000, Šiška:

6stan. hiša Din 450.000, hipoteka Din 80.000, 5stan. hiša Din 230.000, hipoteka Din 100.000, 3stan. vila Din 18.000, hipoteka Din 90.000, 3stan. vila Din 120.000, hipoteka Din 45.000, Rožna dolina, V. Glince 4stan. vila Din 250.000, hipoteka Din 110.000, 3stan. vila Din 200.000, hipoteka Din 145.000, 3stan. vila Din 135.000, hipoteka Din 65.000, 2stan. vila Din 2. trgovski lokali, 350.000, hipoteka Din 125.000, 2stan. vila Din 145.000, hipoteka Din 40.000.

Moste, Kodlivo, D. M. v Polju:

3stan. vila Din 210.000, hipoteka Din 110.000, 3stan. vila Din 200.000, hipoteka Din 40.000, 1 stan. s pekarino Din 300.000, hipoteka Din 75.000, 3stan. vila Din 92.000, hipoteka Din 40.000, 3stan. hiša s delavnicami, pripravnica posredna za me-sarstvo Din 205.000, hipoteka Din 75.000.

PARCELE:

vozalno center 3 nadst. hi-že 800 kv. m a Din 600, Trševa cesta 2 nadst. hi-že 800 kv. m a Din 100, Sv. Križič okoli 7 nadst. hi-že 600 kv. m a Din 70, za vile 500 kv. m a Din 78, 1 stan. Vozne 500 kv. m, a Din 250, Kodeljevo 500 kv. m a Din 60, Strelški ul. 650 kv. m a Din 90, Kolesarjeva 700 kv. m a Din 65, Vije 700 kv. m a Din 35, travnik v Trnovem 10.000 kv. m a Din 22, gozd v D. M. v Polju 11.000 kv. m a Din 11, Stolni svet na Galici, 4.600 kv. m a Din 18, Travniki ceste v Cino vsa 11.000, a Din 3.50.

Kupim hišo

in Ljubljani. Ponudbe z op. som hiše, dohodkov in kra-ja na og. odd. Jutra pod »Najmanjša cena«.

11589-30

Priložnostni nakup

Hiša ob dravnici cesti, z vr-tom, 2 sobama, kuhinjo, kletjo, prostorno misrsko delavnico, s kombinirano stransko, tlačno in elek-tromotornim, prodam. — Vprašati Pavel Proetta, Zg. Poljskara.

11695-21

Stanovanje

Seoda 1. Din. Javak 8. Din. za šifro ali dajanje naslova 3. Din. Najmanjši znesek 3. Din.

11580-61

Trisobno stanovanje

z vsemi pritlikalnimi, z 1. junijem oddam v Vrbovec ul. 9. Povpra-ša se pri hišniku Sa-mar, II. nadstropje.

11683-21

Lepo 3-sobno stanovanje

s kopalnico oddam. Po-nudbe na og. odd. Jutra pod »P. Prikl.«.

11589-21

3-sobno stanovanje

v I. nadstropju 3-sobno stanovanje s kabineto in II. nadstropju, oddam. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Bilina cent.«.

11580-61

Pritlično stanovanje

naproti mestnega Kneja obtočja s treh sob in pritlikalnimi, s 1. av-gustom, Informacije: Blei-weisova 30/L. levo.

11632-21

4-sobno stanovanje

kopalnico, event. tudi garažo, oddam. Po-nudbe na og. odd. Jutra pod »Prikl.«.

11661-21

Trosobno stanovanje

prostorno, poceni odda za junij. Tribue, Glin-ce, Trškaška 6, tel. 26.05.

11536-21

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo in pritlikal-nimi, poceni oddam s 1. junijem. Gerbičeva 7.

11333-21

Trisobno stanovanje

lepo, s terasno in kopal-nico, oddam odrasli dru-žini za 1. avgust. Smar-tinska c. 10. Ogled po-lahko samo popoldne.

Enosob. stanovanje

oddam. Naslov v vseh po-slovalnicah Jutra. 11667-21

Komfortno stanovanje

stricobno v vili v Nunki ul. 15. oddam za avgust. Vprašati pri lastniku isto-tam.

11484-21

Stanovanje

za eno ali dve osebi, oddam takoj. Aleševičeva 36.

11467-21

Dvosob. stanovanje

s pritlikalnimi, oddam takoj na Tyrševi 66.

11434-21

Stanovanje

z 2 sobami in eno so-bico takoj oddam na Kodeljevo. Vprašati pri Povšetovi ulici 43.

11565-21

Enosob. stanovanje

oddam mirni stranki na Aleševičevi 34.

11553-21

Dvosob. stanovanje

kopalnico in pritlikal-nimi, oddam v Bethornovi, pritliklje levo. Ogled od 2. do 4. ure.

11669-21

Dvosob. b stanovanje

oddam takoj ali s 1. ju-nijem. Bolgarska ul. 21.

11671-21

Dvosob. stanovanje

oddam za avgust. Kapi-talska c. 7-I. od 1. do 2. ure.

11672-21

Dvosob. stanovanje

komfortno, visokopritlik-lino, vse pritlikalne, kopal-nica, balkon, s junijem ugodno odda Pa-trar. Večna pot 7, Pod-rožnik.

11681-21

5-sobno stanovanje

sočno v palači Vikto-rija za 1. avgust oddam. Poizve se istotam pri lastnici v I. nadst.

11660-21

Pritlično stanovanje

dvosobno s kabineto, čedno, suho in sočno, oddam z avgustom. Tr-novski prištan 40. zra-ven zapornice.

11695-21

2 štirisobni stanovanji

v najlepši centralni legi Ljubljane oddam s 1. ju-nijem oddam s 1. av-gustom. Informacije pri hišniku Ci-galcova ul. 1.

11613-21

Dvosob. stanovanje

v I. nadst. parket, kopal-nica, pritlikalni, avst. oddam za junij Hibler, Fran-kopanska 29.

Enosob. stanovanje

v I. nadst. s pritlikalni-mi, oddam za julij. Galici-va 3 ob Dolenjski cesti.

11608-21

Trisobno stanovanje

parketirano s kabineto, kopalnico in pritlikalnimi v bližini: šentjakobskega trga, oddam s 1. avgustom. Eno-sobno istotam s kopalnico in pritlikalnimi 1. julija o-zir 1. avgusta. Informacije v poslovalnicah Jutra.

11656-21

„POSEST“

REALITETA PISARNA
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4-II.

Stanovanja

Seoda 1. Din. Javak 8. Din. za šifro ali dajanje naslova 3. Din. Najmanjši znesek 3. Din.

11580-61

2-3 sobno stanovanje

s plinom, kopalnico in pritlikalnimi, laste mirna družina 3 članov, s 1. av-gustom v središču me-sta ali v neposredni bli-žini, najraje v franci-škanskem okraju. Pon. na og. odd. Jutra z navedeno ceno pod »So-lidnost«.

11562-21a

Enosob. stanovanje

izseva za 1. maj ali 1. junij, v bližini Tabora. Mat. in sin. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Mestni uslužbenec«.

11554-21a

Mirna stranka

brez otrok, dr. usluž. iše enosobno stan. za junij ali julij. Ponudbe pod »Plačam redno« na og. odd. Jutra.

11437-21a

Zakonski par

brez otrok, vpojenec iše stanovanje s sobo, kabineto in kuhinjo ali dvosobno za avgust. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Točen plač-nik 342«.

11542-21a

Enosob. stanovanje

lepo, nedaleč od centra, iše mirna oseba z 1. ju-nij. Naslov v og. odd. Ju-tra.

11517-21a

Enosob. stanovanje

ali enosob. s kabineto, točno išeča dve odrasli osebi za julij ali po-zeje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Točen plačnik 569«.

11569-21a

Stanovanje

iz sobe in kuhinje po-moščnosti s kabineto, išečim za takoj ali po-zeje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Šivilje-va«.

11683-21a

Drž. uradnik

akademik, poročen, brez o-trok iše za avgust 3-sobno suho, parketirano, sočno, stanovanje s 1. brez ko-palnice s pritlikalnimi, cr-malo vrta, na Mirju, Vra-či, ali bližini Bleiweisove c. Zeželjeva I. ali II. nad-stropje, sicer suho visoko-potičje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Brez otrok«.

11622-21a

Enosob. stanovanje

s kabineto in predso-bo, ne predaleč mesta Ljub., išečim za dve osebi takoj ali pozeje. Ponudbe na og. odd. Jutra pod »Točen plačnik«.

11708-21a

Dvosob. stanovanje

v suterenu za 1. junij oddam. Naslov v vseh po-slovalnicah Jutra.

Opredeljeno sobo

sočno, oddam. Pletar-šnikova ul. 24-II.

11422-23

Sobo

lepo, sočno, oddam enemu ali dveh gospo-dom. Cankarjevo na-brežje 19-I.

11401-23

Sobo

sočno, oddam blizu Tivo-lja, event. s vso oskrbo. Rutarjeva ul. 4/I.

11490-33

Sobo

lepo opremljeno, oddam so-lidni osebi poleg III. dr. Beogradska 87.

33602-33

Sobo

prijazno, zelo čisto, oddam takoj solidni gospodini ali gospodu. — Stari trg 38/II. levo.

11536-33

Prazno sobo

sočno, s razgledom na uli-čo, event. soprobar kopal-nice, oddam takoj gospodu ali gospodini. Vprašati: Groharjeva 31. Mirje.

11426-33

Opredeljeno sobo

sočno, s posebnim vhom oddam s oskrbo ali brez. Korytkova 30/I.

11674-33

Meblovano sobo

veliko, sočno, oddam enu ali dvema gospodom, takoj ali pozeje. Moste. Tovaršiska ul. 16/I.

11468-33

Sobo

sočno, opremljeno, oddam. Cesta 30. oktobra 18. pri-tilje, levo.

11450-33

Sostanovalko

spejmem poceni. Kečič, Tr-novski prištan 16.

11435-33

Lepo sobo

s posebnim vhom, v bližini glavnega kolo-dvora oddam za 15. maj. Pirc, Ljubljana, Slom-škova 4-II.

11566-23

Solčno sobo

separirano, oddam v vi-1. tih Tivolija eni ali dvema gospodom, z avst. soprobar kuhinje in ko-palnice. Naslov v vseh po-slov. Jutra

11572-23

Solidno gospodično

sprejemam na stanova-nje z vso oskrbo. Poca-ni. Sv. Petra nasip 39.

11576-23

Sobo

s posebnim vhom iz stopnic oddam takoj ali pozeje. Languova ul. šte. 17 (Mirje).

11686-23

Opredeljeno sobo

v središču mesta, oddam boljši gospodini. Nasl. v vseh posloval. Jutra.

11676-33

Sobo

s posebnim vhom iz stopnic oddam takoj ali pozeje. Languova ul. šte. 17 (Mirje).

11686-23

Opredeljeno sobo

s dveh posteljama in vso prehrano poceni oddam. Zilbertova 30-I.

11702-23

Veliko prazno sobo

takoj oddam. Bleiweisova 3/I. levo.

11631-23

Solčno sobo

s posebnim vhom oddam. Tudi sostanovalec. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

11634-23

Sobo

opredeljeno solčno, oddam s posebnim vhom, z ali brez oskrbe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

11637-23

Lepo sobo

in sobico v centru, separiran vhom, lep razgled, s vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

11739-23

Opredeljeno sobo

24

št. 13

Prigode Patricije Holmove

Čeprav se je nadzornik Whinstone stiskal v senco, ga je njeno bistro oko vendar opazilo. Na obrazu se ji je pokazal porogljiv nasmeh. Takoj nato se je umaknila od okna, ki ga je skrbno zavesila. Vendar se je slekla v temi. Čez dvajset minut je že spala globoko spanje.

Nadzornik Whinstone je bil slabe volje, in ne brez vzroka. V Scotland Yard je prišel šele proti poldnevju, a spal je bil samo nekaj ur. Vso noč je

»Na žalost vas moram razočarati, Filip,« je rekel Whinstone in se skrivaj namuznil. »Svojo zaroko z grofico Lambethcastle sem namreč razdrl.«

Whinstone v Scotland Yard. Nadzornik je krenil
sobo višjega nadzornika Duffyja, pa ga ni našel.
Miss Bradford je sedela pri svojem pisalnem

»Torej je bila moja domneva pravilna! Sicer pa slišim novico o vlomu ta mah prvič. Vendar sem računal s tem, da ko kaminski napušč ukraden.

Najmodernejša
in idealna barva
za lasje!

Naravne barve
v 22 niansah!

IMEDIA № 2

Hitra! Štedna! Zanesljiva!
IMEDIA pri vsakem frizezu!

IMEDIA JE ODODREJENA PO MINISTARSTVIU NARODNEGA ZDRAVJA ŠTEV. 30803 OD 16. XI. 1976.

NAŠA JEDILA

so iz najboljšega
materijala, vedno
sveže pripravljena

zato moremo nuditi stalnim in dnevnim gostom v bogati izbiri
jedinega lista priznano, ceneno in prvovrstno hrano. — Po želji
pripravljamo tudi dietično hrano. — Poizkusite in prepričate se
o naši hrani, ob prijazni postrežbi boste vedno zadovoljni.

Vljudno se priporoča za obisk

NOVA KUHINJA

Aleksandrova 5 — Ljubljana

**Parketne deščice, trstje za stropne,
asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto
za izolacijo, bitumen, lesni cement,
karbolinej, strešni lak, katran**

in razna izolacijska sredstva proti vlagi dobite najceneje pri

JOS. PUH, Ljubljana

Gradaška ulica 22
Telefon Štev. 25-13

Razglas o licitaciji.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR NA ČRNUČAH PRI LJUBLJANI razpisuje za oddajo gradbenih del pri pre- in dozidavi šolskega poslopja na Črnučah I. javno pisмено ponudbeno licitacijo na dan 10. junija 1937. ob 11. uri dopoldne v prostorih narodne šole na Črnučah.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na zneske odobrenega uradnega proračuna Din 468.862,72 za 1. (zidarska dela), za Din 54.714,84 za 2. (tesarska dela) in za Din 48.520,80 (krovska in kleparska dela) za 3. skupino.

Predpisana kavcija znaša 10% proračunske vsote.

Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo proti povračilu napravnih stroškov pri krajnem šolskem odboru na Črnučah, kjer se dobe tudi vse podrobnejše informacije.

KRAJNI ŠOLSKI ODBOR NA ČRNUČAH PRI LJUBLJANI,
dne 8. maja 1937.

Poslovodja:	L. S.	Predsednik:
Znidartič R., s. r.		I. Vavpotič, s. r.

Karine

varno perilo
rastore itd.

4.50 / **PLATNO**
za rjuhe, izvan-
redno močno **19**

6 / **NANKING** za
perje,
dobra neprodorna
vrsta **19**

10 / **ZASTORI**
iz bele karirane
kongres tkanine **8**

ernecki

CELJE **20**

UZ-K-Z-NOKU-I-NASTONJ

Karine

varno perilo
rastore itd.

4.50 / **PLATNO**
za rjuhe, izvan-
redno močno **19**

6 / **NANKING** za
perje,
dobra neprodorna
vrsta **19**

10 / **ZASTORI**
iz bele karirane
kongres tkanine **8**

Karnecki

CELJE **20**

UZ- K- Z- NOKU- I- N- HONJ- L- ZOT- AN- K- Z- EN

Tkanine
za razno perilo za stole itd.

MOLINO nebeljeno platno	4.50	PLATNO za rjuhe, izvan- redno močno	19
PLATNO za otroško perilo, trpežno	6	NANKING za perje, dobra neprodorna vrsta	19
ŠIFON dobra mehka vrsta	10	ZASTORI iz bele karirane kongres tkanine	8

Stermecki
CELJE 20

UZNA - ZAKON - NASTOJ

GLASBILA

Schneider
priznana
50 od
umetnikov

kot NAJPOPLIJEŠA in eenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NALJEŠJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA

F. SCHNEIDER
IZDELAVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITERILIN
ZAGREB, Mikoličeva ul. 10.

Violine..... od Din 71 - nazlogar	Havojska kitare
Kitare..... - 148.-	kromatične
Mandoline..... - 98.-	harmonike, trub
Harmonike.. - 75.-	saksofoni in t.d.
	najceneje.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI GENIK

BINKOŠTI

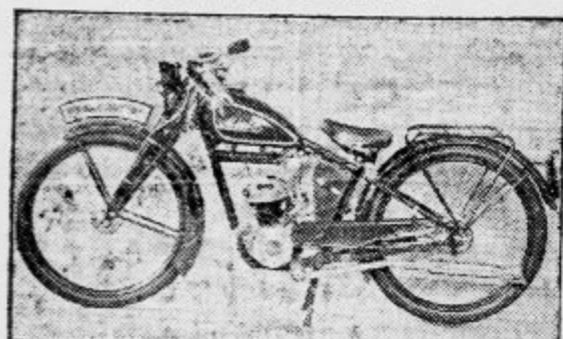
KVALITETNI ČEVLJI

NEPOVIŠANE CENE

Prices shown: 150, 170, 130, 35, 160.

Miele-Sachs motorji

NAJNOVEJSI MODELI
IN PRESTAVE,
NAJLEPŠA OPREMA.

Kolesa športna in Turing so nemška »Miele« najboljša. — Velika izbira, cene nizke. Kolesa tudi na ugodna mesečna odplačila.

Remec Oskar

LJUBLJANA — Dolenjska c. 5.

Prodamo po zelo ugodni ceni LOKOMOBIL

izdelek Brand Lhulier, 35 HP, leta 1914, pritisk 13 atmosfer v zadržanem stanju, kompletno, s salko, cevovodom, pločevinastim dimnikom in ostalim priborom. Vprašati pri: Osječke tjevaonice željeza i tvornice strojeva d. d. Osijek.

Razpisujemo

sukcesivno dobavo večje količine zdravih, dobro suhih

BUKOVH DRV

(cepanje) brez okroglic in klad iz zimske sečnje 1936/37. Plačljivo takoj po prejemu. Ponudbe z navedbo množine, označbo kvalitete in najnižje cene za 100 kg, franco vagon nakladalna postaja, poslani na: Nabavljalna zadruga usl. državnih železnic, Ljubljana, Masarykova cesta 17.

Zastopnike

za vsa okrajna mesta v Jugoslaviji išče vpeljana tverka za svoje zelo dobro vpeljane predmete. — Posel povsem donosen. — Zaslužek zasiguran mesečno najmanj din 5000.—. — Gg. ponudniki morajo biti agilni, trgovsko izobraženi in impozantni. — Starost 25—35 let. — Ponudbe poslati na oglasni oddelček »JUTRA« pod »SAVREMENOST«.

Restavraterja-zakupnika

za planinski dom na Jahorini-planini poleg Sarajeva iščemo. Tekom poletne in zimske sezone je bivalo poleg obiskovalcev mimogrede, v domu cca. 3.500 planincev-smučarjev. Kuhinjski promet je znašal din 250.000, a dohodki od prenočišč din 110.000. Dom je oddaljen od železniške postaje PALE 3 ure hoda, a je kompletiran s 70 posteljami in 70 ležišči. Ima električno razsvetljavo in lasten vodovod. Poletna sezona traja 2, a zimska sezona 4 mesece. V poštve pridejo samo prvovrstni strokovnjaki, s potrebnim kapitalom za kavcijo in vodstvo poslov. Pošteni strokovnjaški obitelji se nudi dobra eksistenca. — Informacije daje in pogoje pošlje na zahtevo lastnik doma: DRUŠTVO PLANINARA »ROMANJA« v Sarajevu, Kralja Petra ulica. — Ponudbe je poslani najdalje do 15. junija 1937.

NAZNANILO!

Dovoljujem si Vam naznaniti, da se OTVORIL v Ljubljani, Gosposvetska c. 13

trgovino s špecerijskim in delikatesnim blagom.

Na zalogi bom imel špecerijsko in delikatesno blago, likerje, rum, konjak, dnevno sveže praženo kavo, najfinejše aromatične mešanice, poleg tega tudi svežo zelenjavo in sadje. Na željo p. n. odjemalcem bom dostavljal na dom. V pričakovanju, da me počastite z Vašim cenjenim obiskom se priporočam

in beležim z odličnim spoštovanjem

GERBEC FRANJO

trgovina s špecerij. in delikatesnim blagom, Ljubljana — Gosposvetska cesta 13 (Kolizej).

Zahvala

Vsem, ki ste nas ob izgubi naše nepozabne, dobre mamice in omice, gospe

MARIJE KOKOT

vдове po šolskem upravitelju

tolažili v težkih urah, vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ki ste ji z venci in šopki okrasili krsto, Celjskemu pevskemu društvu za ganljive žalostinke — vsem izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo.

Celje, Zemun, Vrhnika, dne 6. maja 1937.

Zalujoči otroci in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob težki izgubi našega nepozabnega soproga, predobrega očeta itd., gospoda

VALENTINA KLOPČIČA

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem lepega cvetja ter vsem prijateljem in znancem, ki so pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Sv. maša za dušnico se bo darovala v torek 11. t. m. ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi Trnovo.

LJUBLJANA, dne 9. maja 1937.

ZALUJOČA ŽENA Z OTROKOMA.

ZAHVALA

Vsem, ki so mojega dragega, nepozabnega moža, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

JOSIPA URBANIČA

veletrgovca in posestnika,

spremili na zadnji poti, ga obsuli s krasnim cvetjem in pristrčno sočustvovali, izrekam iskreno zahvalo.

Še posebej pa se zahvaljujem častiti duhovščini, zlasti prečastitima gg. dr. Kotniku in dr. Levičniku za podeljena tolažila sv. vere, gospodu primariju dr. Lavriču za ves njegov v resnici požrtvovalni in dolgotrajni trud, da bi mi ohranil pokojnika, gospodu dr. Kraju za njegovo neutrudno vnemo, da je čim bolj olajšal pokojniku trpljenje ter č. sestram in vsej upravi »Leonišča« za ljubeznivo strežbo. Nadalje se zahvaljujem pokojnikovim gg. stanovskim tovarišem, ki so ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti, istotako pa tudi gg. pevcem za pretresljive žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala in Bog plačaj!

JOSIPINA URBANIČ IN SORODSTVO.